This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, April 1, 2003

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

Alp.(LK)2766

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 13 (2768) 2003 APRIL-BALANDIS 1 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ON L5C 1T3 CANADA • www.tzib.com Nr. kaina – $1

Nedatuojamos melagystės

Balandžio 1-oji jau nuo kažin kurių laikų buvo diena, kada "galima" meluoti, apgaudinėti. Net nepasitenkinimai, apkalbos, gandai, asmenų kritikos tą dieną išreiškiami įvairiais būdais – anoniminiais laiškeliais, specialiais atvirukais ir kt. Kai kurie įsitvirtinusį paprotį palaikydami stengiasi tą dieną bent vieną kartą pameluoti.

O KAD to ir užtektų!.. Kad per metus tik vieną dieną meluotume ir apgaudinėtume!.. Deja, ne vienam visos dienos yra balandinės, ir ta balandžio 1-oji tik nevykęs priedas. Dar blogiau – gal tai priminimas, kad to melo nors vežimu vežk. Tiesa, melo aptarėjai pripažįsta, kad esama būtino "kilnaus" melo, be kurio gyvenime būtų sunku išsiversti. Nėra lengva tuos visus melus sugrupuoti, įvertinti, atskirti, nustatyti būtinybes. Praktiškai meluojama kaip kam atrodo, kaip kas įpratęs, arba kaip pats sutrikęs, nebegalėdamas tikrovės atskirti nuo vaizduotės ar susivaldyti žinant, kad paskleista netiesa glostys savimeilę, atneš laukiamos asmeninės naudos. Jei tokie reiškiniai vyksta siauroje apimtyje, įprotis ar reikalas pameluoti perkeliamas "pilkosios kasdienybės" sritin, ir niekas per daug dėl to nesijaudina, blogiausiu atveju priima kaip sunkiai pataisomą žmogiškąją silpnybę. Tačiau platesnėje apimtyje skleidžiama netiesa – tai jau ne vien moralinis klausimas. Štai skleidžiamas melas visuomeniniame gyvenime kuria žalingus padarinius, neša daug žalos veiklai, iškreipia tikslus, silpnina priemones, sukelia tarpusavį nepasitikėjimą, žodžiu – maišo patį gyvenimą. O garsiai skambanti melu pagrįsta propaganda ilgainiui atsisuka prieš jos skleidėjus, trenkia atitinkamu atkirčiu, vedančiu į neišvengiamą katastrofą.

MELU paremta propaganda, stropiai saugoma žiaurių pareigūnų, lakią vaizduotę maišant su tikrove, įvedė karą laimėjusią galingą sovietinę imperiją į akligatvį, kur įvyko to išpūsto melo burbulo sprogimas. Kas po to – visi dar gerai atsimename. Normaliai lengviau suprasti, kai meluojama kitiems, bet sunkiau suvokti, kodėl meluojama sau, kodėl vadams reikia save apgaudinėti, tikėti kažkuo, ko išvis nėra ir negali būti. Galima prielaida, kad savęs apgaudinėjimas tolydžio tampa naudingu svaiguliu, padedančiu kurti netikrą tikrovę, kai jau matoma, kad skelbtos idėjos, dėl kurių tiek daug kovota, virsta donkichotizmu. Tokių vadovų ir valdovų sukurtos liūdnos pasekmės byloja egzistuojantį plataus masto melą, su kuriuo laisvoji žmonija turėtų be atvangos kovoti žinodama, kad ir valstybes valdyti pasinešusių gražūs, bet sąmoningai neištesėti pažadai taipgi yra melas. Tai turėtų būti įsidėmėtina, nepamiršta. Pamelavęs prieš vienus rinkimus vargu ar jis bus kitoks prieš kitus? Melo ir pažadų žodynas labai platus. Jei melas ir pažadai išsakomi kitais žodžiais, nereiškia, kad tai ne melas. Laisvas žmogus turi įprasti būti įžvalgesniu, vertinti dalykus savo nuožiūra, daug daugiau galvoti apie viską, kas "jam nepriklauso". Tik šitaip galėsime sėkmingiau įsijungti į tokią visuomenę, kuri yra įpratusi žiūrėti į valstybei vadovaujančius kaip į savo įgaliotinius, o ne kaip į kažkokius neliečiamuosius, kurių ir melas, ir apgaudinėjimai iš papratimo dažnai kitais vardais vadinami. Sovietija yra palikusi gilius pėdsakus, kuriems užlyginti reikės laiko. Bet kaži ar reikėtų viską patikėti laikui? Dar blogiau – atsirandančiam palankiam perversmui. Štai stojame į vakariečių grupuotę – ir jau mes kitokie! Tai būtų melas sau. Jis mus vėl užliūliuotų kažko laukiančių lopšiuose. Tai nepriimtina jungiantis į Europą, kur gyvenimo gerovė kuriama ne laukimu, bet iniciatyva, aktyvumu. O tas dažnais atvejais tampa sietu, atskiriančiu tiesą nuo melo, pažadus nuo tikrovės. **Č.S.**

Kovo 11-tosios minėjimo Toronte paskaitininkas dr. Arvydas Vidžiūnas (viduryje), šalia jo – Tėvynės sąjungos Toronto židinio pirmininkas Kazimieras Manglicas ir programos pranešėja Onutė Stanevičiūtė
Nuotrauka E. Čuplinsko

Sklido savarankiškos Lietuvos šviesa

Apmąstant Kovo 11-tosios žygį kaip Vasario 16-tosios giją

DR. ARVYDAS VIDŽIŪNAS,
Lietuvos respublikos seimo narys

Kovo 11-ąją Lietuvos valstybę atkūrėme pirmiausia dėl to, kad per socialistinės okupacijos penkiasdešimtmetį nebuvo spėta užgesinti tų dviejų svarbiųjų ir pergalingų, prieškario nepriklausomybės dešimtmečių šviesos; ta savarankiškos Lietuvos šviesa dažnai sklido jau netiesiogiai, bet labai paveikiai ir stebuklingai. Sklido, ačiū Dievui, ir iš toliau – iš išsibarsčiusių po platų demokratinių šalių pasaulį tautiečių laiškų, iš močiutės smetoninių albumų, iš sutrintų Šapokos istorijos kopijų, atkeliaujančių į studentų bendrabučio kambarį vos vienai nakčiai.

Gal ginčytųsi tik koks socialistas politrukas, bet mums abejonių nekyla: ketvirtojo dešimtmečio pabaigoje Lietuva buvo stojusi į pasiturinčių Europos valstybių gretą, šalia Belgijos, Olandijos, Suomijos, Lenkijos, Čekijos. Jos požymiai – tvirti pinigai, nuosekli ekonomikos politika, eksporto gausėjimas, kylantys žemės ūkio derliai, lėktuvų gamyklos ir daugelis kitų pažangą rodančių požymių. Klestėjo literatūra, teatras, filosofija, sunorminta kalba.

Lietuvoje išaugo pasaulio kultūrą pažįstanti, tradicijų paisanti ir savarankiškai svarstyti ir kurti sugebanti inteligentija. Švietimo įstaigos sugebėjo ne tik mokyti, bet ir ugdyti valstybės piliečius, kuriems viena iš vertybių, viena iš nepajudinamų vertybių tapo šalies laisvė, nepriklausomybė, sava valstybė.

Dr. ARVYDAS VIDŽIŪNAS

Paskui Aukščiausiasis lėmė kitaip – ypač koncentruotą neteisybių ir išbandymų tautai penkiasdešimtmetį, kreivų veidrodžių ir dvigubos moralės penkiasdešimtmetį. Tą penkiasdešimtmetį mes ir atsilikome nuo normalių pasaulio valstybių. Dar gerai, kad griūvanti imperija Kovo 11-osios išvakarėse ir vėliau neprispaudė mūsų atkuriamos valstybės taip, kaip kokias buvusios Jugoslavijos šalis; Čečėniją ar Gruziją. Mėgino, bet neprispaudė. Tauta, susikabinusi už rankų, petys petin, su Dievo vardu ir Tautiška giesme lūpose, tauta, remiama brolių bei seserų užsieniuose ir draugų pasaulio demokratų forumuose, gali daryti stebuklus.

Tų stiprybės stebuklų per tuos prievartos metus buvo daugybė: gimnazistai, ūkininkų vaikai ir poetai, imantys į rankas ginklą, o paskui gulantys ant grindinio ar NKVD patvoriuose; stebuklas – ir lietuviškos dainos Sibiro platybėse; stebuklas – nepalaužti disidentai ir *Katalikų Bažnyčios kronika;* stebuklas – išsilaikiusi Lietuvos diplomatijos tarnyba ir lietuvybė ne Lietuvoje; tikras stebuklas buvo Sąjūdis ir jo vadovautas tautos atgimimas, kuriame mes visi dalyvavome ir dalyvaujame. Pagaliau ar ne stebuklas yra visa nepalaužiama tautos tvirtybė, įspindusi lyg feniksas iš pelenų pro okupacines karines divizijas ir armijas, pro priverstinius iškreiptos ekonomikos modelius, pro rusifikacijos nutarimus, pro ideologinį melą ir bemaž iki nulio sužlugdytas žmogaus laisves ir teises.

Šiandien galime tvirtai pasakyti, kad V. Landsbergio metaforiškai įvardytas vienas Lietuvos valstybės atkūrimo kalno šlaitas bendromis visų pastangomis veiktas – nepriklausomybės vėliava tvirtai iškelta. Likęs kitas šlaitas – negrįžtamai įtvirtinti Lietuvą laisvų, pasiturinčių ir saugių valstybių gretoje. Todėl šiandien visiems turbūt aišku, kad Kovo 11-oji – ne vien romantiški istorijos puslapiai, ir jos minėjimo proga kalbėti vien saldžius žodžius būtų per paprasta ir paviršutiniška.

Kovo 11-ąją įvyko dviejų nesutaikomų politinių procesų – sovietinės imperijos persitvarkymo ir lietuvių tautos išsilaisvinimo – atomazga (Č. Stankevičius). Lietuva, kaip ir kitos dvi Baltijos valstybės Latvija ir Estija, išsilaisvinusi iš okupacijos, turėjo iš naujo kurti valstybės struktūras, atskirti nuo žlugusios Sovietų Sąjungos, paskui Rusijos, ūkį ir darbo rinką, atlaikyti iš Rytų einančias ekonomines blokadas ir karinį terorą. Reikėjo nustatyti pagarbius ir lygiavertiškumu grindžiamus santykius su Rusija, pagaliau reikėjo ir reikia iš esmės pakeisti mūsų piliečių mentalitetą – vietoj pasyvaus praeities socialinės ramybės ilgesio įlieti būtinų reformų palaikymo ir iniciatyvos kraujo, gyvenimą išmokyti grįsti rinkos kategorijomis ir vakarietiškomis taisyklėmis, kartu skatinti pasididžiavimą sava valstybe ir brėžti optimistiškesnes valstybės ir žmonių ateities kryptis. Mes skubiai kuriame tai, ką "normalioji" Europa tobulino ilgus dešimtmečius.

Man kartais atrodo, kad šiandien kiekviena diena yra vos ne tokios pat atsakomybės ir to-

(Nukelta į 2-rą psl.)

"Lyros" kamerinis orkestras, koncertavęs Kovo 11-sios minėjime š.m. kovo 16 d. Prisikėlimo parapijos salėje Toronte, su vadove smuikininke Audrone Šarpyte (priekyje iš d.) ir svečiu dirigentu Kerry Stratton

Savaitė Lietuvoje

Prezidentas Briuselyje

Lietuvos prezidentas Rolandas Paksas su delegacija kovo 19-21 d.d. lankėsi Briuselyje darbo vizitu, kur susitiko su Europos komisijos ir ŠAS vadovais, dalyvavo oficialiuose Europos viršūnių tarybos susitikimuose, rašo ELTA/LGTIC.

Susitikime su ŠAS generaliniu sekretoriumi Lord George Robertson R. Paksas patvirtino, jog Lietuva, siekdama tapti ŠAS nare, prisiims ir vykdys politinius įsipareigojimus dėl pradėtų reformų politinėje, ekonominėje, karinėje, saugumo ir teisinėje sirtyse, pažadėjo didelį dėmesį skirti kovai su korupcija tokiose srityse kaip muitinė, viešieji pirkimai, sveikatos apsauga, teisėsaugos institucijos.

R. Paksas taip pat susitiko su ES-Lietuvos jungtinio parlamentinio komiteto pirmininku Gordon Adam, aptarė Lietuvos derybų dėl narystės Europos sąjungoje rezultatus, pasirengimą referendumui bei Karaliaučiaus srities klausimus.

Belgijos ministerio pirmininko Guy Verhofstadr kvietimu R. Paksas dalyvavo liberalų vadovų pietuose kartu su Europos komisijos pirmininku liberalu Roman Prodi ir Belgijos, Danijos, Slovėnijos valstybių ir vyriausybių vadovais.

Priimta Konstitucijos pataisa

Kovo 20 d. Lietuvos seimas priėmė Konstitucijos 47-ojo straipsnio pataisą lydintį įstatymą, nustantantį žemės sklypų įsigijimo nuosavybėn tvarką. Šis įstatymas nuo įstojimo į ES dienos tvarkys ir užsieniečių galimybę verstis Lietuvoje žemės ūkio veikla. Pataisų rengėjai užtikrina, kad šis dokumentas taip pat apgina Lietuvos žemdirbių interesus. Už dokumentą balsavo 90 seimo narių, 17 buvo prieš, 6 – susilaikė.

Konferencija apie ES

Kovo 22 d. Vilniuje vyko konferencija "Socialinės apsaugos ir darbo politika Lietuvai integruojantis į Europos sąjungą" praneša ELTA/LGTIC. Ją surengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerija bei Naujoji sąjunga (socialliberalai). Pradiniame žodyje seimo pirmininkas, Naujosios sąjungos vadovas Artūras Paulauskas pažymėjo, kad Lietuvos narystė Europos sąjungoje yra reikalinga ne politikams, o Lietuvos žmonėms. Jis aiškino, jog Lietuvai tapus ES nare, 2004-2006 m. per įvairias programas į kraštą įsilies 10 bln. litų, o tokios finansinės investicijos leis žymiai padidinti Lietuvos bendrąjį vidaus produktą (BVP), nuo kurio priklauso visų gerovė.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerė, socialliberalų partijos narė Vilija Blinkevičiūtė pabrėžė, kad socialinė politika negali būti atsieta nuo ekonominės ir užimtumo politikos, ir Lietuvai tapus ES nare, laipsniškai bus pasiektas kokybiškas Lietuvos žmonių užimtumas. ES per 5 pastaruosius metus buvo sukurta 10 mln. darbo vietų, nedarbo lygis nuo 10.1% ES valstybėse sumažėjo iki 7.4%. Įstojant į ES, aktuali ir darbo sąlygų kokybė – sauga ir sveikata darbe ES valstybėse yra daugiausia tvarkoma sritis. Ministerė pabrėžė, kad tiesiogiai su nedarbo mažėjimu ir atlyginimų didėjimu yra susiję ir pensijų dydžiai. Konferencijos dalyviai buvo skatinami skleisti žinias apie ES narystę ir raginti gyventojus dalyvauti gegužės 10-11 vyksiančiame referendume šiuo klausimu.

STT tarnybos ataskaita

Ministerių kabineto pasitarime kovo 17 d. pateikta Specialiųjų tyrimų tarnybos praėjusių metų veiklos ataskaita, rašo ELTA/LGTIC. Nurodyta, jog 2002 m. atskleisti 134 nusikaltimai, iš jų – 85 valstybės tarnybai, nustatyti 99 įtariami asmenys, iškeltos 93 baudžiamosios bylos, išnagrinėtos 38, nuteisti 43 asmenys. STT direktorius Valentinas Junokas pažymėjo, kad praėjusiais metais didelis dėmesys buvo skirtas išankstinei korupcijos apsaugai ir visuomenės švietimui, o šiemet pabrėžiama stambaus masto korupcinių nusikaltimų atskleidimas ir tyrimas, organizuotų nusikalstamų, nelegalaus verslo grupuočių bei korumpuotų valstybės tarnautojų ir pareigūnų veiklos tyrimas. Pasitarime pažymėta, kad "Transparency International" sudarytame sąraše pagal korupcijos suvokimo rodiklį Lietuva pakilo iš 50 vietos (1999 m.) iki 36 vietos. Lietuvos antikorupcinė veikla palankiai įvertinta tarptautiniu mastu.

Karius gabens lėktuvais

LGTIC žiniomis, sugriežtinus Rusijos Baltijos laivyno kariškių tranzito per Lietuvą taisykles, jaunuoliai, pašaukti į karo tarnybą Baltijos laivyne, bus gabenami kariniu lėktuvu. Pirmoji naujokų grupė vyko į Karaliaučių kovo 25 d. Baltijos laivyno spaudos tarnyba taipgi pranešė, kad pradėjus reguliarų keltų susisiekimą maršrutu Sankt Peterburgas-Baltijskas, Rusijos kariškiai į Karaliaučiaus sritį ir atgal bus gabenami ir jūra. Sprendimą priėmė Rusijos gynybos ministerija, karinių jūrų pajėgų ir Baltijos laivyno vadovybė.

Vyks Persijos įlankon

Kovo 25 d. Lietuvos seimas priėmė sprendimą siųsti Lietuvos karių humanitarinę misiją dalyvauti JAV vadovaujamoje tarptautinėje veikloje Persijos įlankos rajone. Pagal nutarimą

(Nukelta į 2-rą psl.)

KANADOS ĮVYKIAI

Irake Kanada nedalyvaus

Paaiškėjus, kad karas Irake neišvengiamas, min. pirmininkas Jean Chretien parlamente pasakė ir kelis kartus pakartojo, kad Kanada prie šio karo neprisidės, jei nebus kariaujama po Jungtinių Tautų vėliava. Netrukus JAV prezidentas G. W. Bush be JT pritarimo paskelbė Irakui karą, nors daugelis pasaulio valstybių tam prieštaravo. Prieš karą pasisakė buv. JAV prezidentas Jimmy Carter, Walter Cronkite, eilė senatorių, kitų žymių asmenybių. Vatikanas paskutiniu momentu siuntė pas JAV prezidentą kardinolą Laghi, prezidento šeimos draugą, kad jis pamėgintų išlaikyti taiką. JAV skelbia, kad net 30 valstybių (jų tarpe minimos Lietuva, Latvija, Estija, taip pat ir Eritrėja, Filipinai, Nikaragva) prisidėjo prie jų koalicijos, bet fronte – tik amerikiečiai, britai, australai, 200 lenkų, keletas olandų karių.

JAV bombonešiams ir raketoms drebinant Bagdadą "negirdėtu taiklumu", visame pasaulyje, taip pat ir JAV, atgijo šimtatūkstantinės taikos demonstracijos. Kanadoje didesnės taikos demonstracijos įvyko Montrealyje, Vankuveryje, Toronte prie JAV konsulatų, Otavoje prie JAV ambasados ir D. Britanijos atstovybės (*High Commissioner*). Daugumos Kanados provincijų premjerai, federacinių liberalų, naujųjų demokratų (NDP), Kvebeko partijų vadovai ir parlamentarai pasisakė prieš karą; sąjungiečių partijos parlamentarai, konservatoriai premjerai, Ontario provincijos Ernie Eves ir Albertos Ralph Klein ragino Kanadą prisijungti prie JAV *Shock & Awe* ("stulbinančio smūgio ir pagarbios baimės") vardu pavadinto puolimo. Viešosios nuomonės apklausa, kurią atliko EKOS Research Associates, parodė, kad 71% kanadiečių palaiko Jean Chretien sprendimą, 27% nusistatę prieš.

Dr. Fotini Markopoulou, 31 metų fizikė, dirbanti Teoretinės fizikos institute Waterloo (ON), buvo vasario vidury pakviesta skaityti paskaitą apie savo projektą Amerikos mokslo progreso draugijos (*American Association for the Advancement of Science*) suvažiavime Denver, CO. Ji sudomino garsiausius pasaulio fizikus savo idėjomis, kurios pasižymi naujoviška įžvalga į iki šiol nepasisekusius bandymus išvystyti teoriją, jungiančią re-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Šiame numeryje

Nedatuotos melagystės
Sąmoningai neištesėti pažadai taipgi yra melas
Sklido savarankiškos Lietuvos šviesa
Reikėjo ir reikia iš esmės pakeisti mūsų piliečių mentalitetą
Stalino "saulės" renesansas?
Teisinami aršiausi Lietuvos valstybės naikinimo organizatoriai
Daugiau bendravimo tarp Lietuvos ir išeivijos
Lietuvoje ir mokslas pigiau kainuotų ir padėtų išlikti lietuviais
Iškilus partizanų vadas
Pogrindis yra visos tautos teisingiausias valios reiškėjas
"Tyloj kalbėsi"
Yra tokių brangių dalykų, kurie neparduodami
Rudenėjančioje Europoje pasižvalgius
Šauniai tie raiteliai atrodo ant gražių ristų žirgų
Muziejinių vertybių centras
Archyvais naudojasi mokslininkai, studentai iš Lietuvos, Japonijos...
Be verksmų ir skundų
Tik ramus gyvenimo stebėjimas ir eilėmis kalbėjimas apie jį

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672 FAX 905 290-9802 E-mail: tevzib@pathcom.com
www.tzib.com
PAP Registration No. 09408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $45, rėmėjo – $55, garbės – $65. Oro paštu į užjūrius – $170, paprastu paštu – $60. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication: 2221 Niagara Falls Blvd., Niagara Falls, NY 14304-5709. Subscriptions: regular $45.00, patron $55.00, sponsor $65.00 per year. Airmail overseas – $170, regular mail overseas – $60. PERIODICALS Postage paid at Niagara Falls, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1072 Niagara Falls, NY 14304. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

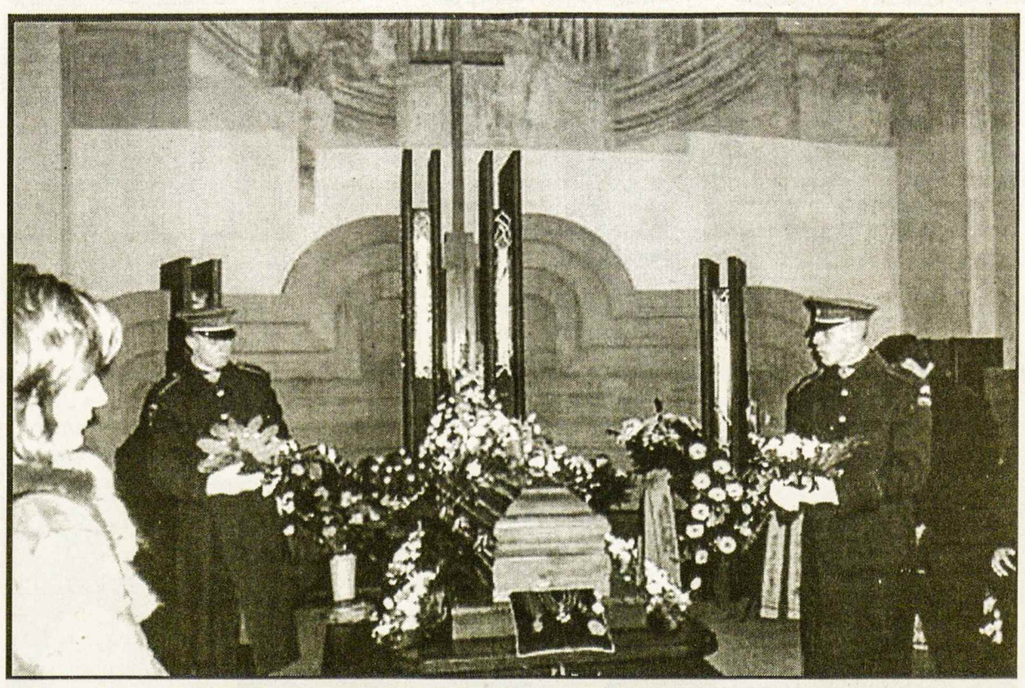

A.a. dr. ADOLFĄ DAMUŠĮ amžinybėn palydint, velioniui pagarbą išreiškiant karių garbės sargyba bei gėlėmis Šv. Jonų šventovėje Vilniuje
Nuotr. Ž. Beliausko

RELIGINIAME GYVENIME

Antano Maceinos, filosofo ir poeto, 95-tąjį gimtadienį minint š.m. vasario 7 d. Naujamiesčio galerijoje, Panevėžyje buvo surengtas literatūros vakaras, kuriame vysk. J. Kauneckas Maceinos palikimą apibūdino kaip svarbų ne tik Lietuvos filosofinei minčiai. Svarbią vietą vyskupas skyrė velionies sielovadinėms knygoms "Bažnyčia ir pasaulis" bei "Krikščionis pasaulyje". Vasario 8 d. minėjimas vyko ir Panevėžio Petkevičaitės-Bitės bibliotekos galerijoje. Čia dalyvavo A. Maceinos sūnus Saulius, dukra Danutė Maceinaitė-Milkūnienė, Tatjana Maceinienė, ateitininkų sendraugis Petras Plumpa, dalyvius supažindinęs su pagrindiniais Maceinos veikalais. Prisiminimais dalinosi sūnus ir duktė. Buvo perskaitytas specialiai minėjimui parašytas vysk. J. Kaunecko žodis Maceinai. Koncertavo Panevėžio konservatorijos studentai.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio seminarijoje klierikai ir grupė seselių vienuolių š.m. vasario 18 d. Marijampolėje susitiko su Tiberiados bendruomenės broliais J. Schwatzu ir E. Charue. Ši, prieš dešimt metų Belgijoje užsimezgusi bendruomenė ir teturėjusi tris narius, dabar jų turi jau per dvidešimt brolių, iš kurių keturi yra įsikūrę Lietuvoje. Tiberiados bendruomenės tikslas – derinti kontempliatyvų gyvenimą ir apaštalavimą. Veiklos pagrindas – malda. Daug laiko skiriama ir fiziniam darbui brolių prižiūrimame ūkyje. Su žmonėmis susitikti įprasta po du – vienam kalbant kitas meldžiasi.

Tarptautinė kariuomenės kapelionų konferencija įvyko š.m. vasario 10-11 d.d. Lietuvos krašto apsaugos ministerijoje. Dalyvavo kariuomenės ordinaras vysk. Eug. Bartulis, vyriausiasis kapelionas plk. ltn. Juozas Gražulis, visi kariuomenės kapelionai ir kiti. Vysk. E. Bartulis maldoje padėkojo Dievui už suteiktą malonę dirbti karių sielovadoje. Paskaitas skaitė ir grupių pašnekesiams vadovavo plk. mons. Joe Supa ir plk. dr. Gary Pollittas, abu iš JAV. Dviejų dienų konferencijoje buvo iškelti du svarbūs kapeliono veiklos principai: kapelionas – Dieviškosios meilės laidininkas, aktyviai atsiliepiantis tiek į žmogaus problemas, tiek ir į Viešpaties kvietimą meilę kurti Dievo atvaizdą žmonių širdyse, ir kapelionas – vadovas, vadybininkas, patarėjas, mokytojas, brolis, visų laikų vadovo-Jėzaus Kristaus atspindys. Konferencija baigta Mišiomis Vilniaus Šv. Kazimiero šventovės koplyčioje.

"Lietuva ir Šventasis Sostas: praeitis, dabartis, ateitis" – tai pavadinimas konferencijos, kurią š.m. kovo 3 d. Vilniaus universitete surengė Lietuvos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos vyskupų konferencija, VU Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas, Lietuvos istorijos institutas ir Lietuvos katalikų mokslo akademija. Konferenciją pradėjo VU rektorius B. Juodka, sveikino Lietuvos prezidentas R. Paksas, pabrėžęs, kad Lietuvos valstybingumo raida neatskiriama nuo Katalikų Bendrijos. Sveikindamas kardinolas A.J. Bačkis tarp kitko pažymėjo, jog popiežius Jonas Paulius II tvirtai tikėjo, jog " Lietuva atgaus savo vietą nepriklausomų Europos tautų tarpe". Užsienio reikalų ministeris A. Valionis pabrėžė Vatikano vaidmenį Lietuvos diplomatijos istorijoje; Šventojo Sosto pozicija buvusi itin svarbi Lietuvai 1940 metais. Įžanginį pranešimą skaitė tuo metu Lietuvą lankęs arkiv. J. L. Tauran, Vatikano sekretorius santykiams su valstybėmis. Jis sakė, kad Katalikų Bendrija nesanti kokia nors tarptautinė įmonė, bet tikinčiųjų bendrija, padedanti derinti kultūrų bei gyvensenų įvairovę su vieningu doroviniu mokymu. Ambasadorius prie Šventojo Sosto Kazys Lozoraitis pabrėžė, kad Lietuvos diplomatiniai santykiai su Šv. Sostu minėtini nuo XIII šimt., o ypač XIX šimt., kai popiežiai kėlė balsą prieš tautų priespaudą. Vysk. J. Boruta, SJ, pateikė istorinę Lietuvos ir Šv. Sosto perspektyvą; dr. A. Katilius svarstė, kas XX šimt. pradžioje buvo Vatikane žinoma apie Lietuvą. Kitų gausių kalbėtojų buvo aptarta – Vatikano ryšiai Pirmojo pasaulinio karo metu, Vatikano reikšmė Lietuvos politikai, sovietinės valdžios kova su Vatikanu, santykiai su Lietuva ir trukdymai sovietmečiu, santykių modeliai Lietuvoje 1927-2000 m., santykiai po Lietuvos nepriklausomybės atgavimo. Konferencijos pabaigoje išreikšta viltis, kad ateityje bus surengta dar ne viena panaši konferencija.

Seselė Nijolė Sadūnaitė ir toliau darbuojasi Vilniuje, šelpdama daugiavaikes šeimas, ligonius ir silpstančius senelius
Nuotr. I. Ross

Sklido...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kio pat svorio kaip istorinė Kovo 11-oji ir istoriniai tos ir kitų dienų darbai. Lietuvos valstybei kasdien kyla nauji sudėtingi iššūkiai, ir rezultatyvus bei naudingas Lietuvai jų įveikimas, rodos, galėtų būti lyginamas su balsavimu dėl nepriklausomybės prieš trylika metų. Tuos iššūkius reikia įveikti taip pat sutelktai, visos tautos pastangomis, kaip tai darė Sąjūdžio žmonės ir Kovo 11-osios signatarai anomis lemtingomis dienomis.

Šiandien visi iš naujo turime tapti Kovo 11-osios žmonėmis, nes delsimas, nes abejonės dėl strateginių Lietuvos raidos krypčių, pasyvumas ir manymas, kad viskas gerai susitvarkys savaime, be mano, be mano kaimyno pastangų, būtų neparama savo valstybei, būtų jos žmonių gerovės atidėjimas vėlesniems laikams, būtų Lietuvos palikimas naujiems pavojingiems išmėginimams ir naujiems pavojams.

Stalino "saulės" renesansas?

GIEDRĖ MILUKAITĖ

Lietuvos žmones giliai sukrėtė Mokslų akademijoje š.m. sausio 25 d. surengtas oficialus minėjimas vienam iš aršiausių lietuvių tautos genocido organizatorių, raudonųjų okupantų statytiniui Antanui Sniečkui. Ištrinti ribą tarp sovietinių nusikaltėlių ir užgrobtųjų kraštų aukų buvusiems sovietinės sistemos partiniams šulams, užsitarnavusiems kegebistams, raudonosios propagandinės mašinos buvusiems tarnams tapo pastaruoju laiku kažkodėl labai svarbu. Todėl taip uoliai perrašinėjama, šiukšlinama Lietuvos istorija, teisinami visokiais būdais aršiausi Lietuvos valstybės naikinimo organizatoriai – okupantų tarnai. Baisiausi piktadariai iškrypėliai stribai pagerbiami didžiulėmis pensijomis, lengvatomis.

Logikos jokios nereikia, kai politika beatodairiškai krypsta į Stalino "saulės" pasiilgimą. Tai rimti pavojaus ženklai Lietuvos laisvei!!!

Buvę sovietmečio politiniai kaliniai ir tremtiniai protestavo prieš tokį aršaus komunistinio veikėjo A. Sniečkaus 100-tąjį gimimo metinių minėjimą.

Daugiau nei 200 plakatais nešinų žmonių susirinko prie Mokslų akademijos. Daugelis jų savo kailiu patyrė Sniečkaus laikų kruvinus bolševizmo nagus, todėl ir jų plakatai bylojo nesunaikinamą šiurpią istorinę tiesą: "Sniečkus – Lietuvos budelis Nr. 1", "Mokslų akademija – nusikaltėlių priedanga", "Sniečkus – Lietuvos valstybės duobkasys", "Sniečkaus bendrai – 5-oji kolona".

"Konferencijoje taip pat dalyvavo Lietuvos liaudies sąjungos 'Už teisingą Lietuvą' lyderis seimo narys Julius Veselka, LSDP narys, užsienio reikalų viceministeris Justas Vincas Paleckis, buvęs užsienio reikalų ministeris, socialdemokratas Povilas Gylys". (*Lietuvos rytas,* 2003.I.28).

Piketuotojai pabrėžė būtinumą jungtis dešiniosioms jėgoms prieš augančią Lietuvos laisvei grėsmę, "o buvę sovietmečio politiniai kaliniai ir tremtiniai įspėjo LSDP ir jos lyderį Algirdą Brazauską viešai atsiriboti nuo ilgamečio Lietuvos komunistų partijos vadovo Antano Sniečkaus".

"Jei to nepadarysite, daugelis Lietuvos žmonių supras, kad Jūs ir Jūsų partija grįžtate pas Mykolą Burokevičių, dar nepasiekę Briuselio ir Strasbūro sukate atgal į Maskvą". (Citata iš ten pat).

Taip dėsto pilname nerimo savo pareiškime žmonės, gerai pažinę Stalino "saulės" skonį, betarpiškai suaugusį su anuometiniu Justo Paleckio vardu, kuris lietuvių tautai kenkė ne mažiau už Antaną Sniečkų. Dabargi Justo Paleckio sūnus Justas Vincas Paleckis, laisvos Lietuvos užsienio reikalų viceministeris, dalyvauja oficialiame Sniečkaus minėjime!!!

Labai rizikinga tokiam asmeniui patikėti šias svarbias valstybės pareigas.

Justas Paleckis ypatingai stengėsi, kad likę gyvi politiniai kaliniai iš Sibiro negrįžtų į tėvynę Lietuvą. "Sovietų Lietuvos respublikos prezidentas Paleckis, pagal profesiją žurnalistas, prezidento postą užėmė nuo Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą iki 1967 metų. 1956 metais prezidentas Paleckis į Maskvos sovietines instancijas pasiuntė slaptą dokumentą su reikalavimu negrąžinti iš Sibiro į Lietuvą buvusių partizanų, kurių kalėjimo terminas jau baigėsi... Lietuvai atgavus nepriklausomybę, pasigirdo išlikusių gyvų, bet negalinčių į Tėvynę sugrįžti buvusių partizanų tragiškas šauksmas: "Palaikai sugrįžta, o mes, ar galėsime sugrįžti, dar netapę palaikais" (citatos pabaiga iš Sachiko Hatanake *Lietuva. Kaip išliko maža šalis,* 129-130 psl., išleista Kaišiadoryse "Tvermės" leidyklos).

J. Paleckis, kaip žurnalistas, puikiai suprato, kad gyvieji liudytojai yra baisiausias ginklas prieš visokius pragariškus režimus, o pasiilgusieji "Stalino saulės" buvę sovietiniai šulai taip pat tą gerai supranta dabar. Todėl jie rengia visokias pinkles klaidinti visuomenei, tušuoti istorijoj kruvinuosius okupacinės praeities puslapius.

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

6 mėnesių laikotarpiui misijoje dalyvautų iki 10 Lietuvos krovinių gabenimo specialistų ir iki 6 karo medikų.

Krašto apsaugos ministerio Lino Linkevičiaus teigimu, Lietuvos karių dalyvavimas kainuotų apie 604,000 litų. Lėšas iš savo biudžeto skirs Krašto apsaugos ministerija.

Tapo pajuokos objektu

Lietuvos rytas, kuriame kovo 1 d. buvo atspausdintas straipsnis apie Lietuvos prezidento Rolando Pakso įvedybų iškilmėse garbės viešnia dalyvavusią aiškiaregę, ir plačiai papasakota apie jos veiklą, kovo 17 d. rašo apie "skandalą" dėl aiškiaregystės įtakos Lietuvos vadovui. Šiuo "skandalu" susidomėjo naujienų agentūros, plačioji pasaulio spauda. *Lietuvos ryte* minimos įvairios laikraščių panaudotos antraštės šia tema, nuo CNN, kur Lena Lolišvili pavadinta "Tualetinio popieriaus Rasputinu", nes gydo popieriumi apvyniodama gydomus asmenis, iki Maskvos ("Lyderio tikėjimas astrologe – sutartis su velniu"). Panašios antraštės pasklido Šiaurės Amerikoje, Didžiojoje Britanijoje, Vokietijoje.

R. Paksas kovo 14 d. pranešė, kad jokios įtakos valstybiniams sprendimams L. Lolišvili neturi ir neturės, kad jo pažintis su ja yra asmenišku ryšių srityje, ne viešų. Ji buvusi jam reikalinga, kada jo sveikatos būklė buvusi kritiška. L. Lolišvili Lietuvoje gyvena daugiau kaip 13 metų. 1993 m. specialiu dekretu jai suteike Lietuvos pilietybę tuo laiku buvęs prezidentas Algirdas Brazauskas.

Nepakeistas policijos vadovas

Vidaus reikalų ministeris Juozas Bernatonis kovo 14 d. pasiūlė atsistatydinti policijos generaliniam komisarui Vytautui Grigaravičiui, teigdamas, kad policijos vadovas trukdė policijos reformai. Jis pareiškė, lauksiąs prezidento dekreto, nes į šias pareigas skiria ir iš jų atleidžia Lietuvos prezidentas. *Lietuvos ryto* žiniomis, buvo spėjama, kad į jo vietą galėjo būti numatytas aiškiaregės Lenos Lolišvili draugas Mažeikių policijos komisaras Algis Markevičius. Kitas kandidatas galėjo būti Tardymo departamento vadovas Stanislovas Liutkevičius.

Kaip skelbia ELTA/LGTIC, kovo 18 d. įvyko policijos vadovo ir J. Bernatonio pasitarimas su ministeriu pirmininku Algirdu Brazausku. Pastarasis pareiškė, jog ministerio ir V. Grigaravičiaus nesutarimai dėl artėjančios policijos reorganizacijos buvo sėkmingai išspręsti. V. Grigaravičius pripažino, kad jo ir ministerio nesutarimus lėmė tai, jog jie skirtingai matė, kaip reorganizuoti Tardymo departamentą ir kriminalinę policiją, rašo *Lietuvos rytas*. **RSJ**

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

A†A
EDVARDUI LAPUI

mirus St. Petersburg, FL, jo broliui, Lietuvos gen. garbės konsului HARIUI, seseriai STASEI, sūnums gilią užuojautą reiškia –

Algis ir Birutė Kerniai

ILGAMEČIAM HAMILTONO LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBO "AĄŽUOLAS" NARIUI
a.a. KAZIMIERUI MILERIUI

mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą jo dukroms – RAMONAI ir DALIAI bei jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems –

HLPK "Ąžuolas" nariai

SPAUDOS BALSAI

Lietuviškoms mokykloms nėra lėšų

Lietuvos lenkų dienraštis *Kurier Wilenski* š.m. vasario 27 d. laidoje rašo: "Punsko viršaitis turi likviduoti penkias lietuviškas pagrindines mokyklas, nes švietimui trūksta 1.2 mln. zlotų. Jeigu viršaitis pristatys kuratorijai likvidacijos pasiūlymą – Punsko valsčiuje liks tik viena pagrindinė lietuviška mokykla. (...) Punsko valsčiuje, kur 80% gyventojų sudaro lietuviai, yra dar kitokia problema – mažas skaičius lenkų mokinių, kuriems reikia atidaryti mažas klases".

Tuo pačiu klausimu Toronto lenkų dienraštis *Gazeta* š.m. kovo 5 d. laidoje rašo: "Lenkijos lietuvių tautinė mažuma protestuoja prieš mokyklų su dėstomąja lietuvių kalba Suvalkijoje likvidavimą. Trečiadienį prie numatomų likviduoti mokyklų pasirodys vėliavos, perrištos juodu kaspinu – antradienį pranešė Lenkijos lietuvių bendruomenė. (...) Vadovybė Punsko valsčiaus, kuriame yra didžiausias lietuvių telkinys, dėl finansinių priežasčių planuoja uždaryti Pristavonių, Vaitakiemio, Navininkų, Vidugirių ir Smalėnų mokyklas su dėstomąja lietuvių kalba."

Tas pats dienraštis š.m. kovo 10 d. laidoje rašo: "Lenkijos prezidentas A. Kwasniewski penktadienio pokalbyje su Lietuvos prezidentu R. Paksu žadėjo Lenkijoje veikiančioms lietuviškoms mokykloms pagalbą. (...) Kwasniewski užtikrino darysiąs visa, kad lietuviškos mokyklos Punske ir Seinuose galėtų veikti.

Tuo pačiu metu, kada Lenkijos lietuviškoms mokykloms Lenkijos biudžete stinga palyginti nedidelių lėšų, Lenkijos senatas per "Lenkų bendriją" Lietuvos lenkiškoms mokykloms skiria milijonus zlotų. *Kurier Wilenski* š.m. vasario 14 d. laidoje rašo, kad "Lenkų bendrija" paskyrė 353,000 litų Rūdiškių mokyklai ir per 3 mln. Lentvario lenkiškos mokyklos remontui.

Prezidento bičiulė

Toronto rusų kalba leidžiamas savaitraštis *Gazeta plius* š.m. kovo antroje laidoje rašo: "Lietuvos valstybės galvos priešai kaltina Paksą draugyste su gruzine burtininke. Griežtai nusiteikusios lietuvių opozicijos nuomone, tokie santykiai yra neleistini ir pasaulio visuomenės akyse daro valstybei gėdą.

'Burtų skandalas' įsiliepsnojo Vilniuje jau vasario 26 d. Kaip tik tada pono Pakso įvedybų metu buvo pastebėta nežinoma moteris. Vietiniai žurnalistai tuoj susidomėjo, kas gi ta mįslinga dama ir po kelių dienų visai Lietuvai paskelbė sensacingą naujieną: nepažįstamoji, sėdėjusi naujojo prezidento pagerbtuvių metu šalia jo žmonos, yra gruzinų aiškiaregė Lena Lolišvili. Po to kilo klausimas: kas šią moterį riša su Rolandu Paksu. Į tai atsakė pats prezidentas. Jis per pokalbį televizijoje pareiškė, kad ponia Lolišvili yra artima jo bičiulė. Be to, Paksas pažymėjo, kad valstybės sprendimų priėmimui gruzinė jokiu būdu įtakos neturės ir negali turėti.

Beje, tokie prezidento žodžiai opoziciškai nusiteikusios visuomenės dalies nenuramino, bet priešingai – vien tik sukėlė nerimą. Daugelio autoritetingų Lietuvos veikėjų nuomone, tokie pirmojo valstybės vyro susižavėjimai yra 'viduramžių tamsybė' ir daro gėdą ne tik jam, bet ir visiems piliečiams. (...)

Kol kas sunku pasakyti, kaip baigsis skandalas su gruzine kerėtoja. Vienok pats faktas nekelia abejonių, kad šią istoriją tam tikros jėgos mėgins panaudoti savo politiniams interesams."

Nėra vienybės

Izraelio dvisavaitinis žurnalas *The Jerusalem Report* š.m. vasario 24 d. laidoje rašo: "Pasaulio žydų turto sugrąžinimo organizacija sako, kad turi duomenis apie 1,136 žydų bendruomenines nuosavybes Lietuvoje. Tačiau, nepaisant 1995 m. susitarimo, diskusijos tarp dviejų vietinių žydų organizacijų – vienos religinės ir kitos pasaulietiškos – trukdo valstybės autoritetams problemą išspręsti. Vilniaus miestas grąžino vieną bendruomenės nuosavybę buvusiam religinės bendruomenės vadovui. Ji vėliau buvo parduota Šveicarijos ambasadai".

Sankirtis mokykloje

Toronto lenkų dienraštis *Gazeta* š.m. kovo 21-23 d. laidoje rašo: "Vienoje Vilniaus vidurinėje mokykloje, kurioje mokymas vyksta dviem kalbom – lenkų ir lietuvių, trečiadienį įvyko tautinis sankirtis tarp lenkų ir lietuvių moksleivių. Turėjo įsikišti policija. Ginčo priežastis ligi šiol nėra nustatyta. (...). Lietuviškų klasių mokiniai reikalavo 'lenkų išsinešdinimo iš jų mokyklos'. Ligi muštynių vis dėlto nepriėjo. Jeruzalės vidurinės mokykos direktorius Algimantas Janušonis lenkų spaudos agentūrą painformavo, kad pasak vieno mokytojo, konfliktas brendo jau kelias dienas. Iš pradinio tyrimo aiškėja, kad jį pradėjo lietuvės, užgauliodamos lenkes. Lietuvės viską užginčija".

Vilniaus mero A. Zuoko leidinyje *Vilnius – mūsų miestas* rašoma: "Jeruzalės vidurinė mokykla tapo viena iš UNESCO Taikos miesto konkurso prizo laimėtojų". **J.B.**

ILGAMEČIAM KANADOS LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SĄJUNGOS NARIUI,
a.a. KAZIMIERUI MILERIUI

palikus šį pasaulį, nuoširdžiai užjaučiame artimuosius, gimines bei draugus –

Kanados lietuvių žurnalistų sąjunga

A†A
KAZIMIERUI MILERIUI

buvusiam mūsų mokytojui ir vedėjui mirus, reiškiame gilią užuojautą dukroms – RAMONAI ir DALIAI bei jų šeimoms –

Hamiltono Vysk. M. Valančiaus lit. mokykla

IŠKELIAVUSIAM NEGRĮŽTAMON KELIONĖN
A†A
KAZIUI MILERIUI

buvusiam lietuvių kredito kooperatyvo "Talka" kredito komiteto sekretoriui, pirmininkui 1979-1991 m., reiškiame nuoširdžią užuojautą dukroms RAMONAI ir DALIAI GOODMAN, vaikaičiams SARAH, DANIEL ir PATRICIA bei visiems kitiems giminėms –

Lietuvių kredito kooperatyvo "Talka" Valdyba, Kredito komitetas ir tarnautojai

Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas su filipinietėmis pasaulio krikščioniškų šeimų kongrese

Prancūzų vienuolija Vilniuje

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

"Pažiūrėkit, kaip esat mylimi..." Su šypsena apžvelgdamas sėdinčius ant suolų, kėdžių, grindų, stovinčius pašaliais, prie sienų, pasakė kardinolas Audrys Juozas Bačkis per Mišias, kurias aukojo 2003 m. kovo 1 d. Šv. Jono kongregacijai priklausančioje Trinitorių šventovėje. Mišios buvo skirtos kongregacijos dešimtmečiui nuo įsikūrimo Vilniuje (Trinitorių šventovė Antakalnyje).

Kardinolas papasakojo, kad gyvendamas Prancūzijoje kongregacijos artimiau nepažinojo. Tik paskirtas į Lietuvą paprašė jos pagalbos – labai trūko žmonių, turinčių socialinio darbo patirtį. Prisimena diplomatišką atsakymą gal po poros metų, mat prašymų daug, o brolių trūksta. Ir kaip nudžiugino nelauktas pranešimas, atėjęs po dviejų mėnesių: atvyksta du pirmieji broliai. Tai buvo 1993 m. kovo 4 d. per šv. Kazimierą. Šiandien programėlėje skelbiama: "Praėjus dešimčiai metų, bendruomenė nori dėkoti Dievui už visas patirtas geradarybes. Ji kviečia į šventinį draugišką susitikimą 2003 m. kovo 1 d."

Susitikimas praėjo iš tikrųjų labai šventiškai, pakiliai, nuoširdžiai. Nedidelė šventovė buvo sausakimša ir, kaip paprastai, joje pilna jaunimo – jaunų tėvų su vaikais, vaikų be tėvų. Tokios bendruomenės nerasime nė vienoje kitoje Vilniaus šventovėje, netgi Bernardinuose, kur dirba kun. Julius Sasnauskas...

O koks visų elgesys – nesukaustytas, pagarbus. (Prisimenu bėgančią gal keturmetę mergytę, užgriuvusią ant klūpančios moters. Mažylė, vikriai atsistojusi, ištarė – atsiprašau. Kas matė, girdėjo negalėjo nesišypsoti. Taip pat miela matyti prie altoriaus ant grindų susėdusius, sutūpusius – ne, jie ne šventieji, bet žino, kokiame įvykyje dalyvauja, kur atėjo. Beje, pamokslėliai vaikams sakomi atskirai, jie išeina kitur. Arba vėl – kaip plačių pečių trisdešimtmetis, eidamas Komunijos, nešasi prie krūtinės saldžiai miegantį kūdikėlį. Tokie vaizdai čia įprasti).

Nuotaiką kuria šeimininkai, Šv. Jono kongregacija, kurios narių šiandien daugiau, nebe du. Jauni vienuoliai, atvykę iš Prancūzijos, jau pramoko lietuviškai. (Vienas taip primena didžiojo El Greko paveikslus, tarsi būtų nužengęs iš jų: pailgo veido, tamsaus gymio, nuolat apstotas vaikų. O kitas kresnas vikruolis, lyg atėjęs tiesiai iš Servanteso Don Kichoto – Sančio Pansa...) Visų jų paskirtis – gelbėti gatvės vaikus, traukti iš nusikaltimų pasaulio; turi tam ir amatų dirbtuves.

Šventovė (pastatyta karvedžio Jono Kazimiero Sapiegos 1694-1717 m.), anot Vilniaus meno žinovo dr. J. Griniaus, dekoruota kaip ir Šv. Petro Povilo šventovė, to paties milaniečio Pjetro Perti, "daro vieną maloniausių, jaukiausių ir harmoningiausių bažnyčių įspūdį". Jį sustiprina nedažyto medžio masyvūs suolai, šviesūs, stori grindų takai (ant jų taip ir norisi atsisėsti...), kuklus medinis Nukryžiuotasis altoriuje, dvi aukštos verbos šalimais. Visa dvelkia paprastumu, santūrumu, neturtingais Vilniaus smėlynais ir ... jaukia atėjusios kongregacijos dvasia.

Ačiū. Ilgiausių dešimtmečių Trinitoriuose!

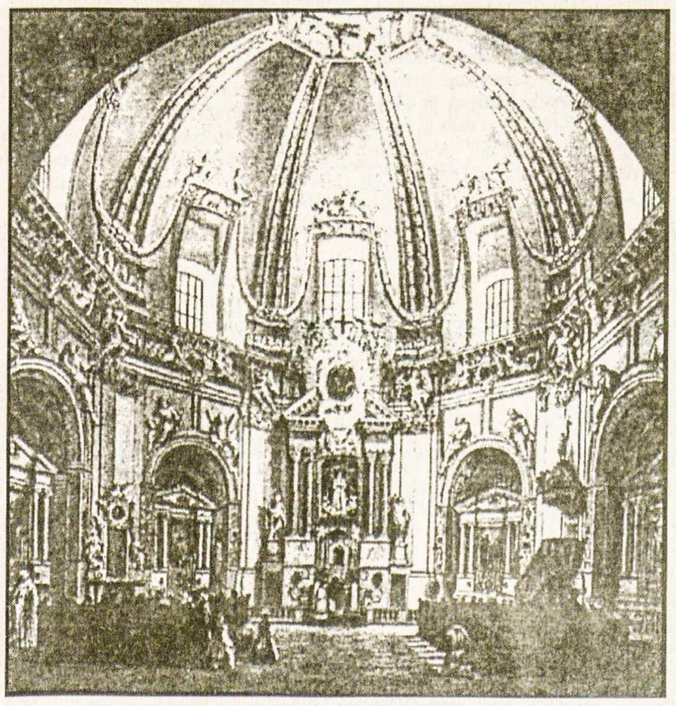

Trinitorių šventovės vidaus piešinys prieš 1864 m. Dabar ši šventovė atrodo paprasčiau – per karus ir okupacijas gerokai nukentėjo

MIRTIES PRANEŠIMAS

A†A

JADVYGA LABUCKIENĖ,

80 m. amžiaus, netikėtai eismo nelaimėje atsiskyrė su šiuo pasauliu 2003 m. kovo 26 d.

Liko liūdesyje –

sūnūs Jonas, Saulius, marti ir vaikaičiai

Daugiau bendravimo tarp Lietuvos ir išeivijos

Pokalbis su Panevėžio vyskupu Jonu Kaunecku, vadovavusiu Gavėnios rekolekcijoms Kanados lietuvių parapijose ir misijose

– Esate lankęsis daugelyje kraštų. O Kanadoje ar ne pirmą kartą? Spaudoje buvo rašyta, kad lankėtės Filipinuose. Su kokia užduotimi?

– JAV esu buvęs porą kartų, Europoje daugelyje šalių, bet Kanadoje esu pirmą kartą. Sausio pabaigoje buvau Filipinuose. Dalyvavau ketvirtajame pasaulio katalikiškų šeimų kongrese, turėjau vadovauti Lietuvos delegacijai, nes esu Lietuvos vyskupų konferencijos pasauliečių apaštalavimo tarybos pirmininkas.

– Su kokia užduotimi atvykote Kanadon ir kieno kvietimu?

– Prelatas Jonas Staškevičius Kunigų vienybės vardu pakvietė vesti Gavėnios rekolekcijų lietuvių telkiniuose.

– Ar tokiam Jūsų užmojui nekliudė Kanados valdžia? Ar lengvai gavote vizą?

– Nebuvo jokių problemų, nes prelatas Jonas Staškevičius atsiuntė reikiamus dokumentus. Vizą Kanados ambasada Vilniuje išdavė per 3 savaites.

– Kiek lietuvių telkinių Kanadoje aplankėte, vadovaudamas rekolekcijoms?

– Aplankiau Londoną, Rodney, Hamiltoną, St. Catharines, Delhi, Vasagą, Mississaugos, Anapilį, Montrealį, Otavą, Torontą.

– Kokį įspūdį susidarėte lankydamas lietuvių telkinius Kanadoje? Ar jų tikėjimas pakankamai gyvas?

– Labai stebina religinių ir lietuviškų tautinių ženklų daugybė Kanados lietuvių butuose. Namuose tokios gyvos krikščioniškos tradicijos. Jie taip nuoširdžiai dalyvauja pamaldose, gieda. Tik liūdna, kad beveik niekur nemačiau jaunimo. Gal tiesa, kad jie išvažinėję į didesnius miestus... Labiausiai džiugina bendruomenių susitikimai po pamaldų parapijų salėse, kai žmonės pasikalba prie kavos puoduko, pasidalina problemomis. Lietuvoje nebėra tokio bendravimo, nes komunistai sunaikino parapijų sales, suardė bendruomenes, daugumą žmonių iškeldami gyventi į kitas vietas.

– O kokio lygio krikščioniškasis tikėjimas Lietuvoje? Ar jis sustiprėjo per 13 Nepriklausomybės metų? Ar tai atsispindi maldininkų pagausėjimu pamaldose?

– 2001 metais Lietuvoje buvo gyventojų surašymas; beveik 80% gyventojų užsirašė katalikais ir beveik 6% – kitų krikščioniškų konfesijų. Bet aktyvių, nuolat šventėse lankančių bažnyčią tikinčiųjų tėra apie 10%. Jaunimo į pamaldas ateina labai nedaug. Bažnyčių lankomumas net kiek sumažėjo per paskutinius 13 laisvės metų.

Baisiausias okupacinių laikų padarinys – tai parapijinių bendruomenių išardymas. Žmonės tapo individualistais, tarpusavyje beveik nebendrauja. Prieš II-jį pasaulinį karą įvairioms organizacijoms priklausė per 70% gyventojų, dabar – vos 1%. Panaši padėtis ir jaunimo tarpe. Tačiau tas faktas, kad toks didelis skaičius žmonių užsirašė katalikais, teikia mums daug vilties: jų tikėjimą dar galima atgaivinti. Tik reikia su jais daug dirbti; suburti į organizacijas, bendruomenes. Prie bažnyčių reikia atremontuoti parapijinius namus, sales. Šiuo metu stengiamės visose parapijose suburti aktyvesnius žmones į pastoracines tarybas ir kitas organizacijas. Šią ir kitą vasarą mokysime parapijų aktyvistus. Organizuojame jiems kursus. Jeigu per dešimt metų neišjudinsime žmonių tikėjimo, kitą dešimtmetį jie užsirašys netikinčiais...

Reikia pasakyti, kad jaunimas yra aktyvesnis už vyresniuosius. Jie jungiasi į skautų, ateitininkų, maironiečių, kudirkiečių, valančiukų ir kitokias organizacijas. Labai trūksta toms organizacijoms vadovų. O be vadovų organizacijos negali gyvuoti. Tinkamiausi vadovai būtų mokytojai, bet šie teisinasi, kad nesugeba ir tokiam darbui neturi laiko (iš algos nepragyvena, todėl po pamokų negali pasilikti organizacijose, skuba į savo sodus ir kitokius užsiėmimus, kad kiek nors prisidurtų savo pragyvenimui).

Daug vilčių teikia Europos sąjunga. Jeigu Lietuva įsijungs į ją, tai sulauks daug pagalbos bendruomenių atkūrimui. Gražių pavyzdžių jau turime: Jakutiškių mokyklos prie Ukmergės direktorė subūrė miestelio bendruomenę, sudarė projektus, gavo paramą iš Europos struktūrinių fondų, atremontavo kultūros rūmus, kur renkasi miestelio ir parapijos bendruomenės. Pagal projektus gavo net pinigų tų rūmų apšildymui. Dabar ten nuolat į įvairius renginius susirenka žmonės.

– Kuo galėtų padėti Lietuva išeivijai dabartiniu metu, o išeivija – Lietuvai?

– Reikia daugiau bendravimo tarp Lietuvos ir išeivijos. Žinoma, kaip vyskupas, aš pirmiausia prašau bendrauti malda, prašau daugiau melstis už Lietuvą, už jos žmonių sąmoningumą. Išeivijos žmonės, turėdami tvirtesnį tikėjimą, galėtų dažniau Lietuvos žmonėms rašyti apie tikėjimo būtinumą, o susitikę būtinai turi kalbėti apie tai. Mūsų žmonės turi suprasti, kad tvirtą moralę, normalų visuomenės gyvenimą galima sukurti tik su Dievo pagalba. Kaip Toronte kalbėjo seimo narys dr. Arvydas Vildžiūnas, būtinai visi turi paraginti savo gimines Lietuvoje dalyvauti referendume gegužės pradžioje ir balsuoti už Europos sąjungą.

Išeivijos jaunimas galėtų mokytis Lietuvoje. Yra gana gerų mokyklų: tiek gimnazijų, tiek aukštųjų. Lietuvoje ir mokslas pigiau kainuotų ir padėtų išlikti lietuviais. O dabar Kanadoje ypač didelis pavojus prarasti lietuvybę.

– Su kokiais įspūdžiais grįšite į Lietuvą?

– Nepaprastai esu nustebintas ir sujaudintas išeivijos lietuvių darbais. Kokie nuostabūs lietuvių centrai Anapilyje, Toronte, JAV! Gražiausios bažnyčios, didžiausios salės, muziejai, archyvai, laikraščiai, redakcijos, jaunimo centrai, kapinės. Neįmanoma visko išvardinti. Ir visa tai pastatyta išeivių aukomis, jokia valdžia niekur ir niekada nerėmė. O juk atvažiavę į Vakarus lietuviai buvo net skurdesni, negu mes šiandien Lietuvoje. Tai pavyzdys Lietuvai, kaip reikia rūpintis savo dvasios reikmėmis, kaip reikia kurti gražesnę ateitį.

– Dėkojame už Jūsų pastangas stiprinti išeivijos lietuvių dvasingumą, krikščioniškąjį tikėjimą ir šį pokalbį. Linkime Jums, kaip Lietuvos vyskupų konferencijos Pasauliečių apaštalavimo pirmininkui, sėkmingai vadovauti stiprinimui šeimų, kurios yra tautos ir valstybės pagrindas.

Jaunatvė grįžta į prezidentūrą

VYTAUTAS P. ZUBAS

Tokiais žodžiais seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, priminęs, kad A. Smetona buvo 44 m., o A. Stulginskis 37 m., pristatydamas seime 46 m. Rolandą Paksą. Iš tikrųjų 30 metų amžiaus skirtumas tarp kandidatų turbūt ir nulėmė per 5 metus populiarumo nepraradusio prezidento Valdo Adamkaus pralaimėjimą. Fizinis dviejų vyrų pajėgumas buvo labai akivaizdus daugiau kaip valandą trukusiuose paskutiniuose prieš rinkimus TV debatuose, kuriuos matė visas kraštas.

Kaip visur, taip ir Lietuvoje, daugelis senolių yra alergiški bet kokiai kaitai ir jauną prezidentą nenoriai priima. Krašto žiniasklaida perdėm imli sensacijoms ir skandalams, mielai talkina kuriant negatyvų prezidento įvaizdį. Tačiau prez. Paksas turi ir rėmėjų. Perduodamas pareigas prez. Adamkus viešai patikino, kad jis nuo prezidentūros bus tik tiek toli, "kiek toli naujasis jos šeimininkas bus nuo telefono".

Pildydamas pažadą tęsti jau nusistovėjusią užsienio politiką, pirmą savaitgalį po pareigų perėmimo, prez. Paksas lankė 40 lietuvių karių nuo spalio mėnesio tarnaujančių Afganistane. LTV pranešėjas pasakojo, kad vyrai buvę iki ašarų sujaudinti tarp kitų dovanų radę lietuviškų lašinių. Nepažįstančiam dviejų tautų papročių toks pranešimas gali atrodyti nerimtas. Musulmonų kraštuose kiauliena draudžiama ir jų krašte net svetimšaliai, tikriausiai ir amerikiečiai kariai, jos negauna. Tuo tarpu šių dienų Lietuvoje rūkyti lašiniai yra populiarus maisto produktas, kuriam priskiriama net gydomoji savybė. Parduotuvėje mačiau dviejų rūšių lašinius: miestietiškus ir kaimiškus. Pardavėja paaiškino, kad miestietiški turi daugiau raumenų, tai yra liesesni.

Amerikiečiai, nepagailėję gerų atsiliepimų apie lietuvius karius, parodė atitinkamą dėmesį juos lankiusiam prezidentui: jo lėktuvą iki Afganistano sienos palydėjo keturi naikintuvai. Antroji prezidento išvyka užsienin buvo į kaimyninę Lenkiją ir trečioji pas kitą kaimynę – Latviją.

Keičiantis šalies vadovams, pasikeitė ir jų patarėjai. Įdomu, kad neliko nė vieno amerikiečio. Australijoje gimęs J. Petraitis, teisę baigęs Oxford universitete, yra vienintelis importas. A. Medalinskas, politinius mokslus studijavęs "London School of Economics", yra kitas aukštąjį išsilavinimą gavęs Didžiojoje Britanijoje. Visi kiti, kaip ir pats prezidentas, yra sovietinių mokyklų auklėtiniai. Ar tai ne pirmas ženklas, kad Lietuva, iki šiol išminties ieškojusi už Atlanto, atsisuka į kaimynus ir Europą? Įstojus į Europos sąjungą kito pasirinkimo nebus.

Gal tik sutapimas, bet įdomu pastebėti, kad jau trečias atsikūrusios Lietuvos respublikos prezidentas, pagal profesiją yra inžinierius. Šį kartą ir prezidento žmona Laima priklauso tai profesijai. Kaip žinia, tos profesijos žmonės pasižymi pragmatiškumu. Gal dėl to jau 13 metų Lietuva išgyveno be didesnių tautinių ir ideologinių įtampų tiek krašto viduje, tiek su kaimynais.

OVER A CENTURY OF SERVICE 18 74

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Susimąsčiusi lietuvaitė – skulptūra Rasų kapinėse Vilniuje

Nuotr. A. Baltėno

"Pažaliavę" kultūros valdininkai

Leidinys, niekinantis laisvės kovotojus ir jų vadus

KAZYS BLAŽEVIČIUS,
Knygnešio draugijos Kauno skyriaus pirmininkas

Kovo 16 d. Lietuvoje minima Knygnešio diena, prisimenami tie pilkieji tautos didvyriai, kurie "knygomis apgynė nuo caro Tėvynę". Kadangi taip sunkiai iškovojome lietuviškąją knygą, šiandien turime teisę reikalauti, kad knyga skleistų šviesą ir tiesą.

Jei būtų renkama nuo spaudos draudimo laikų (1864 m.) išleista pati prasčiausia knyga, ja neabejotinai būtų išrinkta Mariaus Ivaškevičiaus knyga *Žali* ("Tyto alba", 2002, 2,000 egz., 327 p.). Knyga skirta partizaninio karo išjuokimui, iškiliausių, aukščiausiais valstybiniais apdovanojimais pažymėtų partizanų vadų Jono Žemaičio-Vytauto (1909-1947), Juozo Kasperavičiaus-Visvydo (1912-1947) ir Petro Bartkaus-Žadgailos (1925-1994) niekinimui ir tyčiojimuisi iš tautos siekio išsivaduoti iš bolševikinės vergijos. Nuo pat senovės partizaninis karas buvo mūsų tautos savybė. 1831, 1863-64 ir 1941 birželio sukilimai bei 1944-1954 metų partizaninis karas įgalino tautą atsilaikyti, neišnykti, neištirpti amžiais į mūsų kraštą plūdusioje slavų lavinoje.

Štai kokie atsiliepimai apie *Žali* buvo mūsų spaudoje. "Reikia būti ciniku, kad sugebėtum tyčiotis iš mirusiųjų, kurie patys jau negali apsiginti. Tą niekšybę galėjo padaryti tik M. Ivaškevičius. Jis pats pasirinko savęs vertą kompaniją; Markulį, Deksnį, Kukauską ir į juos panašius. (...) Belieka apgailestauti, kad jis, pusę gyvenimo praleidęs laisvoje Lietuvoje, liko bolševikinėje mokykloje jam įskiepyto Pavliko Morozovo mentaliteto". (*Tremtinys*, 2002.XI.28, nr. 48; pasirašė buvę žymūs laisvės kovų dalyviai, kariai savanoriai).

Štai kaip leidinį *Žali* vertina iškilių partizanų vadų artimieji: "Romane partizanai vaizduojami kaip į požemius sulindę fanatikai, kuriuos buvo užvaldžiusi įkyri idėja turėti savo valstybę. Jam partizanai tėra tik išsigimėliai, išdrįsę mesti iššūkį rusams. Jokiam rusui, prancūzui ar lenkui neatėjo mintis pasityčioti iš savo partizanų, o štai M. Ivaškevičius atsistojo pusėje tų, kurie anuo grėsmingu metu kankino, žudė ir tyčiojosi iš mūsų didvyrių". (*XXI amžius*, 2002.XII.11, nr. 93; pasirašė žymių partizanų vadų vaikai).

Pristatant leidinį *Žali* literatūros vakare Rašytojų klube atsirado stribų ir buvusių komjaunimo aktyvistų artimųjų, kurie pritarė knygos turiniui ir formai. Tačiau *Žali* pozityvaus vertinimo spaudoje neteko aptikti.

Kultūros valdininkų rūpesčiu *Žali* buvo išversta į vokiečių kalbą ir pristatyta į Frankfurto knygų mugę. Tikslas akivaizdus – sukompromituoti heroišką tautos pasipriešinimą XX š. barbarams.

Abiejuose cituotuose leidiniuose buvo kreiptasi į už kultūros organizavimą atsakingas organizacijas ir Rašytojų sąjungą, prašant paaiškinti visuomenei, kieno inicaityva ir lėšomis užsienyje buvo kompromituojama Lietuva. Praėjo trys mėnesiai, ir jokios reakcijos. Visi, kam privalu paaiškinti, tyli. Todėl leistina manyti, kad visų tylesnių širdims miela visa, kas niekina laisvės kovas, o ir atgautoji laisvė jiems nereikalgina. Stebėtis nereikia – ir "aukso amžiuje" nemaža dalis dabartinių "kultūros darbuotojų" vartėsi kaip inkstai taukuose. Tik ar naudinga Lietuvai tokia veikla, kurios kitaip nepavadinsi, kaip pilietiškumo ir patriotizmo niekinimu, valstybės pamatų ardymu!

"Litexpo", Lietuvos parodų centras Vilniuje, kuriame vyksta įvairios komercinio pobūdžio parodos, sutraukiančios daugybę žiūrovų ir klientų

Nuotr. I. Ross

LAISVOJE TĖVYNĖJE

STENGIASI IŠLAIKYTI LAIDAS

JAV senatas vasario mėn. sutiko taisyti siūlymą, kuriuo būtų nutraukiamas finansavimas lietuviškoms, latviškoms ir estiškoms "Laisvosios Europos radijo" ir "Amerikos balso" (RFE/RL) tarnyboms bei sumažinta Valstybės departamento pagalba Baltijos valstybėms. Senato užsienio reikalų komiteto pirmininkas senatorius Richard Lugar vasario pabaigoje teigė, jog naujosioms demokratijoms reikalingas nepriklausomos viešosios informacijos šaltinis. JAV Kongreso "Appropriations Committee" buvo pasiūliusi sumažinti toms programoms biudžetą. Nors 2003 metams biudžetas RFE/RL laidoms yra užtikrintas, JAV kongresas dar svarsto lėšų paskyrimą 2004 metams ir dar yra toli nuo sprendimo, ir lietuviai yra raginami telefonu, elektroniniu paštu ir faksu prašyti savo kongreso atstovų atkreipti dėmesį į šį klausimą ir balsuoti už lėšų paskyrimą.

MINERALŲ KONTRABANDA

Kovo 12 d. bendru Lietuvos teisėsaugos veiksmu Lietuvos ir Lenkijos pasienyje, netoli Lazdijų pasienio kontrolės punkto sulaikyta į Lietuvą gabenta didelė brangiųjų mineralų kontrabanda. Patikrinus į Lietuvą iš Lenkijos vykusį automobilį "Mercedes Benz", įvairiose vietose aptikta beveik 30,000 karatų arba 6 kilogramai topazų. Baudžiamoji byla iškelta sostinės "smauglių" gaujai priskiriamiems Alfredui Grigučiui bei Žilvinui Gečiui. Jie vyko į Lietuvą per Lenkiją iš Čekijos. Sulaikytas krovinys gali kainuoti nuo 10,000 iki kelių šimtų tūkstančių litų.

ATPIGO DRABUŽIAI

ELTA/LGTIC praneša, kad per pirmuosius du šių metų mėnesius Lietuvoje drabužių ir avalynės kainos atpigo 6%, maistas ir nealkoholiniai gėrimai atpigo 1%. Statistikos departamento duomenimis švitimo grupės prekių ir paslaugų kainos sumažėjo 0.1%. Labiausiai pabrango transportas ir ryšiai – atitinkamai 2.3% ir 2.4%. Alkoholinių gėrimų ir tabako gaminių kainos per sausį ir vasarį išaugo 0.2%, o tiek pat pakilo būsto, vandens, elektros, dujų ir kito kuro kainos.

MIRĖ NUSIKALTĖLIS

Kovo 16 d. netoli Žaliosios girios Pinigėlių kaime buvo atrastas Panevėžyje garsios "vyšniukų" gaujos vadeivos Gražvydo Pinigio lavonas. Jis žinomas teisėsaugos pareigūnams, du kartus nuteistas. "Vyšniukų" grupuotei yra buvę pateikti kaltinimai dėl 69 epiziodų pagal 14 Baudžiamojo kodekso straipsnių, keliolika asmenų kaltinami turto prievartavimu, plėšimais, vagystėmis, automobilių padeginėjimais, netikrų pinigų platinimu, rašo *Lietuvos rytas*.

PARAMA STUDENTAMS

LGTIC praneša, kad kovo 18 d. įvyko Užsienio lietuvių rėmimo centro (ULRC) tarybos posėdis. Jame patvirtinta parama 80 įvairių specialybių ir kursų studentams. Aptarti būdai padidinti fondo lėšas, plačiau skelbti žinias apie šį centrą. Tikimasi sulaukti vardinių stipendijų iš privačių asmenų, o taip pat ministerijų, organizacijų ar firmų, kurios atskirai remtų jų specialybėms besiruošiančius studentus. Centrą įsteigė Švietimo ir mokslo ministerija, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas bei PLB atstovybė Lietuvoje. Jo tikslas – padėti iš užsienio atvykusiems į Lietuvą studijuoti tautiečiams. Daugiausia į Centrą kreipiasi iš rytų kraštų atvykę į Lietuvos aukštąsias mokyklas studentai.

TAIKDARIAI KOSOVE

Kovo 21 d. "Geležinio Vilko" brigados štabe vyko iškilmingas aštuntojo lietuvių karių būrio išlydėjimas į ŠAS vadovaujamą taikos įvedimo veiklą Kosovo provincijoje. Būrio vadui Dariui Kisieliui perduota valstybinė vėliava, kuri misijoje bus būrio kovinė vėliava. Kosove padėtis yra pastovi, tačiau kaip rašo ELTA/-LGTIC – apylinkės apgriautos, daug vietovių užminuota, didelis nusikalstamumas, vyrauja etninė nesantaika. Lietuviai kartu su kitų valstybių kariais ŠAS vadovaujamose KFOR pajėgose prisideda prie taikaus gyvenimo atkūrimo.

TEISINĖ INFORMACIJA

Lietuvoje didelio lankytojų skaičiaus susilaukia prieš metus įvestas interneto tinklalapis www.infolex.lt, kuriame teikiama įvairi teisinė informacija. Joje sukauptos teisės naujienos, advokatų įstaigų duomenys, o taip pat nagrinėjamos įvairios temos, susijusios su civilinės, baudžiamosios, administracinės tesiės klausimais, darbo santykių, šeimos teisės, mokesčių reguliavimo, etikos problemomis.

ĮDARBINO EKSKOMISARĄ

LGTIC/Respublika rašo, kad kyšio paėmimu ir tarnybinių dokumentų klastojimu kaltinamas buvęs aukštas Policijos departamento pareigūnas Remigijus Malinauskas neseniai pradėjo dirbti didžiausioje Lietuvos skrydžių firmoje "Lietuvos avialinijos" (LAL) Personalo skyriaus vadovu. Kituose žinių šaltiniuose šis "gerai apmokamas" paskyrimas nepaminėtas.

MAŽIAU NUSIKALTIMŲ

Latvijos žinių agentūra (LETA) vasrio 8 d. pranešė, kad Baltijos kraštuose užregistruota mažiau nusikaltimų nei pernai. Palyginus su 2001 metais, Lietuvoje labiausiai – 8.4% sumažėjo nusikaltimų. Jų 2002 m. buvo 72,646. Estijoje buvo 53,293 nusikaltimų, arba 8.2% mažiau negu užpernai, o Latvijoje – 49,329 arba 3.4% mažiau negu 2001 metais.

LIETUVA PAVYZDINGA

LGTIC/*Lietuvos ryto* žiniomis, Tarptautinės darbo grupės holokausto atminimo, tyrimų ir švietimo atstovai bei Europos tarybos žinovai pareiškė, jog Lietuva yra sektinas pavyzdys, tiriant nacių nusikaltimus ir diegiant tolerancijos ugdymo programą mokyklose. Teigiamą požiūrį į Lietuvos institucijų veiklą pareiškė ir dar prieš kelerius metus labai kritiškai Lietuvą vertinusios Izraelio delegacijos vadovas Avneris Shalevas. **RSJ**

Jonavos gyventoja pensininkė Elena Urbonavičienė prie jos pačios numegztų dekoratyvinių pagalvėlių. Ji kilusi iš Vinco Kudirkos Naumiesčio. Jos mama Ona Dėdinienė-Tutlytė teigė, jog jie esą, nors ir tolimesni, Vinco Kudirkos giminės Nuotr. J. V. Tamušausko

Lilija Turūtaitė ir Vytautas Mašalas iš Toronto koncertuoja Sunny Hills, FL

Sunny Hills, Florida

ĮDOMUS KONCERTAS. JAV LB Sunny Hills apylinkės valdyba, rūpinasi ne tik lietuvių bendruomenės reikalais, bet ir kultūrine veikla. Š.m. kovo 2 d. valdyba pakvietė iš Toronto muzikę Liliją Turūtaitę ir Vytautą Mašalą atlikti meninę programą. Pirmiausia svečiai dalyvavo Šv. Teresės šventovėje ir giedojo šv. Mišių metu. Buvo malonu klausyti šio dueto atliekamų negirdėtų giesmių. 3 v.p.p. į parapijos salę susirinko per 70 dalyvių. Programos pradžioje su svečiais supažindino E. Žebertavičienė, bendruomenės vardu padėkodama visam būriui talkininkų, kurie vienokiu ar kitokiu būdu talkino rengiant šį koncertą, apgyvendinant svečius ir t.t.

Lilija Turūtaitė į Kanadą atvyko 1992 m. Lietuvoje įsigijo aukštąjį muzikos išsilavinimą Vilniaus akademijoje. Kauno muzikos mokyklose dėstė chorvedybą ir dirigavimą. Toronte dirba su trimis chorais. Nuskambėjo pirmoji liaudies daina *Giminės*. Toliau dainavo beveik be pertraukų, pritardama akordeonu ar pianinu, dainas solo ir su Vytautu Mašalu. Atlikėja moka puikiai dainas pristatyti publikai, bendrauti su publika. Išdainavo per dvidešimt dainų, išjudino beveik visus dalyvius, kai kurias liaudies dainas pritraukdama dainuoti kartu. Tokio širdžiai mielo koncerto, Sunny Hills "kalneliuose" seniai nebūta. Dainininkai po kiekvienos dainos buvo palydimi plojimų ovacijomis, o paskutinei dainai nutilus J. Savaitis ir E. Žebertavičienė nuoširdžiai dėkojo programos atlikėjams ir įteikė Lilijai puokštę rožių, o Vytautui – puokštę gvazdikų.

Lilija Turūtaitė padėkojo LB apylinkės valdybai už pakvietimą ir visiems dalyviams už atsilankymą į koncertą, pasidžiaugė šio mažo telkinio maloniu priėmimu bei vaišingumu. Po programos buvo vaišės – kava, vynas, sumuštiniai ir pyragai. Dar ilgai dalyviai nenorėjo išleisti dainininkų ir plojimais išprašė keletą dainų. Ačių už gražų koncertą, kurio ilgai nepamiršime.

E. Žebertavičienė

Edmonton, Alberta

JUOZAS POPIKAITIS šiemet vasario 1 d. mirusios žmonos Onos atminimui pagerbti atsiuntė $500 auką našlaičių kaimui prie Marijampolės "Vaiko tėviškės namai" paremti. Kadangi kaimui teikiamos valdžios paramos nepakanka, didelę dalį lėšų reikia susirinkti iš aukų. Nuoširdžiai dėkojame gerajam aukotojui, įprasminusiam savo asmeninį netekties skausmą dosnia pagalba našlaičiams.

KLK moterų dr-jos centro valdyba

Hamilton, Ont.

A.a. ANTANINOS ASMENAVIČIENĖS penktąsias mirties metines prisimindamas, vyras Juozas "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukojo $600.

A.a. VINCO GELŽINIO pirmąsias mirties metines prisimindami, "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukojo: $20 – E. K. Gudinskai, D. M. Jonikai, F. A. Povilauskai, F. Venskevičienė, E.V.A. Lukavičiai. Dėkojame visiems aukojusiems.

PLV komitetas

A.a. KAZIMIERUI MILERIUI mirus, užjausdami jo dukras Ramoną, Stasę, *Tėvynės sąjungai* aukojo: $25 – E. J. Bubniai, M. L. Paškai; $20 – S. A. Jankauskai, E. J. Gedriai, D. L. Gutauskai; $10 – R. Fronzak.

A.a. KAZIMIERUI MILERIUI mirus, jo atminimui, reikšdami užuojautą mirusiojo dukroms, vaikaičiams ir visiems giminėms, Kanados lietuvių fondui aukojo: $25 – J. Asmenavičius; $20 – I.P. Girniai, E. Bajoraitienė, St. Dalius, A. Rimkienė, V. A. Stanevičiai, J. Stankus, I. P. Zubai, G. K. Žukauskai, G. J. Krištolaičiai, D. J. G. Skaiščiai. KL Fondas nuoširdžiai dėkoja už aukas. **J.K.**

Visa išeivijos lietuviškoji spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir *Tėviškės žiburiams*. Kas galite, paremkite juos auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.

Detroit, Michigan

GAUSUS PENSININKŲ SUĖJIMAS. Dievo Apvaizdos parapijos krikščioniškosios tarnybos komitetas kovo 4 šv. Kazimiero dieną, surengė pensininkų suėjimą. Pirm. Kęstučio Černio pakviesta Elena Karvelienė prisegė po gėlę tos dienos varduvininkams – Kazimierai ir Kazimierams. K. Černis, pasveikinęs gausiai susirinkusius, prisiminė Vilniuje mirusį dr. Adolfą Damušį, gyvenusį Detroite. Perskaitęs jo gyvenimo tautinį ir patriotinį nueitą kelią, pakvietė visus atsistojimu pagerbti dr. A. Damušio atminimą. K. Černis gerai žino, kad pensininkams sveikatos patarimai labiausiai aktualūs. Pakviestas vėl jaunas gydytojas Marius Laurinaitis.

Jis gimė ir mokėsi Vilniuje. 1992 m. baigė Vilniaus universiteto Medicinos fakultetą. Nuo 1992 iki 1996 m. atliko chirurgijos stažą universitetinėje Greitosios pagalbos ligoninėje. 1996 m. su žmona Ingrida ir 9 metų dukrele Giedre atvyko į JAV. Čia pradėjo dirbti vidaus ligų rezidentu Wm. Beaumont ligoninėje. Šiuo metu jis dirba Sterling Heights St. Joseph ligoninėje vidaus ligų gydytoju (board certified). Jis trumpai išdėstė naudingus patarimus ir išsamiai atsakinėjo į paklausimus.

Jau nuo pradžios buvo jaučiamas skanus Užgavėnių blynų kvapas. Darbščiosios jaunesnės pensininkės triūsė virtuvėje nuo ankstyvo ryto. Klebonui kun. Aloyzui Volskiui sukalbėjus priešpiečių maldą, prasidėjo blynų vaišės. K. Černis dėkojo visiems tarnybos nariams, prisidėjusiems darbais: Danutei Jankienei, Česlovai Naumienei, Izabelei Korsakienei, Jurgiui Idzeliui, Daliai Navasaitienei. Ypač išskyrė Elenutę Alkuvienę, kuri buvo ne tik vyriausia šeimininkė, bet ir pagrindinė Užgavėnių blynų organizatorė. Pensininkai dėkingi veikliam Krikščioniškosios tarnybos komitetui. **R. Ražauskienė**

Dievo Apvaizdos parapijos Southfield, Michigan, Krikščioniškosios tarnybos komiteto pirmininkas Kęstutis Černis Nuotr. R. Ražauskienės

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Šv. Kazimiero parapijos šventovėje Los Angeles, Kalifornijoje, š.m. sausio 19 d. įvyko naujo klebono kun. S. Anužio įvedybų į pareigas iškilmė. Tos dienos jau senokai laukė Los Angeles lietuviai, nes buvo įvairių spėliojimų, netikrumų, atidėliojimų. Iškilmingas Mišias su naujuoju klebonu ir kitais kunigais koncelebravo Los Angeles arkivyskupijos vysk. E. Clark. Buvo pilna šventovė tikinčiųjų. Lietuvių organizacijos pamaldose dalyvavo su vėliavomis. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. V. Ralio. Mišių skaitinius atliko tautiniais drabužiais pasipuošęs jaunimas. Su naujuoju klebonu parapijiečius supažindino vysk. E. Clark, kartu kviesdamas juos talkinti savo klebonui jo darbuose. Per apeigas naujasis klebonas pasižadėjo būti nuolankiu, mylinčiu tėvu bei mokytoju. Po to jis kvietė parapijiečius melstis ir darbuotis kartu su juo Katalikų Bedrijos ir žmonių gerovei. Taipgi buvo išreikšta padėka buvusiam klebonui prel. dr. A. Olšauskui: ją oriai atliko dr. Rolandas ir dr. Danutė Giedraičiai, apjuosdami jį tautine juosta. Pamaldos buvo baigtos himnu *O Karaliau, pasaulio Valdove.* Po pamaldų vyko vaišės parapijos salėje, naujai papuoštoje Lietuvos valdovų paveikslais. (*Draugas,* 2003 m., 28 nr.)

Britanija

Didž. Britanijos lietuvių sąjungos pirm. V. Gasperienė š.m. sausio 12 d. aplankė Londone veikiančias "Rasos" ir Šv. Kazimiero parapijos savaitgalio lietuviškas mokyklas, įteikdama joms PLB švietimo komisijos skirtą po 300 dol. paramą. Ji taipgi perdavė Švietimo komisijos atsiųstus vadovėlius ir pratimų sąsiuvinius. Šv. Kazimiero parapijos mokyklą įsteigė ir jai vadovauja kleb. kun. J. P. Tverijonas. Pamokos vyksta sekmadieniais. Susirenka apie 15 vaikų. Švenčių proga vaikų darbeliai buvo išstatyti svetainėje ir papuošta Kalėdų eglutė šventovėje. "Rasos" mokyklą įsteigė ir jai vadovauja Rasa Gudaitienė, naujoji ateivė. Ji yra išsinuomojusi patalpas anglikonų parapijoje. Mokyklą lanko 32 vaikai ir darbuojasi šešios mokytojos. Kiekvieną savaitę vyksta lietuvių kalbos, piešimo pamokos bei tautiniai šokiai. Mokykla yra surengusi ir pasirodymų tėvams bei visuomenei. Mokinių skaičius didėja, ir R. Gudaitienė stengiasi gauti savo mokyklai patalpas reguliarioje mokykloje.

(*Pasaulio lietuvis,* 2003 m., 1-2 nr.)

Gudija

Astravo rajono kultūros bei švietimo darbuotojų grupė aplankė Švenčionis Lietuvoje. Juos priėmė Švenčionių rajono savivaldybės meras V. Vigelis, papasakodamas svečiams apie Švenčionių apylinkės žmones ir jų užmojus kurti geresnį gyvenimą laisvoje Lietuvoje. Astravo rajono lietuvių kultūros ir informacijos centro direktorius A. Augulis kvietė V. Vigelį užmegzti ryšius ir palaikyti nuolatinį bendradarbiavimą su Astravo rajono vadovybe švietimo bei kultūros srityje bei pabandyti bendromis jėgomis spręsti kai kuriuos klausimus, rūpimus Švenčionių ir Astravo savivaldybėms. Šiame susitikime Astravo švietimo skyriaus darbuotoja Teresė Malačko apibūdino tautinių mažumų būklę Gudijoje. Nuoširdus susitikimas įvyko ir su Švenčionių rajono švietimo skyriaus vedėju K. Kapačinsku bei rajono kultūros skyriaus vedėja D. Vigeliene. Susitarta dėl būsimų susitikimų Švenčionių ir Astravo rajonų vietovėse. Astraviečių grupė aplankė ir Švenčionių Zigmo Žemaičio gimnaziją. Pasimatyta su mokytojais bei mokiniais. Svečius ypač sudomino Švenčionių vidurinė mokykla, kurioje mokosi rusų ir lenkų vaikai. Daugelis dalykų yra dėstomi lietuvių kalba ir visi mokiniai ją moka. Dar buvo aplankyta Kaltinėnų pagrindinė mokykla ir Reškutėnų pradžios mokyklos muziejus. A. Augulis gėrėjosi šio krašto praeitį žyminčiu židiniu, vildamasis, kad panašus muziejus bus įsteigtas ir Gervėčių krašte. Meras V. Vigelis džiaugėsi užmegzta draugyste tarp Švenčionių ir Astravo savivaldybių.

(*Lietuvos godos,* 2003 m., 3 nr.)

Australija

A. a. Antanas Vytautas Stepanas, medicinos daktaras ir žymus lietuvių visuomenės veikėjas, eidamas 60-tuosius metus, mirė š.m. sausio 9 d. Kanberoje. Velionis gimė 1943 m. gegužės 19 d. Kaune. Kitų metų vasarą Stepanų šeima pasitraukė į Vokietiją ir 1941-1949 m. gyveno Oberstdorfo ir Kempteno pabėgėlių stovyklose iki išvykimo Australijon. Čia jis apsigyveno Adelaidės mieste. Velionis nuo mažens pasižymėjo neeiliniais gabumais. Blackfriars gimnaziją baigė pirmuoju, taipogi lankė ir lietuvių šeštadieninę mokyklą. Gavęs valstybinę stipendiją, įstojo į Adelaidės universiteto Medicinos fakultetą. Baigęs medicinos mokslus, dar įsigijo diabeto bei endokrinologisto specialybes. Kelerius metus dirbo Queen Elizabeth ligoninėje Adelaidėje. 1974-1978 metais darbavosi Anglijos Londono ligoninėse ir JAV-se. Grįžęs iš Amerikos į Australiją, iki ligos įsigalėjimo buvo Wooden Walley ligoninės Kanberoje endokrinologijos skyriaus direktorius.

Lietuvai atstačius nepriklausomybę, dr. A. Stepanas tuoj užmezgė ryšius su Lietuvos medikais bei Sveikatos ministerija. Tris kartus (1992, 1994, 1996) buvojo Lietuvoje ir po kelias savaites skaitė paskaitas, vadovavo seminarams, dalinosi savo patirtimi Kauno ir Vilniaus ligoninėse, dalyvavo cukrine liga sergančių vaikų stovykloje Palangoje. Visą laiką velionis reiškėsi lietuvių visuomeninėje veikloje, nuo mažens dalyvaudamas įvairiose jaunimo stovyklose, šokdamas tautinius šokius, veikdamas Australijos lietuvių studentų sąjungos valdyboje. Buvo LB Kanberos apylinkės valdybos pirmininkas, ALB krašto valdybos ir PLB valdybos vicepirmininkas. 1999 m. atstovavo Australijos lietuviams Pasaulio lietuvių bendruomenės seime Vilniuje ir buvo išrinktas PLB garbės teismo nariu 1997-2000 metų kadencijai. Dėl savo svarių medicinos darbų Australijos valdžios įvertintas ir 1999 m. pagerbtas AM (*Member of The Order of Australia*) titulu. Tais pačiais metais Lietuvos prezidentas už lietuvišką veiklą ir didelę paramą Lietuvos diabetikų organizacijai apdovanojo jį LDK Gedimino I laipsnio ordinu. Už velionį gedulinės Mišios buvo aukojamos St. Peter Chanel šventovėje, kuriose dalyvavo apie 200 žmonių. Atsisveikinimo žodžius tarė bendradarbiai medikai, sūnūs Paulius ir Kazys bei dukterėčia Rebecca. Velionies prašymu dalis jo palaikų pelenų bus išbarstyta ant Kernavės piliakalnių. (*Mūsų pastogė,* 2003 m. 3 nr.). **J. Andr.**

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 383-1650

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į
Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: angie@angiesalvaitis.com
Tinklavietė: www.homesgeorgianbay.com

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.
ONTARIO LAND SURVEYOR
40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS
▸ KULNO SKAUSMAI
▸ PĖDOS SKAUSMAI
▸ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
▸ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
▸ ĮAUGĘ NAGAI
▸ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
▸ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
♦ STERILŪS ĮRANKIAI
LIGONIUS PRIIMAME:
352 WILSON ST. E., ANCASTER, Ont. TEL 905 648-9176

SU ŠTURMU
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU
905•271•8781
PETRAS ŠTURMAS
Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"
Lougheed Funeral Home
Žmonės, kurie atjaučia kitus
Sudbury Ontario

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –
"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.
AKTYVAI PER 45 MILIJONUS DOLERIŲ
MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki..... 0.75%
santaupas 1.00%
kasd. pal. taupymo sąsk..... 0.75%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius 1.55%
180 dienų indėlius 1.55%
1 m. term. indėlius..... 2.50%
2 m. term. indėlius..... 3.00%
3 m. term. indėlius..... 3.35%
4 m. term. indėlius..... 4.00%
5 m. term. indėlius..... 4.50%
RRSP ir RRIF (Variable) 1.00%
1 m. ind. 2.50%
2 m. ind. 3.35%
3 m. ind. 3.60%
4 m. ind. 4.25%
5 m. ind. 4.75%
PASKOLAS
Asmenines nuo 6.50%
nekiln. turto 1 m. 4.50%
• Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
• Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $100,000.00 sumos draudimu
Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLALAPIS: www.talka.net

Alės Rūtos knygos "Tyloj kalbėsi" mecenatai: MONIKA LEMBERTIENĖ ir jos sūnus VITALIS "Lietuvių dienose" 2000 metais. Viduryje – ALĖ RŪTA

PASAKA IŠ GYVENIMO

"Tyloj kalbėsi"

ALĖ RŪTA

Kalbu. Tyliai. Tyloje geriau girdisi. Užsimerkusi. Tamsoje geriau matosi. Aklajam ar pusiau aklam – aiškiau iš vidaus. Tai vidinė, dvasinė įžvalga. Dievas žino, ką daro: atima viena, duoda kita – net dar daugiau duoda.

Kodėl su tavim per mažai kalbėjau, kai buvai? – atrodė, nebuvo laiko. Dabar daugiau kalbuosi, kai nebesi, nes yra amžinybė laiko.

Tyloj kalbėsi – knyga. Nedidelė, kukli. Su liūdnai šypsančiu tavo veidu viršelyje. Leidėjai ją pavadino – "juodoji knyga" (juoda viršelio spalva). Autorei ji – šviesi. Mecenatas ją pavadino "ilgesio ir vilties knyga". Taip, toje knygoje – ilgesy to, kuris buvo ir (staiga) nebėra.

Įžvalgesnė kritika pasakė: niūri knyga. Reikia su tuo sutikti: niūri, nes ten nėra džiaugsmo spindulių. Sutemus gyvenimui – užgęsta saulė, sutamsta aplinka... Ir mėnulis nepasigaili – nešviečia. *Tyloj kalbėsi* rašyta pro ašaras, pusiau nematant, sąmonei tvinksint skausmu. Tik viena budėjo – meilė.

Surenkant posmelių pluoštus į rinkinį, išverktos akys jau gerai nebematė: negalėjo pataisyti, korektūros atlikti... Nebeliko ir savikritikos... Sutemose visa atrodė – vienas juodas debesis, uždengęs džiaugsmų saulę. Tačiau to debesies properšva, lyg Dievo akis, tarpais švytėjo silpna žmogiška viltis, trumpa atvanga, kai ašaros valandėlės nuskalauja skausmą.

Tai kaip ir skausmo pasaka – apie tą, kuris nebegali netekties (gyvenimo) atpasakoti, ir apie tą, kuris bando suvokti ir bent prasitarti apie neatpasakojamą.

Iš pradžių nebuvo tikslo tai parodyti kitiems. Atrodė, tai per asmeniška, per intymu... Netgi per drovu apie tai kalbėti (rašyti). Bet vidinė trauka nugalėjo. Neužsakytas skausmas – per didelis.

Be to, pasidalintas skausmas gali kartais palengvinti ar net ir kitą paguosti. Taip atsirado ši niūri knyga... Bet argi tikrai niūri? rašant buvo kalbėtasi – tyliai... Ir skaitant gali kalbėtis – tyliai su tuo, kurio nebėra, kurio garsios kalbos nebepasiekia.

Ar, pagal leidėją, tai juoda knyga? Bet skaitant ją juodose valandose, kažkur ima švisti... Ir nušvinta lyg kokia neaiški viltis ar bent tos vilties troškimas.

Tyloj kalbėsi knygų pasaulyje nieko nereiškia. Kai kas mano, kad tai nei ne literatūra. Ši "juoda" knygelė – spaudoj. Nei knygų apžvalgose, nei išleistų knygų sąrašuose. Leidėjai lyg ir išsigynė savo darbo. Atliko gražiai, nes buvo už tai atlyginta. Švariai išleista knyga ir švari sąžinė. Taip ir yra.

Kaip – autoriui? – Materialinio atlyginimo jam nereikia. Yra tokių brangių dalykų, kurie neparduodami. Nereikia nei garso, nei garbės. Kokia garbė – kentėti? Ir koks nuopelnas skausmą užrašyti, parodyti? Joks! Taigi tvirta tyla knygai *Tyloj kalbėsi.* Ji nesiūloma, nereklamuojama. Duodama tik tiems, kurie laukia ar prašo. Nereikia nei padėkos. Gera, kai skaitytojas supranta autorių.

Taigi *Tyloje kalbėsi* retkarčiais minima tik tarp paskirų asmenų, kuriems ta "tylos kalba" atsiliepia jų širdyse.

Draugijos vadovė pasigėrėjimą šia knyga išreiškė pusiau viešai, bet išoriai, ji kalbėjo apie šeimos paminklą: tėvas, motina, seserys aukojo lėšas (lyg vinis), savus brūkšnius (lyg lentas) tam paminklui. Ir štai, stovi tas paminklas, ženklindamas netektį žmogaus, šeimos žmogaus. Tai prasminga, tai gražu, – ji pasidžiaugia. Ačiū ir už tai.

Bet knyga yra ne paminklas, o literatūrinis ženklas. Pavykęs ar nepavykęs... spausdinti žodžiai – jausmų, minties ar proto ženklai. Tai vidinis reikalas, beveik abstraktus. Žodžių abstraktumas, subtili mintis irgi nusakoma žodžiais (neparodoma – paminklu).

Tyloj kalbėsi privalėjo būti tobulai parašyta; bet ar taip buvo? Gal tenai stigo stilistinių priemonių? Gal minties ar polėkių darnos? Ir svarbos? Gal žodžiai padriki, nelogiški, nesurišti į vientisą mintį? Bet gal tokioje kuklioje knygelėje ir neverta ieškoti literatūrinių vertybių? Gal jų tenai nė kvapo?

Jei ir taip būtų, tai verta taip ir pasakyti. – Kad ji nebūtų laikoma paminklu. Ir užtat čia šios "pasakos" proveržis... Abejonė! Autoriaus abejonė savo darbu.

Bet... Palaukit! O rašyti šios "pasakos" paskatino nusiraminimas ir beveik džiaugsmas... Autoriui paskambino Birutė. Birutė iš Lietuvos, – kuri atvykusi uždarbiauti Amerikoj. Ji pas draugę mačiusi, skaičiusi tą "niūrią" knygą ir panorėjusi turėti vieną sau. Ji turinti jau, ir su ta knyga nesiskirsianti, nuolat ją skaitysianti.

Jos – Birutės – vienintelis sūnus žuvęs 1945 m., kurio ji nėra užmiršusi, kuris kiekvieną dieną – su ja... *Tyloj kalbėsi* yra ir jos tylos kalba su sūnumi. Birutė autoriui dėkojo.

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

$1,000 – A. Rūta, J. Kuzmienė; **$235** – prel. J. Kučingis; **$102** – A. Streimikis; J. Kairiūnaitė; **$100** – J. Bakis, A. Valiūnas, D. Chornomaz, E. Spudas; **$97** – S. Pautienis; **$55** – kun. V. Volertas, K. L. Barčauskas, L. Bruzga, J. Šleinius, A. Simanavičius, J. Zonys; **$52** – J. Petronis, V. Janciukas, F. Dovydaitis, J. Butkus, A. Grybas, J. Otto, V. Kadis, V. Jankaitis, L. Pevcevičius, A. Medelis; **$50** – D. Jankus, S. Gotceitas, H. Butkevičius, K. Norkus, S. Gampp, J. V. Margis, L. Kutkus, B. Petrušaitis, J. Pranckus, O. Giedriūnas, A. Smolskis; **$47** – M. Vasiliauskas, V. Zawadskas; **$35** – W. Kump; **$30** – A. Keraminas, W. Wisniewski, K. Juzumas; **$25** – M. Linkus, V. Jasinevičienė, R. Dementavičius; **$22** – A. Rimkus, R. Namikas; **$20** – A. R. Petraitis, J. Rovas, B. Pivoriūnas, Z. Čečkauskas, B. Liškauskas, V. Šeštokas, E. Paunksnis, E. Grybaitis, A. Tarvydas; **$17** – J. Kučinskas, V. Dubauskas, E. Kalasauskas, T. Česnaitis, D. Žukauskas; **$15** – J. Augustinavičius, P. Kravecas, A. Augūnas, D. Alseika; **$14** – A. Puterienė; **$12** – M. Janeliūnas, J. Baronaitis, T. E. Janeliūnas, V. Poškus, J. Gaižutis, E. Bulotienė, K. Vėgys, A. Vitkevičius, R. Downey; **$10** – A. Bartkus, T. Zailskas, A. Alkevičius, A. Albrechtas, V. Balsevičius, R. Miltenienė, A. Mikelėnas, A. Povilaitis, P. Gustas, M. Koskus, E. Praninskas, J. Peleckis, J. Mickus, S. Mackevičius, B. Urbanavičius, J. McManus; **$7** – A. V. Stanevičius, P. Kareckas, A. Skabeikis, K. Majauskas, S. Vaštokas, J. Giedraitis, V. Radžius, prof. R. Murieka; **$5** – J. Petrauskas, P. K. Alšėnas, V. Žebertavičius, B. Jasaitienė, S. Lazdinis, A. Pakalnis, A. Sudeikis; **$2** – V. Gečas, L. Šimutis, V. Mickus, E. Uldukis, J. Vasiliauskas, O. Pusdešrienė, V. Žitkus.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: **$62** – M. Banionis, F. Bočiūnas; **$60** – J. Pacevičienė, J. Šeidys, K. Zauka, dr. R. Barakauskas, E. Jasiūnas, J. A. Kuncaitis, V. Mikalonis, S. Bulkienė, dr. V. Kvedaras, J. Valiulis, A. Vieraitis, P. Jurkšaitis, A. Mašalas, V. Vaitkienė, H. Vaitaitis, V. Šilas, M. Gudjurgis; **$57** – O. Bakšienė, A. Kisielius, J. Mackevičius, V. Augėnas, S. Kiškis, A. Budininkas, V. Pošius, B. Blekys, B. Vaičiūnienė, A. Žėkas, S. Janušas, K. Kudirka, J. Vizgirda; **$56** – J. Staškus, J. Mikaila, B. Vileita; **$55** – H. Adomonis, V. Lapaitis, V. Grabauskas, B. Saulėnas, J. Akelaitis, E. Stunguris, dr. J. Sakalauskas, J. Balaišis, D. Barkauskas, A. Bajorinas, J. Jauneika, P. Armonas, A. Masaitis, E. Dalmotas, J. Karaliūnas, T. Bauža, T. Zailskas, A. Ankus, J. Baltuonis, A. Stonkus, A. Bačkaitis, M. Dambrauskas, A. Paškevičius, V. Bražys, dr. A. Balčiūnas, S. Panavas, A. Kažemėkas, V. Vadauskas, I. Vadauskienė, A. Bacevičius, V. Anskis, D. Vaidilienė, V. Stabačinskas, V. Vaitkus, I. Paškauskas, V. V. Paškus, T. Bilda, J. Rinkūnienė, A. Povilonis, S. Poška, V. Paulionis, I. Kymantas, J. Bajoraitis, E. S. Markauskas, V. Laurinaitis, prof. dr. K. Lederis, A. Plučienė, A. N. Gutauskas, V. Kuprevičius, I. Kairys, A. Kaminskas, L. Matukas, D. Styra, L. Garbaliauskas, T. A. Šiurna, L. Urbonas, B. Valančius, V. Žalnieriūnas, A. Kikilas, B. Maziliauskas, A. Pusdešris, V. Visockis, R. Dumčius, K. Rašytinis, V. Štuikys, K. Šapočkinas, J. Aušrotas, J. Bieliūnas, R. Čygienė, E. Dainius, dr. S. Dubickas, Z. Glinskas, O. Hrajnik, S. Juškevičius, P. Kariūnas, B. Krukis, R. Mitalas, A. Pauliukonis, A. Pintulis, A. Aukštikalnis, V. Čepėnas, E. Dambriūnienė, V. Danyla, G. Zarkis, V. Jasinevičienė, A. Matulaitis, B. Jasevičius, G. Kažemėkas, G. Simaitis, A. Tarvydas, A. Urbonas, J. Valaitis, A. Valienė, C. Yuška, A. Zarembaitė, V. R. Zekas, E. Alšėnas, B. Čyvas, J. Stonkus, J. Šleinius, M. Gaputytė, O. Juodviršienė, V. Liesunaitis, S. Lazdinis, E. Rovas, A. Šileika, N. Stonkus, D. Mitalas, A. J. Sprein, V. Staškus, dr. A. Šidlauskaitė, B. Šerkšnas, R. Barisa, Z. Burkšaitis, A. Čepėnas, A. Kalendra, L. Kaminskienė, S. Zubrickas, E. Jasevičienė, Č. Javas, V.

(Nukelta į 9-tą psl.)

Iškilus partizanų vadas

Brigados generolas Adolfas Ramanauskas

ANTANAS TYLA

Ilgoje ir turiningoje Lietuvos istorijoje Lietuvos partizanų karas buvo, yra ir išliks kaip mūsų tautos pilietinės raiškos ir kartu universali vertybė. Tai buvo Laisvės kova, be galo sunki ir dramatiška, kurioje kovėsi tūkstančiai partizanų. Tyrinėtojai tvirtina, kad 1945 m. vasarą buvo apie 15,000 ginkluotų partizanų. Vėliau į žuvusiųjų vietas stojo nauji. Kare dėl laisvės 1944-1953 m. žuvo apie 20,000 partizanų. Bandė pereiti iš pogrindžio ir legalizuotis 43,800 partizanų. Daug jų buvo išsiųsta į Rusijos konclagerius. Už partizanų ginamų idėjų tiesioginį ar netiesioginį rėmimą buvo ištremta 118,000 Lietuvos gyventojų. Suimta ir įkalinta 186,000[1].

Sunkus Lietuvos partizanų karas iškėlė ypač įsimintinų asmenybių – vadų, kurie virto tos kovos, visų dorų partizanų, kritusių ir save vardan priesaikos sunaikinusių simboliais. Šiemet minime 85-sias gimimo metines ir pagerbiame žymų partizanų karo vadą, brigados generolą, Vyčio Kryžiaus kavalierių Adolfą Ramanauską-Vanagą. Prieš 45 metus jis buvo okupantų sušaudytas.

Lietuvos partizanų ginkluotas karas vyko 10 metų. Tame dešimtmetyje subrendo A. Ramanausko, kaip organizatoriaus, sąmoningo kovotojo ir vado talentas. Ne tik talentas, bet ir tvirtas įsitikinimas pasirinkto sunkaus ir pavojingo laisvės kovotojo kelio tikslingumu, teisingumu ir teisėtumu. Jo redaguojamame Pietų Lietuvos srities partizanų laikraštyje *Partizanas* 1950 m. rugsėjo 28 d. numeryje, straipsnyje *Pogrindžio prasmė* rašoma:

Pogrindis yra visos tautos teisingiausias valios reiškėjas pasaulio akyse, pogrindžio veikimas, kova su priešu yra lyg demonstravimas visam pasauliui, jog Lietuva nesutinka būti bolševikinė, jog ji pasiryžusi kautis žūtbūtinę kovą, norėdama išsivaduoti iš okupacijos jungo. Pogrindis – tai organizuota geriausių tautos sūnų ir dukrų kova ir protestas prieš smurtą[2].

Išbūti vieną dieną sunkaus partizaninio karo fronte buvo sunku ir rizikinga. Tad ką kalbėti apie 10-ties metų tokią kovą. Visus sunkumus ir nuolatinių pavojų grėsmę galėjo palengvinti tik be galo stiprus tikėjimas tuo tikslu, dėl kurio kovojama. A. Ramanauskas savo tikslu neabejojo net tuomet, kai jau dalis patikėjo, kad sovietinė imperija tvirta ir iš jos išsiveržti bus labai sunku. 1955 m. partizanas A. Ramanauskas savo knygoje *Daugel krito sūnų,* prisimindamas žuvusio tauraus bendražygio partizano Taugirdo – Vlado Baranausko iš Kaščiūnų kaimo jam prieš dešimtmetį rodytą jo sodintą eglynėlį, rašė:

Praėjo nuo tos nakties apie dešimt metų, kai aš vienas, dar vis partizanaudamas, keliavau per tą patį miško ruoželį. Tuo metu man vėl sugrįžo anoji naktis ir Taugirdas... Pušelės jau buvo nemaži medeliai, o Taugirdas... Nei aš, nei jo motina nežinom, nei kas toliau su juo buvo, nei vietos, kur jo išniekintą kūną rusai nutrenkė... Laisvės vis dar nėra ir net nesimato jos auštančio ryto. Ji, žinoma, ateis ir pušelės dar gal nebus iškirstos, bet kur būsiu aš.

Kaip partizanas ir pavyzdingas vadas jis principingai laikėsi abstinencijos. *Alkoholis yra vienas iš baisiausių sąjūdžio priešų* – rašė jis savo knygoje. Kitu, dar pavojingesniu partizanų priešu jis laikė šnipus: *Šnipų veikla visuomet buvo ir tebėra pragaištingiausia tiek pačiam sąjūdžiui, tiek visiems tauriems lietuviams*[3]. Tai buvo pranašiški Partizanų vado žodžiai. Jei ne šnipai, kurių per visą sovietmetį okupantai priverbavo apie 120,000, jie nebūtų įveikę mūsų partizanų armijos, nebūtų jos suskaldę iš vidaus.

A. Ramanauskas buvo baigęs Klaipėdos mokytojų institutą ir Lietuvos Karo mokyklą. Kvalifikuotas pedagogas, kadrinis Lietuvos kariuomenės karininkas, baigęs kartu su kitais 1919-1940 m. Karo mokyklos laidų 1939 absolventais.

A. Ramanauskas partizanų kare kaip vadas kilo kartu su visą Lietuvą apėmusiu partizanų vienijimusi. Jo partizaniškas kelias prasidėjo 1945 m. balandį Nemunaičio apylinkėje veikusio partizanų būrio vadu, toliau tęsėsi per Dzūkijos partizanų veiklos centralizavimą. Po kpt. Dominyko Jėčiaus-Ąžuolio žūties jis išrinktas Dainavos apygardos vadu (1947.IX.24-25), sekančiais metais (1948) – Pietų Lietuvos partizanų srities vadu, 1949 m. vasario 2-22 d. vykusiame Lietuvos vyriausiųjų partizanų vadų suvažiavime, kuriame buvo įsteigta Lietuvos laisvės kovos sąjūdis, jis buvo išrinktas šio Sąjūdžio prezidiumo tarybos pirmininko Jono Žemaičio-Vytauto pirmuoju pavaduotoju. Tų pačių metų rudenį jis buvo paskirtas LLKS vyriausiuoju Gynybos pajėgų vadu, jam suteiktas partizanų generolo laipsnis. 1952 m. Jonas Žemaitis dėl ligos savo pareigas pasiūlė gen. A. Ramanauskui.

Lietuvos partizanų vyriausiųjų vadų suvažiavime, kuris vyko Minaičių kaime, esančiame tarp Radviliškio ir Baisogalos, Stasio Mikniaus sodyboje, bunkeryje A. Ramanauskas iš Dzūkijos pėsčiomis per kelis mėnesius keliavo, kaip kažkada Simonas Daukantas pėsčias ėjo į Vilniaus universitetą semtis mokslo ir šviesos. A. Ramanauskas į šį pavojingą kelią leidosi vedamas pagrindinių savo tikslų – suvienyti pasipriešinimo jėgas ir pajusti bendražygių paramą. Čia jis susitiko su kitu Lietuvos karininku ir žymiu partizanų vadu ir politiku Jonu Žemaičiu-Vytautu. Pasitarimo metu per 10 dienų kartu su kitais diskutavo dėl Sąjūdžio ideologijos, kovos taktikos, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo strategijos, paruošė *Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio tarybos deklaracijos* projektą. A. Ramanauskas buvo vienas iš šios deklaracijos signatarų.

Deklaracijoje buvo skelbiama: visos Lietuvos partizanų sričių, apygardų vyriausiųjų vadų sudaryta LLKS taryba okupacijos metu yra aukščiausias tautos politinis organas, vadovaująs politinei ir karinei tautos išlaisvinimo kovai. Sąjūdžio tikslas – atstatyti laisvą, nepriklausomą, demokratinę Lietuvos respubliką. Ji kvietė visus, nepaisant įsitikinimų skirtumų, įsijungti į aktyvų tautos laisvinimą. Signatarai žinojo apie JT 1948 m. gruodžio 5 d. priimtą Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją ir todėl savo deklaracijoje prašė visą demokratinį pasaulį pagalbos savo tikslams įgyvendinti.

Okupantai nuo pat antrosios sovietinės okupacijos pradžios siekė sunaikinti ginkluotą pasipriešinimą. Jau nuo 1944 m. rudens okupacinė valdžia iš savo pavaldinių reikalavo, kad per trumpą laiką būtų sunaikintas lietuvių pasipriešinimas. Tokie įpareigojimai, daugiausia besiribojantys dviem-trim mėnesiais, buvo duodami nuolatos. Tačiau ilgą laiką jie pasirodė neįvykdomi. Okupantai prieš partizanus sutelkė dideles karines ir čekistų pajėgas. 1944 m. rugpjūčio mėn. specialiai karui prieš partizanus į Lietuvą buvo permesta 4-oji NKVD divizija (vadas gen.

(Nukelta į 6-tą psl.)

Posėdžiauja Užsienio lietuvių rėmimo centro tarybos nariai A. Petrauskas, A. Žalys, V. Rinkevičienė, V. Grybaitė Ntr. Ž. Beliausko

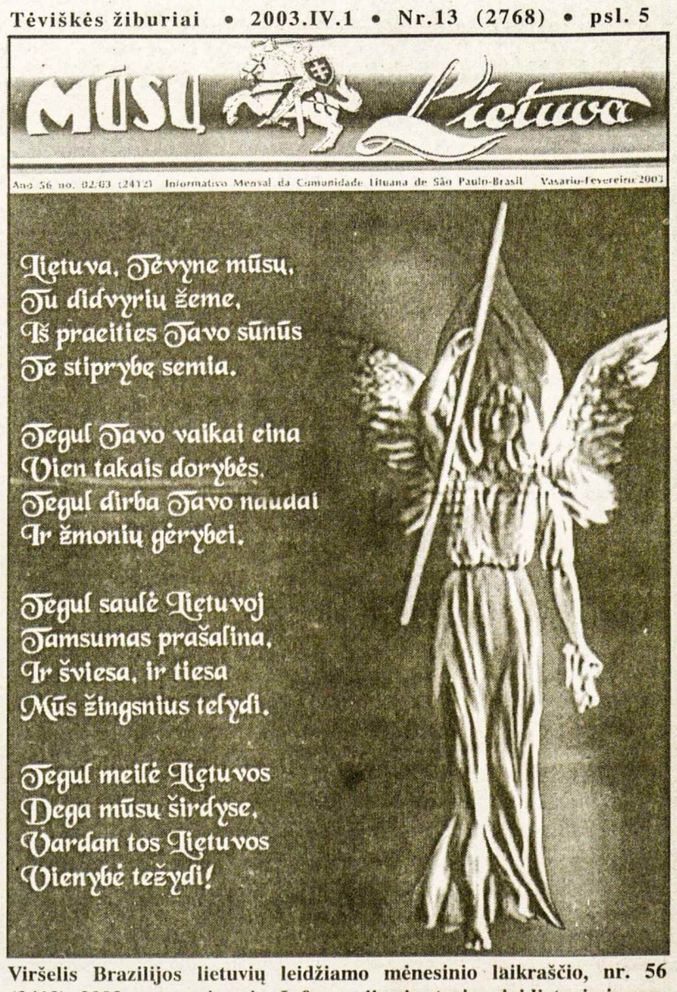

MŪSŲ Lietuva

Ano 56 no. 02/03 (2412) Informativo Mensal da Comunidade Lituana de São Paulo-Brasil Vasario-Fevereiro 2003

Lietuva, Tėvyne mūsų,
Tu didvyrių žeme,
Iš praeities Tavo sūnūs
Te stiprybę semia.

Tegul Tavo vaikai eina
Vien takais dorybės,
Tegul dirba Tavo naudai
Ir žmonių gėrybei.

Tegul saulė Lietuvoj
Tamsumas prašalina,
Ir šviesa, ir tiesa
Mūs žingsnius telydi.

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse,
Vardan tos Lietuvos
Vienybė težydi!

Viršelis Brazilijos lietuvių leidžiamo mėnesinio laikraščio, nr. 56 (2412), 2003 m. vasario mėn. Informacijos ir straipsniai lietuvių ir portugalų kalbomis; daug iliustracijų ir komercinių skelbimų. Redaguoja kun. P. Rukšys ir Vyt. J. Bacevičius

Apdovanoti žymenimis čikagiečiai

Valdas Adamkus Čikagoje skaitė paskaitą, įteikė valstybinius apdovanojimus

EDVARDAS ŠULAITIS

Į savo buvusius namus – Čikagą parvykęs savo kadenciją neseniai užbaigęs Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus čia turėjo visą eilę susitikimų su savo tautiečiais.

Čikagoje šis neeilinis svečias atsirado iš Vašingtono, kur jis kovo 7-9 dienomis dalyvavo Jungtinių Amerikos baltiečių komiteto (JBANC) surengtoje konferencijoje ir Vašingtono-Baltimorės lietuvių jaunimo sąjungos metiniuose sąskrydžiuose Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukakčiai paminėti.

Pagrindinis viešas V. Adamkaus Čikagoje pasirodymas buvo kovo 13 d., kuomet Lietuvos gen. konsulatas šiame mieste suruošė iškilmingą vakarienę, skirtą karaliaus Mindaugo karūnavimo 750-sioms metinėms paminėti. Šis renginys prestižinėje "University Club of Chicago" salėje sutraukė arti 300 svečių. Senoviškos pilies atmosferą sukelianti salė kovo 13 d. renginiui sudarė jaukią atmosferą, kurioje svečiai turėjo progą išklausyti kalbas ir pavakarieniauti.

Prieš tai žemesniame aukšte buvo kokteiliai ir valstybinių apdovanojimų įteikimas. Kokteilių metu susirinkusius linksmino "Gabijos" kanklių ir skudučių grupė, vadovaujama Genės Razumienės (kiti nariai – Aušra Bužėnaitė, Giedrė Elekšytė, Milda Razumaitė, Algirdas Razumas, Algirdas Jakutavičius).

Persikėlus į šalimais tame pačiame aukšte esančią salę, buvo atliktas už nuopelnus Lietuvai žymenų įteikimas. Tai atliko V. Adamkus, kurio dekretu šie apdovanojimo ženklai buvo paskirti. Šioje iškilmėje pasireiškė ir Lietuvos gen. konsulas Čikagoje Giedrius Apuokas, konsulato darbuotoja Lina Skerstonaitė, Maironio lit. mokyklos Lemonte mokinė Lina Rauchaitė.

Žymenis iš buv. prezidento V. Adamkaus rankų gavo šie asmenys (sužymėti alfabeto tvarka): kun. Kazimieras Ambrasas, Rimas Domanskis, Bronius Saulius Kuprys, Judith K. Martin, Robert Martin, Vytautas Radžius, dr. Leonidas Ragas, Bronius Siliūnas, Edvardas Šulaitis, dr. Jonas Valaitis, Alvydas Vasaitis, Jonas Urbonas. Algiui Liepinaičiui pavėlavus čia atvykti, žymuo buvo įteiktas vakarienės metu.

Iškilmingos vakarienės programą pradėjo konsulas G. Apuokas su sveikinimais visiems dalyviams. Tada buvo perskaitytas Čikagos arkivyskupo kardinolo Francis George sveikinimas. Čikagos mero vardu kiek ilgėliau kalbėjo protokolo sekretorė Eileen Hubbell.

Konsulas G. Apuokas po to pristatė pagrindinį vakaro kalbėtoją V. Adamkų. Pastarasis savo kalboje užsiminė ne vien tik apie Lietuvos karalių Mindaugą, bet ir nemažai dėmesio skyrė šių dienų aktualijoms – Lietuvos pakvietimui į NATO ir Europos sąjungą. Esą Lietuva tarptautinėje plotmėje yra daug pasiekusi, bet dar per anksti ilsėtis. "Su Jūsų pagalba bus galima pasiekti visus tuos tikslus, kurių siekėme ir siekiame".

Kalbėtojas palietė ir pačią aktualiausią šio laikotarpio problemą – galimą karą su Iraku. "Diktatorius negali būti toleruojamas. Kantrybė pradeda išsekti", – teigė V. Adamkus.

Prieš pradedant vakarienę, maldai buvo pakviestas vienas iš medalį gavusių svečių – šiuo metu Čikagoje dirbantis jėzuitas kun. K. Ambrasas,

Pavakarieniavus, gražų padėkos žodį kadenciją baigusiam prezidentui Adamkui tarė Lietuvos garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza. Visi šventės dalyviai negailėjo šiam garbingam svečiui plojimų. Po to V. Adamkus ėjo prie stalų ir spaudė rankas savo pažįstamiems.

Paklausus apie ateitį, svečias pažymėjo, kad sugrįžęs į Lietuvą jis nesėdės rankas sudėjęs, nes turįs daug pakvietimų su paskaitomis ne vien tik Lietuvoje, bet ir kitose valstybėse. Jo programa šiuo metu jau užpildyta iki vidurio vasaros.

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 tel. 416-889-5531

KLF kapitalas *siekia beveik $3.5 milijono - tai Kanados lietuvių įnašas! Metinis pelnas (viršijantis $150,000) skirstomas lietuvybės išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (tremtinių reikalams, vaikų prieglaudoms, jaunimui).*

Prisiminkime Kanados lietuvių fondą testamentuose ir remkime jį savo aukomis

Raštinės darbo valandos pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių

Iškilus partizanų vadas

(Atkelta iš 5-to psl.)

majoras Pavelas Vetrovas), prieš tai dalyvavusi tremiant Kaukazo tautas. Ji 1949.XII.27 padalinta į dvi – 2 ir 4-ją divizijas. Abi jos siautė Lietuvoje partizaninio karo metu. 1944 m. pabaigoje į Lietuvą dar buvo atkelti keli gen. Iljos Pijaševo vadovaujamos 63 NKVD divizijos pulkai. Čia buvo dislokuoti keli pasieniečių pulkai[4].

Kurį laiką (1944-1945) Lietuvoje buvo dislokuota 12 fronto užnugario apsaugos NKVD pulkų. 1946 m. kovo mėn. sovietinės įgulos buvo išdėstytos 163 miestuose ir miesteliuose. Vėliau visoje Lietuvoje buvo įsteigta 200 pastovių baudėjų įgulų[5]. Nuo 1949 m. baudėjų punktai buvo pradėti stambinti. Juozo Starkausko tvirtinimu, 1951 m. daugiausia rusų įgulų buvo Dzūkijoje, kur veikė A. Ramanausko ir jo bendražygių vadovaujami partizanai.

Okupantų siautėjimas skaudžiai atsiliepdavo partizanų kariuomenei. Jei per tris nepriklausomybės karų metus (1918-1920) Lietuvos kariuomenė neteko 1,400 karių, tai dabar kasmet krisdavo po kelis tūkstančius partizanų. Iš viso per Lietuvos partizanų karą krito, apie 20,000 laisvės kovotojų.

(Pagal okupantų pateiktus duomenis buvo tokie kasmetiniai žuvusių partizanų armijos nuostoliai: 1944 m. 2436, 1945 m. 9777, 1946 m. 2143, 1947 m. 1540, 1948 m. 1135, 1949 m. 1018, 1950 m. 635, 1951 m. 590, 1952 m. 457, 1953 m. 188).

Tarp žuvusiųjų buvo geriausi A. Ramanausko bendražygiai: plk. Juozas Vitkus-Kazimieraitis, kpt. Dominykas Jėčys-Ąžuolis, mjr. Sergejus Staniškis-Litas, maj. Zigmas Drunga, ltn. Antanas Baltūsis-Žvejys, Aleksandras Grybinas-Faustas, kpt. Jonas Žemaitis-Vytautas, ltn. Juozas Kasperavičius, Vladas Baranauskas-Taugirdas ir daugelis kitų.

Okupantai buvo bejėgiai įvykdyti iš Maskvos ar vietos kolaborantų duodamas direktyvas iki vieno ar kito laikotarpio sutriuškinti partizaninį sąjūdį. Jis rėmėsi tauta, kol ji nebuvo ištremta, o vietoje persekiojama, įbauginta ir suskaldyta, jis buvo neįveikiamas. Tik tuo galima paaiškinti, kodėl generolas A. Ramanauskas 11.5 metų išbuvo partizanų fronte, o paskui dar gyveno nelegaliai.

Kagebistai tuo tarpu šėlo ieškodami gen. A. Ramanausko buveinės. Savo atsiminimuose jis rašo, kaip pirmaisiais partizanavimo metais nevykusiais čekistų spąstais buvo bandoma išsiaiškinti jo buvimo vietą ar susitikti, kaip vėliau nuolatos jam tekdavo susidurti ne tik su okupantų kareiviais, skrebais, bet ir su įvairaus plauko išdavikais[6]. Tai tęsėsi iki pat tragiškų 1956 m. rudens įvykių Kaune. 1954 m. balandžio mėn. kagebistų komiteto Lietuvoje pirm. K. Liaudis savo viršininkams į Maskvą pranešė, kad komiteto operatyvininkai ir rajonų įgaliotinių aparatai yra sutelkę dėmesį į Ramanausko, Labanausko ir stambių partizanų grupių paiešką. A. Ramanauską sekė net 6 rajonų – Alytaus, Daugų, Druskininkų, Prienų, Simno ir Varėnos – kagebistų šnipai[7].

Partizanų vadas A. Ramanauskas, gyvendamas nelegaliai, visą laiką buvo glaudžiai susijęs su tauta ir stengėsi palaikyti ištikimybę vilčiai sulaukti Laisvės. Jis organizavo leidybą, redagavo ir pats rašė partizanų spaudoje: *Trečias skambutis* (1945 m. rudenį), *Mylėk Tėvynę* (1946-1947), *Laisvės varpas* (1947-1949), *Partizanas* (1949-1950), *Miško brolis* (1951-1952). Tie leidiniai ėjo nuo 1945 m. rudens iki 1952 m.

Minėdami šį taurų Lietuvos patriotą, mes savo tarpe turime jo dukrą Auksę. Mūsų kilni pareiga globoti ją, padėti pagaliau užbaigti bylą dėl brigados gen. A. Ramanausko išdavystės Kaune 1956 m.

Partizanų vadas gen. Adolfas Ramanauskas-Vanagas nesulaukė Kovo 11-sios, kuria jis tvirtai tikėjo ir dėl kurios kovojo. Tačiau jo nepalaužiama laisvės viltis padarė jį mūsų amžininku ir jis yra su mumis, su visais čia susirinkusiais. Atkurtoji nepriklausoma Lietuvos valstybė su pagarba įvertino jo nuopelnus ir patvirtino partizanų jam suteiktus apdovanojimus bei laipsnį.

[1] Arvydas Anušauskas, *Lietuvių tautos sovietinis naikinimas 1940-1958 metais,* Vilnius, Mintis, 1996, p. 403.
[2] *Partizanai apie pasaulį, politiką ir save: 1944-1956 m. partizanų spaudos publikacijos,* sudarė Nijolė Gaškaitė-Žemaitienė. Vilnius, 1998, p. 667.
[3] Adolfas Ramanauskas-Vanagas, *Daugel krito sūnų… Partizanų gretose.* Vilnius, 1999, p. 85-86, 315.
[4] Nijolė Gaškaitė, *Pasipriešinimo istorija 1944-1953 metais.* Vilnius, Aidai, 1997, p.21.
[5] Juozas Starkauskas, *Čekistinė kariuomenė Lietuvoje 1944-1953 metais.* Vilnius, 1998, p. 389, 390.
[6] Adolfas Ramanauskas-Vanagas, *Daugel krito sūnų… Partizanų gretose.* Vilnius, 1999, p. 88-90 ir kt.
[7] *Lietuvos partizanų kovos ir jų slopinimas MVD – MGB dokumentuose 1944-1953 metais.* Sudarė Nijolė Gaškaitė, Algis Kašėta, Juozas Starkauskas. Vilnius, 1996, p. 627-628.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

KĘSTAS
Sukursiu gražų paminklą pagal jūsų pageidavimus
Dailininkas ***Kęstutis Keparutis***
Tel. FAX 905 540-1705
238 Emerald Street North,
Hamilton, Ontario L8L 5K8

Toronto Maironio mokyklos V ir VI skyriaus mokiniai deklamuoja lietuviškus eilėraščius ir atlieka kitokią sceninę programą **Nuotr. D.R. Puterių**

Tarša Kuršių Nerijai

Lietuvių tautininkų sąjungos pareiškimas dėl gresiančios taršos – Rusijos bendrovei "LUKoil" ir Lietuvos valdžiai

Ribotos atsakomybės Rusijos bendrovė "LUKoil-Kaliningradmorneft" 2003 metų pabaigoje ketina pradėti naftos gavybą telkinyje D-6 ("Kolcovskoje"), esančiame Baltijos jūroje vos už 23 km į vakarus nuo Nidos kurorto (ir tik už 7 km nuo sutartinės Lietuvos jūros sienos). Iš telkinio, kuriame yra 15-20 mln. tonų naftos atsargų, kasmet norima išgauti 650-700 tūkst. tonų ir gauti iš to po keliasdešimt mln. dolerių pelno.

Minėto telkinio gręžiniai nėra ekologiškai saugūs, pvz. per 1988 metų bandomuosius gręžimus į jūrą išsiliejo net 70 t. naftos. Nerimą dėl realios Baltijos jūros ir į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą įtrauktos unikalios ekosistemos Kuršių nerijos taršos jau pareiškė Lietuvos žalieji, LR Aplinkos ministerija ir Karaliaučiaus miesto iniciatyvinė grupė "Ekozaščita".

Lietuvių tautininkų sąjunga "LUKoil - Kaliningradmorneft" avantiūroje įžvelgia kėsinimąsi pažeisti tarptautinės nuosavybės teisines normas, nes bet kokiu turtu, taigi ir neatsistatančiu žemės gelmių turtu, gali disponuoti tik jos teisėtas savininkas, o ne bet kuris to užsinorėjęs plėšikas. Tuo tarpu pagrindinė Mažosios Lietuvos dalis – Karaliaučiaus kraštas yra ne germanų ir ne slavų, bet baltų, t.y. lietuvių ir jų brolių prūsų etninė žemė.

Sovietų Sąjungos užkariautą, Potsdamo susitarimu (1945 m.) tik laikinam administravimui gautą, vienok kolonizuotą Karaliaučiaus kraštą dabar valdanti Rusijos valstybė nėra šio krašto suverenas. Nustatyti juridiniam faktui, kas yra teisėtas Karaliaučiaus krašto suverenas ir koks turi būti jo statusas privalu sušaukti Potsdamo susitarimu numatytą konferenciją, žinoma, pakviečiant į ją ir Lietuvą. Iki tokios konferencijos sprendimo niekas neturi teisės eksploatuoti Karaliaučiaus krašto gelmių turtų. "LUKoil" kėsinimasis pasinaudoti svetimu turtu nusipelno tarptautinio arbitražo įvertinimo.

Lietuvių tautininkų sąjungos tarybos vardu –

Gediminas Sakalnikas,
LTS pirmininkas
Vilnius, 2003 m. vasario mėn. 26 d.

Prie jo mokinių atliktų meno darbų stovi jaunas Vilniaus meno mokytojas **Nuotr. I. Ross**

KELIAUTOJO UŽRAŠAI

Rudenėjančioje Europoje pasižvalgius

STASYS DALIUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Vengrijoje

Pervažiavus į Vengrijos pusę, matyti gražesni nameliai, geresnis kelias negu Slovakijoje. Pakelėje vynuogynai prie namų, ir vaismedžių sodeliai prie kiekvieno namo.

Per dvi valandas pasiekiam Budapeštą ir apsistojam "Beke Radison" viešbutyje. Kelio padaryta 390 km šiandien. Gaunam kambarį VII aukšte.

Gavę kambarį su vadovu Douglas išeiname į maisto krautuvę netoli viešbučio. Ten yra ir vyno. Jis yra mėgėjas vyno ir nuperka kelis butelius. Vyno butelis – 150-200 florinų, o už kanadišką dolerį gaunam 150 florinų, tai vyno butelis kainuoja apie 2 dol. Jis prisiperka to vyno ir kiekvieną vakarą mūsų kambaryje susirenka grupės dalyviai pasivaišinti. Beveik kiekvieną vakarą vyksta judėjimas mūsų kambaryje.

Budapešto mieste

Vakare važiuojam autobusu pasižiūrėti apšviesto miesto. Pravažiuojam pro du Dunojaus tiltus, karališką pilį, Pešt pusę ir antroje pusėje viršuje Dunojaus galėjom pamatyti visą apšviestą Budapešto miesto centrą. Išlipę iš autobuso vaikščiojom aukštu krantu, matėme apačioje šviesomis žibantį miesta, šventoves, parlamento rūmus ir spindinčius Dunojaus tiltus. Nors esu bent porą kartų buvojęs Budapešte, bet pirmą kartą stebėjau nakties metu taip šauniai apšviestą miestą.

Miesto išvyka prasideda prie herojų aikštės su gražiu paminklu, apsuptu daugeliu statulų. Čia ir marmorinis antkapis nežinomam kariui, nors jame nėra palaidota kario. Po to važiuojam pro gražius zoologijos sodo įėjimo vartus, pasilinksminimų parką, cirko rajoną. Per Dunojaus tiltą aukštyn į kalną, kur sustojus atsiveria vaizdas į upę ir antroje pusėje išsiplėtusį miestą.

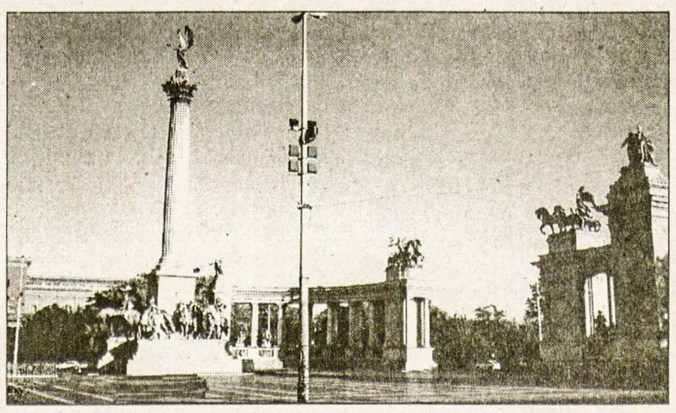

Herojų statulos Budapešto aikštėje

Atvykstam prie Šv. Mato šventovės, apžiūrim vidaus papuošimus. Viduje palikti sienų papuošimai iš tų laikų, kai buvo užimta turkų ir paversta pagrindine mečete, o juos nugalėjus vėl grąžinta katalikams. Joje buvo karūnuoti 1867 m. ir 1916 m. paskutiniai du Austro-Vengrijos imperatoriai. Prie šventovės per visą gatvę suvenyrų krautuvės, restoranai. Ten laisvai narstėm po krautuves. Nuo čia gražus vaizdas į Dunojų, tiltą ir didelę salą viduryje, kur upė persiskiria iš abiejų pusių ir vėl sueina į vieną srovę. Atvykęs autobusas surenka visus išsiskirsčiusius po krautuves. Vakare restorane turime pietus su čigonų muzika už tai papildomai apmokėta.

Arklių ūkyje

Kitą rytą – kelionė Austrijon. Išvykstam iš viešbučio ir Budapešto 9.15 v.r. Pakeliui į pietus sustojam Vengrijos Pusta arklių ūkyje, kur jie auginami ir treniruojami. Tai didelis ūkis su daugybe arklių. Mus pasitinka prie vartų raiti raiteliai, apsirėdę vengriškais drabužiais, pleškindami ilgais bizūnais. Šauniai tie raiteliai atrodo ant gražių ristų žirgų. Didelėje aikštėje mums buvo parodytos išdaigos: arklio paguldymas ant žemės, jojimas atsistojus ant arklio nugaros ir ant dviejų arklių nugarų, dar valdant kelis priešakyje, pilnu greičiu bėgančius, jojimas su stikline vyno rankoje ir pan. Įdomu buvo stebėti, kai didelė arklių kaimenė buvo genama per aikštę ir kontroliuojami jų posūkiai.

Programa užtruko pusę valandos ir po to restorane gavome guliašo sriubos ir balto bei raudono vyno. Prisivaišinę 1 v.p.p. pajudėjom iš arklių ūkio Austrijos link. Atstumas nedidelis, ir per valandą pasiekiam sieną. Per pusvalandį pereinam per vengrų kontrolę ir vėl, lietui pradėjus lynoti, pasiekiam Vieną 4 v.p.p. keliavę tą dieną 320 km.

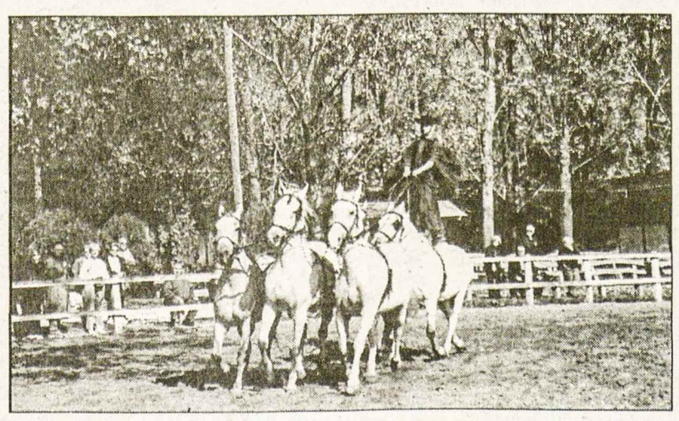

Vengrija: Pusta arklių ūkyje

Lietus Vienoje

Visa diena Vienoje. Išvyka po miestą prasideda 8 v. su vietine vadove. Man teko ten jau kelis kartus buvoti, bet negi liksi vienas viešbutyje – su visa grupe važiuoju kartu. Viešbutis "Hilton" ant Dunojaus pakrantės, tolokai nuo miesto centro. Diena apsiniaukusi, lyja, o rūkas gan sunkiai skleidžiasi pažemiu.

Pervažiuojam Dunojaus tiltą, pro parlamento rūmus, operą, miesto rotušę. Nors lyja, bet gatvėse judėjimas gana didelis, nes Viena turi beveik 2 mln. gyventojų. Išlipę pėsti einame į imperatoriaus žiemos rūmus, kuriuos sudaro bent keletas didelių pastatų, apsuptų aikštėse stovinčių paminklų. Apvaikščioję rūmų kompleksą grįžtam į autobusą. Pasiekiam Šv. Stepono katedrą. Tuo oficialus miesto apžiūrėjimas baigtas 11 v. Turime laisvo laiko iki 12.30 v.

Aplinkui katedrą daugybė krautuvių, bankų, restoranų. Restoranų duryse iškabintos valgių kainos. Mūsų grupelė užeiname į vieną, kur sriubos lėkštė su duona kainuoja apie 4 dol. Ten užvalgę ir apšilę vėl išeinam į lietų. Dabar einame prie "Anker" laikrodžio, stovinčio aukštai gatvėje, kur 12 v. punktualiai išeina istorinės figūros. Iš laikrodžio figūros viena po kitos pamažu slenka ir užtrunka 10 minučių, kol praslenka dvylika tų figūrų. Po to pamažu atžygiuojam prie autobuso, kuris pargabena į "Hilton" viešbutį.

Austrija: Viena, "Anker" laikrodis

Pakeliui į Čekiją

Rytą prasideda kelionė iš Vienos į Prahą Čekijoje, vis lietui tekšnojant. Išvažiavus iš Vienos – lygumos, daug vynuogyno laukų, prinokusių kukurūzų, bet nenukirstų. Žemė išdirbta žiemos pasėliams, kitur žaliuoja. Daug krūmų ir medžių. Šonai kelio irgi apsodinti medžiais. Dažnai praslenka iš abiejų kelio pusių tvarkingomis eilėmis išrikiuoti vynuogynų plotai. Taipgi dažnai praslenka grupės aukštų stulpų su trim švytuoklėm, gaminančiom elektros srovę. Po lygumų prasideda kalnuotos vietovės, kelias veda tai aukštyn, tai žemyn artinantis prie čekų pasienio.

Vos gerą valandą pavažiavę atsiduriame jau prie austrų pasienio, kur nei pasų nežiūrėję praleidžia į čekų pusę. Čekų muitinė stovi gerokai toliau nuo austrų, kur autobusas užtrunka visą pusvalandį, kol surenka pasus ir suštampavę grąžina. Vis lietui tekšnojant pasileidžiam jau čekų žeme. Vietovaizdis beveik tas pats, kaip ir Austrijoje, matosi daug vynuogynų, kukurūzų laukų, žemė gražiai išdirbta, prižiūrima. Visur daug krūmų ir medžių.

Sustojam Brno mieste, turinčiame 400,000 gyventojų. Tai antras didumu miestas čekų respublikoje. Po miestą pasivaikščiojimas su miesto vadove lietui lyjant ir šaltam orui esant nemalonus. Susitraukę praeinam pro vieną šventovę, skverą, kai kuriuos senoviškus pastatus. Miestas turi savo operą, teatrą, vieną protestantų ir vieną pravoslavų cerkvę, o visos kitos katalikų.

Išvažiavus iš Brno pakelėse matyti daug miškų ir miškelių. Pradžioje per lygumas, vėliau kalvotomis vietomis. Pakelėje nesimato sodybų, vis grupėmis nameliai ar miesteliai. Pavienių namų nesimato, bet laukai platūs, išdirbti; atrodo žemės ūkio kraštas, bet sodybų nesimato.

Popietyje važiuojam be sustojimo, tik vienoje vietoje stabtelim prie išviečių. Bet čia jau prie durų sėdi moterys ir renka įėjimo mokestį.

Per porą valandų pasiekiame Prahos miestą ir 4 v.p.p. sustojam prie "Don Giovanni" viešbučio, kuris yra toliau nuo miesto centro. (Bus daugiau)

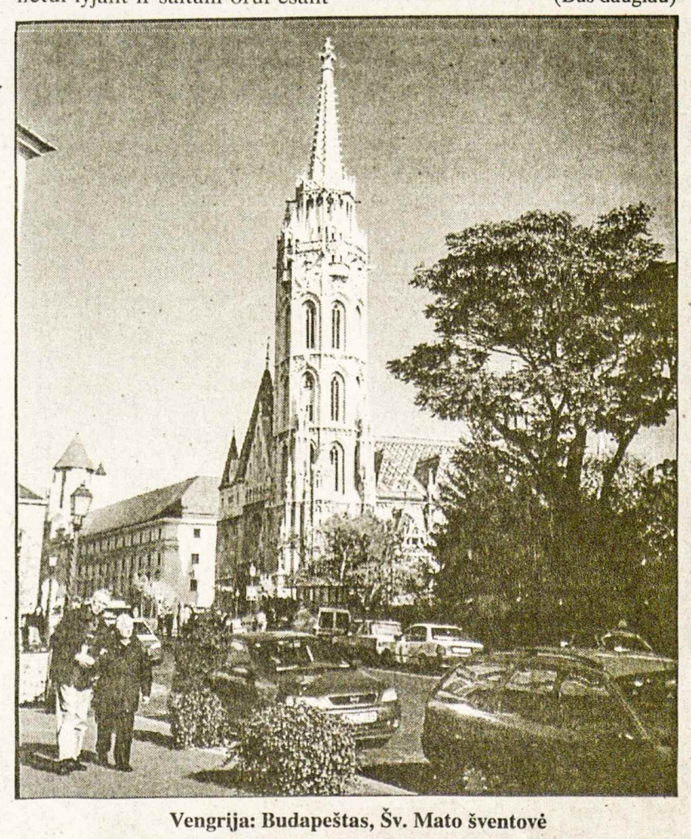

Vengrija: Budapeštas, Šv. Mato šventovė

Be verksmų ir skundų

Sofijos Šviesaitės poezija – "Beržų laukimas"

VYTAUTAS DYVAS

Gražių, kuklių, baltų viršelių knyga *Beržų laukimas* yra pilnutėlė eilėraščių. Tai Sofijos Šviesaitės kūryba, išleista 2002 metais Jonavoje. Knyga yra kišeninio formato su koplytėlės ir lietuviškos sodybos grafika viršelyje, nors dailininkas niekur nepažymėtas.

Knygos 200 puslapių yra pilnutėliai eiliuotų posmų. Pilnutėliai be jokių tyčinių tuštumų, kaip dažnai esti poezijos rinkiniuose įspūdžių pabrėžimui. Taigi tų posmų, daugiausia ketureilių, šiame rinkiny yra daugybė. Eiliavimas yra tradicinis, primygtinai ieškant ritmo ir rimo. Šis autorės užsibrėžimas, ritmo ir rimo tikslas, retkarčiais sumaišo eilėraščio mintį.

Dabartinis Sofijos Šviesaitės rinkinys jau esąs ketvirtasis. Tituliniame puslapy pažymėta, jog tai *Rinktinė*. Tačiau neaišku, ar čia jos ankstesnės ir naujosios poezijos parinkti eilėraščiai, ar gal tik paskutinė autorės poezija, nors knygos dokumentacijoje sakoma: *Beržų laukimas* – Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos narės Sofijos Šviesaitės naujas rinkinys, kuriame atsiskleidžia lyrinio herojaus dvasinis pasaulis.

S. Šviesaitė šiame rinkiny parodo savo religingumo ir patriotizmo ryškias nuotaikas. Ji nefilosofuoja, nedemonstruoja meilės pažadintų kančių, visiškai nesiskundžia nei pasauliu, nei savo dalia. Ji ramiai stebi gyvenimą, jo nekoneveikia, nedejuoja dėl savo likimo, nedūsauja net dėl tikros ar apvylusios meilės. Šiame rinkiny nėra pesimizmo. Tik ramus gyvenimo stebėjimas ir ramus eilėmis kalbėjimas apie jį. Sofija Šviesaitė yra nemaištinga, beveik optimistiška buities stebėtoja. Ji nepeikia kančios, nes *Per kančią tikrą atpažįstam džiaugsmą* (psl. 109). Štai apie taiką ir laimę: *Verbų šakelę žalią / Tau kloja visa žemė / Palenki savo valią, / Taika te laimę lemia* (psl. 29)

S. Šviesaitė reikalauja labai mažai. *Jei tavęs nebūt, žiedeli mažas / Nerastų laimės bitės aviliuos. / Bereikšmiai kristų žemėn saulės lašas, / Nerastų džiaugsmo nė žmogus keliuos* (psl. 126).

Maloniai nuteikia pasyvios, optimistiškos nuotaikos pasireiškimas: *Aš laikau rankas / Ir į mano delnus / Atsiskalauja šiltas /Žemės kraujas. / Laisto sielos / Žiedlapius švelnius, / Ir pabunda miręs / Želmuo naujas* (psl. 85).

Sofija Šviesaitė šiame rinkiny stebi gyvenimą, mėgaujasi juo, apie jį kalba posmais ir skaitytoją įtaigoja optimizmu.

Sofija Šviesaitė, *BERŽŲ LAUKIMAS*. Eilėraščiai, 200 psl.; UAB "Dobilo" leidykla, Jonava, 2002. Leidėjas Kostas Federavičius.

Kalba

Iš kur tu, žodi, mūs pirmasai,
Skiemuo-pradžia gražios tarties.
Gal tu prasivėrimas dvasios –
Iš džiaugsmo, gal iš nevilties?...

Garsu prabilusi krūtinė...
Sakyk, senoli, kas tu toks,
Padėjęs akmenį kertinį
Į žodį, sakinį kalbos?

Kalba – ant lūpų neužgesus –
Ugnelė iš tamsos laikų...
Iš Motinų šventosios dvasios –
Į širdeles mažų vaikų.

Atsivėrimas, šventė, mūšis
Gyvos teisybės skelbimu...
Kalba – tauriausias turtas
mūsų,
Neatimamas svetimų.

Albinas Slavickas

Iš širdies

Bangom putotom
anava
karoliais jūra taškos.
Čia mūsų žemė
Lietuva –
garsus nuo amžių kraštas.

Net kraują mano
ta spalva
nudažo kasdienybėj
ir nuolat klesti
Lietuva –
mūs meilė ir didybė.

Jei myli tautą
iš širdies,
turi tik vieną mintį,
kad nieks mums teisių
neišplėš
mylėti ją ir ginti.

Gimtoji žeme,
Lietuva,
man tavo vardas šventas.
Per amžius būsi
tu gyva
kaip gintarinis krantas.

Zigmas Pavilonis

"Jau trečią kartą liepos sužydės be Marijampolės literatų klubo "Sietynas" nario STASIO ILGŪNO, mylėjusio ir supratusio gamtą, muziką, literatūrą, pasiklydusio savo paties pasaulyje", – rašė klubo pirmininkė Aldona Murauskienė. Stasys, kaip ir kiti literatai, svajojo apie savo kūrybos knygos "Vandenio godos", išleidimą. Didelių pastangų dėka, jos leidybą remiant Marijampolės savivaldybei ir Stasio tėvui Gediminui Ilgūnui, ši knyga išvydo dienos šviesą. Ji išleista 500 egz. tiražu. Redakcinė kolegija: Zita Dzidolikienė, Elena Macijauskienė ir Vida Mickuvienė. Iliustracijos dail. Juozo Tumo. Deja, knygos autorius jos nepamatė...

Marijampolės literatų klubo "Sietynas" nariai po a.a. Stasio Ilgūno knygos "Vandenio godos" sutiktuvių
Nuotr. I. Vaičiulytės-Bradaitienės

Muziejinių vertybių centras

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras (LTSC) Čikagoje

LTSC įsteigtas 1981 m. Tai vienas didžiausių kultūrinių vienetų lietuvių išeivijos tautiniame, politiniame, moksliniame gyvenime. Akstinas jam įsteigti buvo įvairios kultūros, mokslo ir švietimo organizacijos, susibūrusios po Jaunimo centro Čikagoje stogu. Didžiausią susirūpinimą kėlė mintis – kaip išgelbėti, išsaugoti Lietuvos praeities paminklus: archyvinę, istorinę, mokslinę, kultūrinę vertę turinčią medžiagą. Sujungus visas organizacijas į vieną mokslo ir kultūros vienetą, tapo lengviau koordinuoti mokslinę veiklą, kaupti ir dalintis informacija, atlikti tyrinėjimo darbus.

LTSC tikslai ir siekiai: rinkti, kaupti, puoselėti lietuvių tautos palikimą. Tyrinėti esamą medžiagą, skelbti mokslinius straipsnius, leisti knygas, rengti parodas, kuriose visuomenė supažindinama su turtais, sukauptais LTSC.

LTSC yra išleidęs daugiau kaip 50 knygų. Viena iš jų – W. Urban *Tannenberg and After* – gavo pasaulinį pripažinimą, ji įtraukta į sąrašą 30 geriausių istorinių knygų, išleistų 2001 metais pasaulyje.

LTSC jungia 10 didelių padalinių, kurie savo plačiašake veikla gražiai prisideda prie Lietuvos kultūrinių paminklų išsaugojimo ir lietuvybės platinimo JAV ir už jos ribų.

Pasaulio lietuvių archyvas – vienas stambiausių padalinių, esančių LTSC. Jame sukaupti įvairių politinių, tautinių, kultūrinių, švietimo organizacijų archyvai; taip pat kaupiami visuomenės ir kultūros veikėjų asmeniniai archyvai. Didelę dalį sudaro biblioteka, kurioje saugoma per 100,000 knygų, per 2000 įvairių pavadinimų periodinių leidinių komplektų. PLA jungia didelius rinkinius: 1. lituanistinę biblioteką; 2. periodikos skyrių; 3. rankraščių skyrių; 4. personalijų ir organizacijų fondus; 5. švietimo fondą; 6. kartografijos fondą; 7. religinės literatūros fondą. Čia saugomi lietuvių DP Vokietijoje sukaupta medžiaga, ALTos, BALFo, PLB, JAV LB, Čikagos konsulariniai ir kt. archyvai.

Žilevičiaus – Kreivėno Lietuvių muzikologijos archyvas. Vienas didžiausių tokio pobūdžio archyvų išeivijoje. Jam sėkmingai vadovauja muzikas, žurnalo *Muzikos žinios* redaktorius K. Skaisgirys. Archyvo pasididžiavimas – M. K. Čiurlionio gaidų originalai.

Lietuvių medicinos muziejus ir archyvas. Pagrindinė iniciatorė ir steigėja – dr. M. Budrienė. Čia kaupiama lietuvių išeivių gydytojų archyvinė medžiaga: asmeniniai daiktai, mokslinių darbų rankraščiai, periodinė medicininė literatūra, Lietuvos prezidento daktaro Kazio Griniaus asmeniniai daiktai.

Budrio lietuvių foto archyvas. Jame surinkta ir išsaugota nemažai senų fotografijų ir negatyvų, filmai apie lietuvių išeivių gyvenimą. Pagrindinis kuratorius – fotomenininkas Algimantas Kezys. Jo rūpesčiu Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, nuolat rengiamos parodos. Rodoma ne tik archyvinė medžiaga, bet ir naujai atvykusių menininkų iš Lietuvos darbai. Fotografijos archyvo įsteigėja ir rėmėja – dr. M. Budrienė.

Vaizdinių – garsinių priemonių skyrius. Jame saugoma daugiau nei 300 vaizdajuosčių, taip pat gausybė radijo įrašų. Tai reta istorinė, neįkainojamą vertę turinti medžiaga: Čikagos "Margučio" radijos "Pelkių žiburėlio" programos įrašai, "Laisvės radijo", "Europos radijo" ir "Amerikos balso" lietuviškų programų įrašų komplektai.

Istoriko Jono Dainausko biblioteka ir archyvas. Nusipelniusio išeivijos visuomenės ir kultūros veikėjo, mokslininko turtingą biblioteką sudaro daugiau kaip 18,000 knygų įvairiomis kalbomis. Joje daug leidinių, susijusių su Lietuvos garbinga istorine praeitimi, Nepriklausomybės atgavimu.

Meno archyvas. Pagrindą šiam archyvui padėjo Kazimieras Baltramaitis, paaukojęs savo turtingą kolekciją. Archyvas nuolat papildomas turtinga ir įdomia medžiaga. Čia saugomi menininkų darbai, jų parodų katalogai, meno albumai, spaudiniai. Pasididžiavimas – reti M. Dobužinskio originalūs darbai ir V. Petravičiaus paveikslai.

Lietuvių genocido tyrimo centras Amerikoje. Pagrindinis tikslas – surinkti, išsaugoti ir pateikti istorinę informaciją apie skriaudas, padarytas Lietuvai ir jos gyventojams sovietų ir nacių okupacijos metais.

Ramovėnų laisvės kovų muziejus, sukaupęs vertingą ir neįkainojamą istorinę reikšmę turinčią medžiagą, susijusią su rezistencine kova. Muziejuje – retesni rodiniai: vėliavos, ordinai, medaliai.

Lietuvių muziejus. Jame pateikta, atspindinti Lietuvos praeitį medžiaga – liaudies menininkų drožinėti Rūpintojėliai, koplytstulpiai, saulutės; XIX š. spausdintos knygos. Stenduose pateikta originali medžiaga iš M. Krupavičiaus archyvo, Vydūno asmeniniai daiktai ir dokumentai bei kita medžiaga.

LTSC pagrindinis steigėjas, ilgametis vadovas, pirmininkas prof. dr. Jonas Račkauskas, LTSC vicepirmininkas – dr. Robertas Vitas, archyvų direktorė – Skirmantė Miglinienė.

LTSC nuolat plečia savo veiklą: renka ir kaupia naują medžiagą, gauna vertingus archyvus, leidžia knygas. Archyvų tvarkyme talkina specialistai iš Lietuvos. Pasirašytos bendradarbiavimo sutartys su Lietuvos M. Mažvydo biblioteka, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centru, Lietuvos archyvų departamentu. Glaudūs ryšiai sieja su Lietuvos universitetais, Centrine medicinos biblioteka, Lietuvos valstybiniu, Maironio literatūros muziejais ir kitomis mokslo bei kultūros įstaigomis.

LTSC archyvais naudojasi mokslininkai, studentai iš Lietuvos, Japonijos, Australijos, Kanados, Vokietijos, Švedijos, Brazilijos ir kitų pasaulio kraštų. Centras teikia informaciją, dalinasi knygų dubletais. Lietuvą jau pasiekė 9 knygų talpintuvai (per 1.5 milijono knygų).

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras yra remiamas visuomenės aukomis. Lietuvių fondas teikia materialinę paramą ir pagalbą.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras, Lithuanian Research and Studies Center, 5600 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636-1039, USA
Tel. 1 773 434-4545, Fax 1 773 434-9363. El.paštas/e-mail: lithuanianresearch@ameritech.net. **Inf.**

Atsiųsta paminėti

LITHUANIAN HERITAGE, Magazine. January-February 2003. Publisher-Editor Val Ramonis. Published bimonthly by Baltech Publishing (P.O. Box 225, Lemont, IL 60439-0225). Gausiai iliustruotas nuotraukomis iš JAV prezidento G.W. Bush lankymosi Vilniuje, Lietuvos kariuomenės vado gen. J. Kronkaičio veiklos, naujojo prezidento rinkimų ir kt.

LIETUVOS KŪRĖJŲ AUTOGRAFAI. Parodos, skirtos Vasario 16-tosios 85-mečiui katalogas. Sudarė ir parodą surengė Stanislovas Sajauskas, talkinamas Janinos Abdulskytės. Redaktorius – Romutis Navardauskas-Palaima. Kaunas, 2003 m., 94 psl. Tai leidinys, kuriame sutelkta daug autografų ir nuotraukų Lietuvos žymūnų: valdovų, valstybės bei visuomenės veikėjų, dvasininkų, karininkų, partizanų, šaulių, lakūnų, menininkų, mokslininkų.

BALTIC STUDIES PROGRAMME. Sudarė Asta Ambrasaitė, Ramūnas Kuncaitis, Ineta Savickienė. Vytautas Magnus University. Kaunas, 2002, 95 psl. Tai plačios apimties informacija norintiems studijuoti lituanistiką-baltistiką Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Į programą įeina vasaros (4 savaičių) ir žiemos (2 savaičių) kursai. Prie šio leidinio pridėtas ir spalvotas ant stalo pastatomas 2003-2004 metų kalendorius.

PENSININKAS, 1/03, XIX metai. Redaktorius – Karolis Milkovaitis. Leidėjas – JAV LB socialinių reikalų taryba (2711 W. 71 Street, Chicago, IL 60629, USA). Administratorė – Elena Sirutienė. Išeina 8 kartus per metus. Metinė prenumerata: JAV 15 dol., Kanadoje ir kitur – 25 JAV dol.

Renginys Vilkaviškio Kultūros centre, kur didelio šeimininkų – Renatos Medelienės, Remigijaus Krišino, Nijolės Venclovienės, Daivos Kasulaitienės, Valentinos Ivinskienės, Audriaus Ūso triūso dėka, į kaimo kapelų šventę "Suvalkietiškas kiemas" susirinko saviveikliniai kolektyvai. Dalyvavo saviveiklininkai ne tik Baraginės (Marijampolės raj.), Marijampolės miesto, bet ir iš Ventos (Akmenės raj.), Merkinės (Lazdijų raj.), Kėdainių bei kitų Lietuvos regionų. Žiūrovų susirinko sausakimša salė. Išradingi šeimininkai ne tik apdovanojo suvenyrais, gėlėmis kiekvieną kolektyvą, bet ir po renginio pakvietė į vakaronę, prie bendro stalo, ant kurio putojo alutis, kvepėjo kepta duona, lydytu sūriu ir... naminiu kugeliu su spirgučiais. R. Pasiliausko nuotraukoje – kaimo kapela "Giriniai obuoliukai" (vadovas –Algirdas Jančas, su akordeonu)
Nuotr. I. Vaičiulytės-Bradaitienės

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvos dailės muziejus, šiais metais minėdamas karaliaus Mindaugo karūnavimo 750 metų sukaktį, atidarys Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės kūrėjų portretų parodą Vilniuje, Radvilų rūmuose. Jubiliejinei parodai ketinama skirti 17 Radvilų rūmų salių. Pasak muziejaus direktoriaus Romualdo Budrio, Lietuvos dailės muziejus neturi daug DLK didikų, politikos veikėjų portretų, tačiau jų nemažai sukaupta užsienio rinkiniuose. Tinkamų šiai parodai portretų buvo rasta Gudijos dvarų rinkiniuose, Lenkijos muziejuose. Ukrainoje, Lvovo ir Lucko muziejai turi labai vertingų XVII š. senosios mūsų valstybės kūrėjų portretų. Jų visų turbūt nepavyks atsivežti į parodą, bet paroda būtų įspūdinga ir su maždaug 600 portretų, dėl kurių paskolos jau sutarta.

Dailininkas Jonas Čeponis mirė š. m. sausio 7 d. eidamas 77-sius metus. Gimė 1926 m. balandžio 2 d. Gaveikėnų km., Ignalinos rajone. 1946-1951 m. studijavo Vilniaus dailės institute, 1971-1980 m. dėstė Vilniaus inžinerinio statybos instituto Dailės fakultete, 1980-1989 m. dėstė Vilniaus dailės institute. Nuo 1964 m. Lietuvos dailininkų sąjungos narys, 1987 m. už nuopelnus kultūrai apdovanotas Valstybine premija. Dailininko autorinės parodos vyko Lietuvoje, Latvijoje, Lenkijoje, Rusijoje, Vokietijoje. Nuo 1951 m. dalyvavo grupinėse parodose daugiau kaip 80 pasaulio valstybių. Jo darbų yra įsigiję daugelio valstybių muziejai ir privatūs rinkėjai. J. Čeponis buvo vienas žymiausių XX š. antrosios pusės Lietuvos peizažistų, jo kūryba darė didelę įtaką besiformuojančiam naujam Lietuvos meno sąjūdžiui, kuris sąlygojo grįžimą į modernizmą.

Prof. Vanda Zaborskaitė, lietuvių literatūros tyrinėtoja, Lietuvos mokslų akademijos narė korespondentė, Lietuvos rašytojų sąjungos narė, 2002 m. gruodžio 24 d. atšventė savo 80 metų sukaktį. Ta proga Lietuvos mokslų akademijoje buvo sutikta leidyklos "Tyto Alba" išleista visų jos literatūros darbų, publicistikos ir atsiminimų knyga *Tarp istorijos ir dabarties*. Pačios profesorės sudarytoje 700 puslapių knygoje pateikiami lietuvių literatūros klasikų Motiejaus Valančiaus, Maironio, Salomėjos Nėries, Vinco Mykolaičio-Putino ir kt. kūrybos tyrinėjimai, atsiminimai apie iškilias lituanistikos asmenybes, visuomeninės publicistikos straipsniai iš Atgimimo, Sąjūdžio, atsteigtos nepriklausomybės pradžios laikų. Sutiktuvėse dalyvavo ir visa eilė buvusių V. Zaborskaitės studentų – dabar profesorių (D. Sauka, K. Nastopka), literatūrologių (J. Sprindytė, S. Daugirdaitė, D. Čiočytė). V. Zaborskaitė gimnaziją baigė Panevėžyje, vėliau dėstė Panevėžio mergaičių gimnazijoje, Vilniaus universitete, Vilniaus pedagoginiame universitete, dirbo Lietuvos istorijos institute, Švietimo ir mokslo ministerijoje. Parašė daug knygų (*Realizmas 1905-1917 m. literatūros kritikoje, Eilėraščio menas, 100 literatūros mįslių, Prie Lietuvos teatro ištakų, Maironis, Literatūros mokslo įvadas, Trumpa lietuvių literatūros istorija, Poetika ir literatūros estetika*), literatūros vadovėlių mokykloms, išvertė užsienio literatūros klasikų veikalų, parašė daugybę straipsnių.

III "Lietuvių balso" konkursas skelbiamas Lietuvos valstybės 750 metų jubiliejaus ir Lietuvos valdovo Mindaugo karūnavimo proga. Laimėtojams dr. Jonas Adomavičius paskyrė tris premijas (I–JAV$5,000, II–JAV$3,000 ir III–JAV$2,000). Konkursui kūrinys, tema *Mes–Lietuva*, turi būti atsiųstas iki 2003.XII.31. Smulkesnę informaciją galima gauti skambinant 773-776-3399 arba e-paštu *lietuviubalsas@ameritech.net*. Kūrinius vertins 5 asmenų komisija, premijos bus įteiktos Čikagoje lietuvių literatūros šventės metu.

Tokijo dailės galerijoje buvo išstatyti japonės menininkės Toko Awazu kūriniai, fotografijos ir tapybos darbai, kuriuose ji vaizduoja Lietuvos miestus ir žmones, prie Šiaulių esantį Kryžių kalną. T. Awazu pirmą kartą Lietuvoje apsilankė 2001 metų rudenį. Ją sužavėjo Lietuvos gamta, architektūra ir žmonės, didelį įspūdį paliko Kryžių kalnas. Paroda bus perkelta į kitus Japonijos miestus, bet vėliau menininkė žada savo darbus padovanoti vienai iš Lietuvos kaimo šventovių.

Lietuvių PEN centro paskelbtą *Metų vertėjo krėslo* premiją už geriausią 2002 m. išleistą grožinės literatūros vertimą į lietuvių kalbą pelnė vertėja Diana Bučiūtė. Dailus medinis krėslas ir diplomas laureatei buvo įteiktas Baltijos knygų mugėje (2003.II.23) už rašytojo Nikos Kazantzakio istorinio romano *Kapitonas Michalis. Laisvė arba mirtis* vertimą iš graikų kalbos, pareikalavusį kelerių metų kruopštaus darbo. D. Bučiūtė yra baigusi lituanistikos ir klasikinių kalbų studijas Vilniaus universitete. Iš prancūzų ir graikų kalbos jau yra išvertusi apie dvi dešimtis garsių rašytojų veikalų. Be D. Bučiūtės į geriausio vertėjo krėslą šį sykį kandidatavo vertėjos Inga Tuliševskaitė (už Umberto Eco *Baudolino* vertimą iš italų kalbos), Eglė Išganaitytė (už Karl Ove Knausgard *Anapus pasaulio* vertimą iš norvegų kalbos), Alma Naujokaitienė (už Lucia Etxebarria *Meilė, smalsumas, prozakas ir abejonės* vertimą iš ispanų kalbos) ir Violeta Tauragienė (už William Faulkner *Šventovė* vertimą iš anglų kalbos). Ankstyvesnės metinės vertėjų premijos teko Almiui Grybauskui (2000 m.) ir Laimantui Jonušiui (2001 m.). **G.K.**

(ELTOS, *Lietuvos ryto*, BNS, *7 meno dienos*, LGTIC informacija)

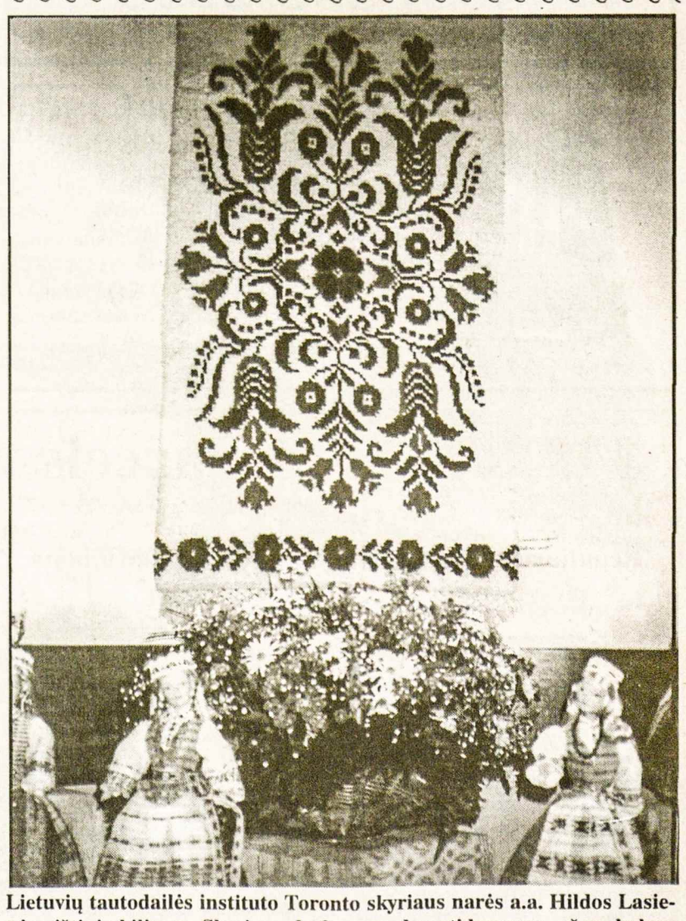

Lietuvių tautodailės instituto Toronto skyriaus narės a.a. Hildos Lasienės rištinis kilimas. Skyriaus darbų parodos atidarymas – š.m. balandžio 12, šeštadienį, 1 v.p.p. Toronto Prisikėlimo parapijos salėje
Nuotr. L. Nakrošienės

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje tel.: 905 566-0006 Fax: 905 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 62 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	1.25%
180-364 d. term.ind.	1.55%
1 metų term. indėlius	2.00%
2 metų term. indėlius	2.60%
3 metų term. indėlius	3.00%
4 metų term. indėlius	3.25%
5 metų term. indėlius	3.65%
1 metų GIC-mėn.palūk.	1.60%
1 metų GIC-met. palūk.	2.25%
2 metų GIC-met. palūk.	2.85%
3 metų GIC-met. palūk.	3.35%
4 metų GIC-met. palūk.	3.85%
5 metų GIC-met. palūk.	3.95%
RRSP, RRIF ir OHOSP "Variable"	1.00%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	2.50%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	3.10%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	3.60%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	4.10%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	4.20%
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	1.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki.	1.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	0.60%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	5.75%
Sutarties paskolas nuo	5.75%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	4.35%
2 metų	4.85%
3 metų	5.25%
4 metų	5.65%
5 metų	5.85%
Su keičiamu nuošimčiu 1, 2, 3 metų	4.75%

Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas

Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas

Duodame asmenines paskolas iki $100,000 ir nekilnojamo turto paskolas iki 95% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (travellers cheques) JAV, Kan. ir EURO valiuta. Dauguma patarnavimų teikiami nemokamai: spausdiname asmeninius ir biznio čekius, apmokame įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai *"INTERAC-PLUS" kortelė*

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLAPĮ: www.rpcul.com

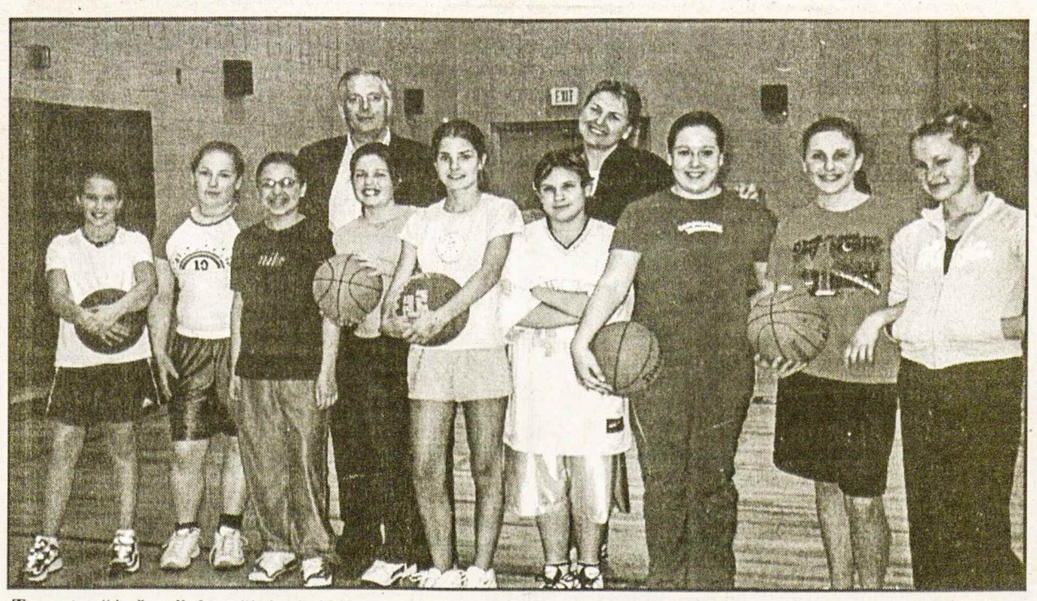

Toronto "Aušros" krepšinio žaidėjos (C/D) su svečiu iš Lietuvos – seimo nariu dr. Arvydu Vidžiūnu 2003.III.18

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

mechaniką. Kas svarbiausia, jos idėjos galės būti eksperimentiniu būdu išbandytos 2006 metais planuojamu NASA satelitu. Pasak suvažiavime dalyvavusio 1996 m. fizikos Nobelio premijos laureato prof. Robert Richardson (Cornell univ.), "jos idėjos galimai prives mus prie didelių laimėjimų." F. Markopoulou gimė Graikijos Atėnuose. Iki 2001 m. studijavo Albert Einsteino vardo institute Potsdame, Vokietijos valstybiniame gravitacinės fizikos studijų centre.

Denveryje pristatyta kaip "kylanti teoretinės fizikos žvaigždė", nustebinusi suvažiavimo dalyvius savo jaunatviška išvaizda, nes labai mažai jaunų moterų renkasi tą studijų sritį, ji per pusvalandį sugebėjo išaiškinti savo komplikuotą naują teoriją, panaudodama savo pačios piešta iliustracijas. NASA teleskopas galės po 3 metų patikrinti jos teoriją *gama* spinduliavimo, išsiveržiančio iš žvaigždžių, protrūkių matavimais. Jei visatą galima įsivaizduoti kaip kauburiuotą erdvės-laiko paviršių (ne lygų erdvės-laiko tęsinį, kaip kad Einsteinas įsivaizdavo), mažesniesiems žvaigždžių išspinduliuotiems fotonams truks ilgiau pasiekti žemę, negu didesniems fotonams, nes jiems bus ilgesnė kelionė įkrintant giliau į kauburiuoto paviršiaus įdubimus. Jei ši teorija pasitvirtins, sulauksime atsakymų į senus, bet vis dar tiksliai neišaiškintus klausimus: kas įvyko Didžiojo sprogimo (*Big Bang*) metu pasaulio pradžioje, kaip susiformavo Juodosios skylės (*black holes*), ar daugiau visatų egzistuoja lygiagretėse erdvėse ir laike.

Charles Reaper, I Pasaulinio karo veteranas ir paskutinis likęs dalyvis kanadiečių sėkmingo laimėjimo puolant Prancūzijoje Vimy Ridge kalnagūbrį, mirė Vinipege (MN), sulaukęs 103 metų amžiaus. C. Reaper gimė 1899.VII.27 Škotijoje, į Kanadą atvyko būdamas jaunas našlaitis. Dirbo sunkius ūkio darbus, kol 15 metų sulaukęs nutarė stoti į kariuomenę, pagalvojęs, kad "jei jau dirbu sunkų vyro darbą, tai turėčiau gauti ir vyro atlyginimą." Vimy Ridge kalnagūbrio, vokiečių paversto stipria tvirtove, puolimai pareikalavo didelių aukų. Apie 130,000 prancūzų karių krito 1915 m., dvejus metus prieš kanadiečių puolimą, pradėtą 1917.IV.9; tik balandžio 14 visas kalnagūbris, pareikalavęs 3,598 žuvusių ir 7,699 sužeistų iš 20,000 puolime dalyvavusių karių, buvo kanadiečių rankose. Istorikų nuomone, Vimy Ridge mūšiu prasidėjo savarankiškos Kanados kariuomenės istorija. Grįžęs iš karo, Charles Reaper dirbo Vinipego viešo transporto tarnyboje 46 metus.

Ontario teisininkų draugija (*Law Society of Upper Canada*), kuri tvarko 30,000 provincijos teisininkų, suteikė teisės garbės doktoratą karalienės atstovei Adrienne Clarkson. Draugijos iždininkas Vern Krishna vadovavo specialiai ceremonijai Toronto *Osgood Hall* patalpose, kurioje dalyvavo teisėjai, advokatai ir teisės studentai. Savo kalboje A. Clarkson iškėlė keletą opių klausimų, į kuriuos draugija turėtų atkreipti dėmesį. Nors šiuo metu teisės studijas baigusiųjų tarpe yra apie 50% moterų, profesija neįstengia ilgam jų pasilaikyti (tuo atveju jos turėtų atsisakyti šeimos ir vaikų), ir dėlto teisininkų 50-54 metų amžiaus grupėje vyrai uždirba 94% daugiau negu moterys; 7.3% teisininkų yra nebaltųjų rasės, nors bendruomenėje jų 17.5%. "Draugija neturėtų apsiriboti vien teisininkų drausminimu, ji turėtų rūpintis savo nariams lygiateisių sąlygų įgyvendinimu, – tęsė A. Clarkson, – teisės profesiją vyrai sukūrė vyrams, ir moterims yra sunku prisitaikyti ir planuoti savo karjeras". Diskusijose po ceremonijos daugelis dalyvių entuziastingai pritarė jos iškeltoms mintims.

Vankuverio (BC) miesto gyventojai neseniai dviejų trečdalių dauguma nubalsavo, kad jie nori rengti 2010 metų Žiemos olimpines žaidynes. Šis balsavimas nebuvo įpareigojantis, tik vietos gyventojų norus išreiškiantis. Š. m. kovo pradžioje Tarptautinio olimpinio komiteto 15 narių atvyko į Vankuverį ir Whistler apžiūrėti šių vietovių tinkamumo bei pasiruošimo rengti žiemos olimpiadą. Vankuveriečiai ne tik juos šiltai priėmė, bet suruošė jiems tipišką Šiaurės Amerikos pobūvį – *"Street Party"*. Galutinis sprendimas, kur bus rengiama 2010 m. Žiemos olimpiada, bus daromas š. m. vasaros posėdyje Čekijos Prahoje. Rimčiausiais kandidatais į rengėjus laikomi Vankuveris/Whistler ir Austrijos Salzburgas/Wolfgangsee. Federacinė Kanados valdžia paskyrė $2 mln. Vankuveriui reklamuoti Europoje. **G.K.**

Sportas

ŠALFASS renginiai

– Stendinio šaudymo sporto pirmenybės įvyks š.m. gegužės 10, šeštadienį, Hamiltono LMŽK Giedraitis šaudykloje. Varžybų vadovas – ŠALFASS šaudymo sporto k-to pirm. Kazys Deksnys, 1257 Royal Drive, Burlington, Ont. L7P 2G2, Canada. Tel. 905 332-6006. Faksas 905 547-5556. E-paštas: kdeksnys@sprint.ca. Dėl informacijų kreiptis į K. Deksnį. Dalyvių registracija su mokesčiu priimama vietoje varžybų dieną.

– Lauko teniso pirmenybės numatomos liepos 26 – 27 d.d., Klyvlande, OH. Ryšiai: Algis Gudėnas, 104 E. 199 St., Euclid, OH 44119. Tel. 216-481-0465. E-paštas: linrik@core.com

– Šachmatų pirmenybės įvyks 2003 m. gegužės 10-11 d., Dievo Motinos lietuvių parapijos patalpose, 18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio, tel. 216-531-4263. Dalyvių išankstinė registracija iki gegužės 3 d. šiuo adresu: Vytautas Nasvytis, 1234 West Blvd., Cleveland, OH 44102. Tel. 216-631-0210.

Apie visus šiuos renginius plačiau painformuojami sporto klubai bei pavieniai žinomi sportininkai. **Inf.**

PADĖKA

Toronto krepšinio sporto klubas "Gintaras" nuoširdžiai dėkoja Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvui už finansinę paramą.

Klubo pirmininkas –
G. Stasiulevičius

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: Vilniaus "Lietuvos ryto" krepšininkai FIBA-Europos čempionų taurės lemiamose rungtynėse namuose 70:71 pralaimėjo Vršac "Hemofarm" (Slovėnija) klubui ir į ketvirtbaigmę neįkopė. NBA lygos "Cleveland Cavaliers" klubo vidurio puolėjas Ž. Ilgauskas pareiškė Rusijos sporto leidiniui "Sport-Ekspres", jog norėtų grįžti į Lietuvos rinktinę ir dalyvauti šiemet Švedijoje vykstančiame Europos krepšinio čempionate. Klaipėdos universiteto šokėjos, atstovaujančios Kauno "Žalgirio" komandai rungtynių pertraukų metu, išrinktos vienos geriausiųjų tarp kitų Eurolygoje dalyvaujančių komandų šokėjų.

ŠAUDYMAS: Vykusiame atvirame Slovakijos šaudymo čempionate Lietuvos olimpinės rinktinės kandidatė alytiškė Lina Labanauskaitė laimėjo moterų 40 šūvių pneumatiniu pistoletu rungtį ir pasiekė naują Lietuvos rekordą. Kaunietė V. Masalskytė toje pačioje rungtyje užėmė septintąją vietą, o jaunių grupėje alytiškis K. Girulis pneumatiniu šautuvu 60 šūvių iškovojo ketvirtąją vietą.

DISKAS: V. Alekna pradėjo sezoną labai gerai. Pietų Afrikoje vykusiose varžybose jis nusviedė diską 64 m 62 cm ir tapo varžybų nugalėtoju ir kartu sezono pradėjo įvykdė olimpinį normatyvą.

DVIRAČIAI: Meksikoje vykusiame pasaulio dviračių kelio taurės varžybų antrajame tarpsnyje bronzos medalį moterų 3 km asmeninėse persekiojimo lektynėse laimėjo R. Mažeikytė. Vyrų komandinėse 4 km persekiojimo lenktynėse šeštąją vietą tarp 12 klubų užėmė Lietuvos rinktinė (R. Lupeikis, R. Vilčinskas, A. Baranauskas ir V. Kaupas). R. Lupeikis, tarp 27 dalyvių, užėmė penktąją vietą 30 km taškų lenktynėse (44 tašk.), o nugalėtoju tapo kolumbietis L. Duque (81 tašk.).

ŠACHMATAI: Tarptautinėse šachmatų varžybose Bad Verishhof (Vokietija) Lietuvos atstovas A. Kveinys, surinkęs 7 taškus iš devynių galimų, tarp 222 dalyvių užėmė antrąją vietą.

FUTBOLAS: Lietuvos futbolo rinktinė, Nuernberge (Vokietija) vykusiose atrankos rungtynėse į 2004 m. Europos futbolo čempionato baigminį tarpsnį, padarė kone stebuklą sužaisdama lygiomis 1:1 su pasaulio vicečempionais – Vokietijos vienuolike. **V.P.**

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER
27John Street, Toronto
MLS JUMS TIK KAINUOS 3½% IŠ VISO +GST
Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8
NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patarnauju lietuvių visuomenei 16 metų

INDIAN RD. – DUNDAS, atskiras, 11 kambarių, priedo – rūsio butas, privatus įvažiavimas, 9 vietos mašinoms pastatyti, arti prie susisiekimo, mokyklų ir apsipirkimo. Prašo $499,900.
SKAMBINTI
TEODORUI STANULIUI, B.A.
Associate Broker
416-879-4937
RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616; namų 416 231-4937

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")
(905) 333-5553
TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST.W.

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI; BRONZOS LENTOS
AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA
(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(Į PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

MARGUTIS Parcels
4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042
Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių
VILNIUS
Tel: (416)233-4601
$3.00* off for 1 parcel $3.00* off
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

NAMO VERTĖ
Kiek vertas jūsų namas?
Antanas "Tony" Genys
Paskambinkite ir sužinosite rinkos kainą be jokių įsipareigojimų. Pardavimo ir pirkimo kainos viešai neskelbiamos.
(416) 236-6000
Sutton Group-Assurance Realty Inc.

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

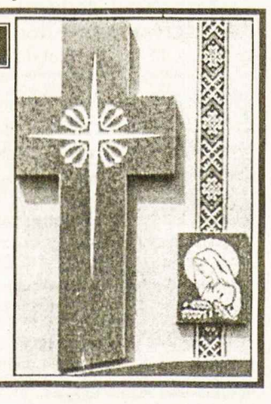

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
PARAMA

AKTYVAI per 130 milijonų dolerių

MOKAME

1.00% už 30-89 d.	term. indėlius
1.25% už 90-179 d.	term. indėlius
1.55% už 180-364 d.	term. indėlius
2.00% už 1 m. term.	indėlius
2.60% už 2 m. term.	indėlius
3.00% už 3 m. term.	indėlius
3.25% už 4 m. term.	indėlius
3.65% už 5 m. term.	indėlius
1.60% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
2.25% už 1 m. GIC invest.	pažym.
2.85% už 2 m. GIC invest.	pažym.
3.35% už 3 m. GIC invest.	pažym.
3.85% už 4 m. GIC invest.	pažym.
3.95% už 5 m. GIC invest.	pažym.
1.00% už RRSP ind.	(var. rate)
2.50% už RRSP 1 m. term.	ind.
3.10% už RRSP 2 m. term.	ind.
3.60% už RRSP 3 m. term.	ind.
4.10% už RRSP 4 m. term.	ind.
4.20% už RRSP 5 m. term.	ind.
1.00% už OHOSP	(variable rate)
0.45% kasd. palūkanų čekių sąsk.	
0.80% už JAV dolerių 1 metų GIC	
0.60% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	

IMAME

už asmenines paskolas nuo	5.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su – nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)	
1 metų	4.35%
2 metų	4.85%
3 metų	5.25%
4 metų	5.45%
5 metų	5.85%
– su keičiamu nuošimčiu	4.75%

DUODAME
- *asmenines paskolas*
- *mortgičius iki 95% įkainoto turto*
- *riboto kredito paskolas (Line of Credit)*
- *komercinius mortgičius*

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI
SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!
GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS
KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?
PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:
Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
LN skyriuje – penktadieniais nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.
SKYRIAI:
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

MasterCard Interac Cirrus
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ROYAL LEPAGE

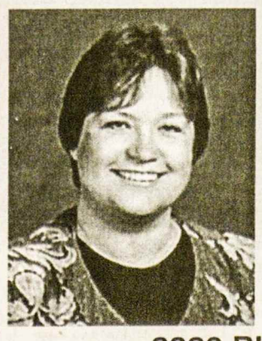

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti
Lina Kuliavienė
2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

TŽ BENDRADARBIŲ IR SKELBĖJŲ DĖMESIUI!
Siunčiantys pranešimus ir žinias faksu yra prašomi įsidėmėti, kad NAUJAS *TŽ* FAKSO NUMERIS YRA 905 290-9802.

Astra Travel & Services Inc.
"Astra Travel" kelionių agentūros savininkė ir vadybininkė
ASTRA Skupaitė-Tatarsky
PERSIKĖLĖ Į NAUJAS PATALPAS
Naujas adresas: Royal York Plaza, 1500 Royal York Rd.,
(on Royal York, North of Eglinton) Etobicoke, ON, M9P 3B6.
Pačios žemiausios kainos į Vilnių, pradedant nuo $750, kelionių draudimai, organizuojamos grupės į šiltus kraštus.
Darbo valandos nuo pirmad. iki penktad. nuo 9.30 v.r. iki 6 v.v.
Tel: 416 538-1748 arba 416 249-7710 FAX: 416 249-7749

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS
Skambinkite Algiui Medeliui asmeniškai!
Į LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!
Dar rasiu vietų birželio pabaigoje – liepos pradžioje.
ATOSTOGOS ŠILTUOSE KRAŠTUOSE? – dabar pats laikas!
MALDININKŲ KELIONĖS: Roma, Lurdas, Fatima, daugiau!
Pavasario paskutinioji: gegužės 17 d. – dviem savaitėm!
Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, tik paskambinkit – sutvarkysiu! Bilietus pristatau X-PRESS paštu.
ALGIS MEDELIS @ Queen Syrena
133 Roncesvalles Ave.
TORONTO, Ont. M6R 2L2
Tel. 416 531-4800

ALGIS ir STEFA MEDELIAI @ *MEDELIS CONSULTING*
45 Forest Heights Street, WHITBY, Ont. L1R 1T7 Tel. 1-905-666-9086
Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.
Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

Aukojo *Tėviškės žiburiams*

(Atkelta iš 5-to psl.)

Valaitis, A. Veselka, J. Vieraitis, D. Vorps, B. Vaišnoras, J. Waitschat, J. Bružas, A. Dasys, P. Razgaitis, R. Bendikas, V. Jakovickas, S. Kulmatickas, M. Rybienė, B. Tamulis, B. Vyniautas, J. Kairiūnaitė, A. Underys, O. Vasis, R. Vaičaitis, J. Lukoševičius, J. Povilaitis, A. Ruginis, J. Karalius, R. Pocauskas, E. Skardis, A. Staškevičius, K. Astravas, E. Jeneckas, D. Paškus, C. Pakštas, A. Kairienė, P. Kanopa, M. Lembertas, O. Stanevičius, dr. R. Kriaučiūnas, L. Hirsch, L. Laukys, V. Akelaitis, J. Kuncaitis, A. Mikšys, V. O. Narušis, V. Aleknevičius, V. Bigauskas, E. Blumas.

Rėmėjo už ketverius metus atsiuntė: kun. J. Aranauskas, SJ.

Garbės prenumeratą atsiuntė: $200 – A. Mačiulis; **$150** – J. R. Žiūraičiai; **$100** – dr. S. Čepas, msgr. A. Olšauskas, A. Jocas, G. Radke, P. Basys, I. Mačiulytė-Guilford, V. Nakrošius, L. Matulevičius, A. Kublinskas, A. Saplys, J. E. Mačiulis, A. Bireta, F. Barzdžius, A. Razma, dr. A. Šalkus, P. Paškevičius; **$97** – A. Margis, N. Zeliznak, A. Žukauskas, R. Šomkaitė, L. Kirkilis; **$96** – A. Valavičius; **$95** – J. Grabys; **$90** – J. Gelažius, kun. dr. M. Kirkilas; **$75** – J. Mockevičius, A. Arelis, A. Laugalis; **$72** – V. Žiaugra, E. Bartminas; **$70** – V. Timošenko, V. Platt, B. Simonaitienė, L. Norvaiša; **$67** – K. Čerškus, A. Burbulevičius, Z. Stanaitis, R. Kazlauskas, I. Rose, G. Šutas, J. Nastajus; **$66** – A. Keraminas; **$65** – A. Ulba, V. Adomonis, J. Rugelis, M. Petronis, J. Blekaitis, J. Bakis, J. Radas, J. Ardys, A. Šelmys, A. Kazlauskas, dr. K. Ambrozaitis, A. Duda, P. Barbatavičius, L. Baumgard, V. Mileris, V. Birštonas, J. Kuzmas, J. Petronis, A. Kiaupa, B. Jurgutis, L. Strumila, S. Yokubynas, A. V. Stanevičius, R. Tumpa, L. Underys, G. Smolskis, B. Tamulionis, R. Sirutis, R. G. Paulioniai, dr. A. D. Dickson, J. Linkūnaitis, E. Jasin, P. Kučinskaitė, dr. J. Uleckas, K. Dubauskas, J. Stravinskas, A. Svirplys, J. Dabkus, T. E. Janeliūnas, prel. J. A. Kučingis, I. Mališka, B. Neverauskas, B. Niedvaras, P. Petkus, V. Rociūnas, B. Januškienė, S. Šimoliūnas, J. Kvoščiauskas, A. Vindašius, K. Zanon, K. Juzumas, S. Gampp, M. R. Rusinas, V. Urbaitis, A. Vaišvila, R. Vaišvila, J. B. Zdanys, dr. R. Saplys, B. Sadauskas, E. Sinkys, L. Stosiūnas, O. Svarinskas, Z. Griganavičius, J. Kažemėkas, V. Paulionis, dr. R. Stas, A. Kernius, G. Kliorikaitis, J. Mačiulaitis, L. Petravičienė, A. Vitkus, H. Sukauskas, R. Tirilis, G. M. Šernas, dr. A. L. Čepulis, D. Peddle, A. Aschenbrenner, J. Bubnys, I. Dresher, A. V. Puodžiūnas, dr. R. Strikas, O. Yurka, A. Povilauskas.

Garbės už trejus metus atsiuntė: E. Stanevičiūtė-Holmes.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą prideda ir auką.

Tautos fondui Kanadoje Vasario 16-tosios proga aukojo: $100 – L. Balsienė, B. Laučys, J. Yčas, G. Sakus, S. Urbantas, Sarnia, Ont., B. Vaidila, S. Kliorikaitienė; $60 – J. Z. Dabrowski; $50 – S. Jokubaitis, J. Krasauskas, V. Gudaitis, J. Linkunaitis, J. Rimšaitė, J. Zenkevičius, S. J. Sinkevičius, K. Dervaitienė vyro Jono atminimui, St. Catharines, Ont.; $30 – M. Jasionytė; $25 – T. Stanulis, B. Saplys, A. Zalagėnas; $20 – B. G. Čižikas, I. Kaliukevičienė, M. Gverzdys, A. Ledas, M. Valatkienė, V. Vaitkus, St. Girčys, E. Valeška; $15 – R. Sirutienė; $10 – L. Stosiūnas.

Vaikų dienos centrams aukojo: $30 – B. Tamulionienė; a.a. Jono Mickevičiaus atminimui, užjausdami jo sūnus, jų šeimas ir visus artimuosius, $100 – M. L. Mickevičiai; $75 – R. I. Martyn; $50 – A. Stasiukevičius, T. E. Šiurnos, C. G. Dallaire; $40 – S. V. Vaštokai, B. Cwirenko, V. R. Linney; $30 – D. R. Robinson; $25 – G. Pashkewich, J. M. Todd; $20 – A. R. Simanavičiai, D. Wright, N.N., R. Mickevičius, R. Celejewski, B. T. Stanuliai. Aukas rinko O. Gustainienė ir M. Povilaitienė.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo kredito kooperatyvui už paskirtą auką –

Kanados žurnalistų sąjunga

Toronto lietuvaičių krepšinio žaidėjų grupė po pamaldų Prisikėlimo šventovėje su vietiniais dvasininkais
Nuotr. O. Stanevičiūtės

T O R O N T O

Algis Zaparackas, ilgametis Detroito lietuvių radijo valandėlės vedėjas, Bendruomenės veikėjas, kovo 26 d. lankėsi *Tėviškės žiburiuose* ir redakcijoje pasidalino mintimis lietuviškosios veiklos bei tarptautinės politikos klausimais.

Mažosios Lietuvos draugijos tradicinė užgavėnių vakarienė "Šiupinys" įvyko Toronto Lietuvių Namuose š.m. kovo 4 d., 7 v.v. Susirinko apie 150 mažlietuvių ir jų draugų pavalgyti V. Birštono skaniai paruošto šiupinio ir kitų gėrybių. Programai vadovavo Asta Šimkienė. Susirinkusius pasveikino Mažosios Lietuvos draugijos pirmininkė Kristina Dambaraitė-Janowicz, žodį tarė KLB pirmininkė Rūta Žilinskienė. Progai pritaikytą eilėraštį paskaitė Rūta Baltaduonytė-Lemon, o Donelaičio ištrauką skaitė Joana Kuraitė-Lasienė. Muzikinę programą atliko vyrų choras "Aras", kuriam dirigavo Petras Šturmas, vadovei Lilijai Turūtaitei nesant Toronte tuo metu. Gėlių puokštė buvo įteikta ilgametei veikėjai Ievai Adomavičienei, kuri pernai buvo pagerbta Gedimino ordinu.

A. a. Kazimiero Milerio atminimui pagerbti, užjausdami dukras ir artimuosius, Marytė ir Vytas Kazlauskai *Tėviškės žiburiams* aukojo $50.

A. a. Kazimierui Mileriui mirus, užjausdami dukras Ramoną, Dalytę bei jų šeimas, Juozo Staniaus šeima *Tėviškės žiburiams* aukojo $50.

A. a. Kazimierui Mileriui mirus, užjausdami jo dukras ir visus gimines, S. ir A. Kusinskiai *Tėviškės žiburiams* aukojo $30.

A. a. Kazio Milerio mirties atminimui, užjausdama dukras ir jų šeimas, Magdalena Vaitonienė *Tėviškės žiburiams* aukojo $20.

A. a. Kazimiero Milerio atminimui Bronė ir Aleksas Parėščiai *Tėviškės žiburiams* aukojo $20.

Tremtinių vaikaičių mokyklai *Lietuvių Namai* Vilniuje po $100 aukojo: A. Lajukas (Tweed, Ont.), B. Stalioraitienė. **A.S.**

Antanas ir Julija Lajukai atsiuntė $100 auką našlaičių kaimui "Vaiko tėviškės namai" prie Marijampolės paremti. Nuolatiniams rėmėjams nuoširdžiai dėkoja –

KLK moterų dr-jos centro valdyba

A. a. A. Valadkos atminimui Toronto Slaugos namams aukojo: $500 – A. Valadka, "Best Drug Mart"; $200 – J. L. Yčai; $100 (US) – J. Dargis-Robinson; $100 – O. Z. Girdauskas, J. Sungaila, V. Dargis, G. Edwards, O. E. Spudas, G. Kuzmienė, I. I. Godacz, N. Boruch, J. J. Dobranowski, M. Travel, G. Skocylak, G. Sakus, Lietuvių Namai, A. Pacevičius, dr. R. Zabieliauskas; $80 – S. Vaccaro; $75 – B. T. Stanuliai; $60 – A. K. Ratavičių šeima; $50 – G. Meiluvienė ir D. Gruodienė, R. G. Paulioniai, A. J. Bušinskai, J. Rimšienė, D. J. Norkai, M. Osredkar, S. V. Liuima, A. A. Vaičiūnai, D. T. Chornomaz, A. V. Ramanauskai, V. Jasinevičienė, A. R. Jasinevičiai, M. S. Bušinskai, B. E. Rovai, L. Daunienė, M. A. Kušlikis, Anapilio mot. būrelis, G. E. Kuchalskiai; $40 – J. K. Margis, G. Lapas, V. Stripinis, V. Ž. Vaičiūnai; $30 – B. Stalioraitis, S. A. Grigaliūnai, V. V. Paškus, L. G. Butkiai, V. Šimkienė, L. Balsienė, S. B. Sakalai, S. E. Čepai; $25 – A. S. Pacevičiai, V. Balsienė, A. H. Stepaičiai, P. B. Sapliai, R. Rimša, A. G. Tarvydai, E. M. Kazakevičiai, N. Rankin, Z. Augaitis, I. Ignaitis.

$20 – I. Kairienė, B. Tamulionis, V. Birštonas, R. S. Kuliavai, I. Jakowich, L. Pocienė, M. Povilaitienė, J. Vingelis, R. Celejewska, V. L. Sendžikai, M. Tamulaitienė, A. D. Keršiai, V. Rekonienė, M. Putrimas, Č. L. Senkevičiai, V. Skukauskas, E. Šlekys, J. J. Kulikauskai, B. A. Matulaičiai, J. Z. Mažonai, A. Kerberienė, D. Barkauskas, P. Čiurlys, J. N. Budriai, P. A. Skilandžiūnai, E. R. Girdauskai, A. Kazilis, M. Yčas, J. Povilaitis, A. Augaitienė, B. Sapijonienė, R. Chrastina, P. Tarvydas, A. Ledas, S. Pranckevičius, J. Rovas, J. Stasiulis, J. R. Karasiejai, L. P. Murauskai, O J. Gustainiai, S. J. Andruliai, J. J. Zenkevičiai, A. J. Empakeriai, T. Z. Zaleckiai, I. Vibrienė, G. L. Matukai, R. Juknevičius, A. Petkevičienė, A. G. Valiūnai, L. Baltutis, S. V. Piečaičiai; $15 – K. V. Gapučiai; $10 – A. Zarembaitė, M. Pranaitienė, V. Vingelis, R. L. Grybai, S. Krašauskas.

A. a. Emilijos ir Mato Šimkūnų 6 metų mirties prisiminimui sūnūs Algirdas ir William Siriūnai su šeimomis, dukra Birutė Marcolini su šeima *Tėviškės žiburiams* aukojo $50.

Julius ir Stefa Sinkevičiai paaukojo $300 tremtiniams ir našlaičiams Lietuvoje paremti.

Pavasario koncertas

Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "Gintaras" metinis koncertas, pavadintas "Šokio sūkury", įvyko kovo 30, 4 v.p.p. Susirinko pilna salė žiūrovų, buvusių "Gintaro" šokėjų, jų tėvelių ir draugų pasigėrėti gražia, jaunatviška programa. Besišypsantys, energingi gintariečiai, maži ir dideli, puikiai išmokyti savo kantrių mokytojų ir jų padėjėjų, išvardintų programėlėje, ir vadovės Ritos Karasiejienės. Koncerto programai vadovavo Viktorija Benotaitė, akompanavo kapela, kurioje grojo Juozas Balaišis, Rūta Melkienė, Teodoras Pabrėža, Valdas Ramanauskas ir Jurgis Valaitis. Įspūdinga pradžia (*Kalvelis*), o taip pat ir pabaiga (*Suktinis*), nes įsijungia visi šokėjai.

Publikai visada patinka mažųjų šokiai – tai buvo *Polka su ragučiais, Pasėjau linelį*, gražiai suvaidintos *Skaičiuotės*. Daug žada jauniai, pašokę *Skrisk, skrisk bitute, Tau mamyte, Čigonėlį* ir *Užgavėnių polką*. Studentų grupė puikiai pasirodė su Lietuvių liaudies ratelių pyne ir įvairiais šokiais antroje programos dalyje, kuriuos šoks III Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventėje Lietuvoje šią vasarą. Grupei, besiruošiančiai kelionei, skiriamą $10,000 auką Lietuvių kredito kooperatyvo "Parama" vicepirmininkas Kęstutis Draudvila įteikė vadovei R. Karasiejienei.

Vykstančių į šokių šventę gintariečių uniformoms lėšas paaukojo Genovaitė Kuzmienė ir Joana Panavienė, taip pat prisidėjo KLB Toronto apylinkės valdyba. Joms padėkota įteikiant specialius marškinėlius. Po programos taip pat padėkota visoms mokytojoms, vadovei ir kitiems, prisidėjusiems prie koncerto ruošos ir bendro darbo. Koncerto metu veikė vyno ir alaus baras, o po koncerto visi buvo pavaišinti kava ir pyragais, kuriuos sunešė gintariečių tėveliai.

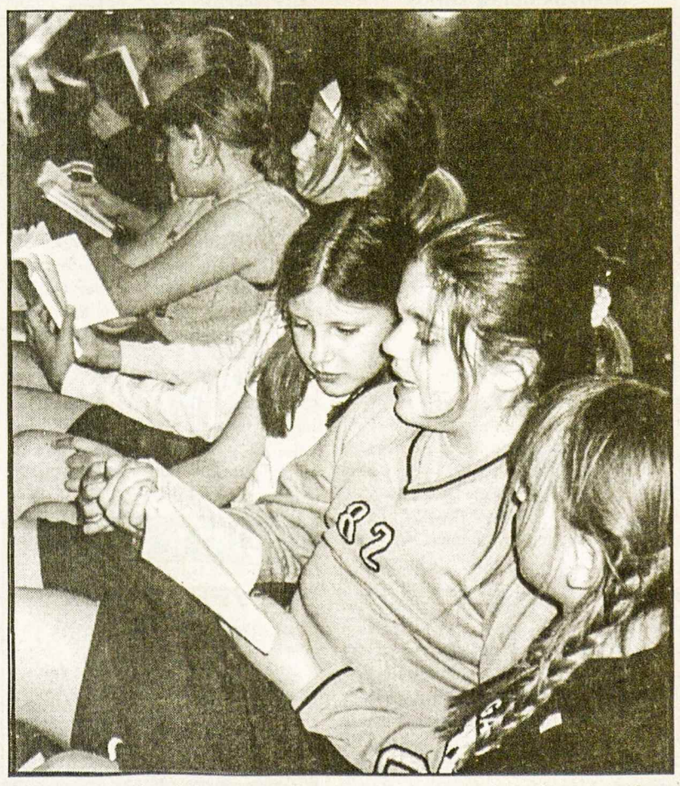

Toronto "Aušros" krepšinio žaidėjos po įtemptos treniruotės vakare meldžiasi
Nuotr. O. Stanevičiūtės

Šypsokimės

Nauji įstatymai

Dievo siųstas angelas atvyksta pas romėnus ir sako:

– Atnešiau jums didelę dovaną – naują įstatymą.

– Kokį įstatymą?

– Neištvirkauk!

– Tokio įstatymo mums nereikia. Mes tų įstatymų ir taip daug turime.

Nuvyksta angelas pas persus ir sako:

– Atnešiau jum didelę dovaną – naują įstatymą.

– Kokį įstatymą?

– Neplėšikauk!

– Tokio mums nereikia. Mes be jo geriau galime gyventi.

Nuvyksta angelas pas lietuvius ir taria:

– Gausite didelę dovaną – naują įstatymą.

– Kokį įstatymą?

– Nepriimk kyšių!

– Tokio įstatymo čia niekam nereikia. Be jo geriau galime gyventi.

Nuvyksta angelas pas žydus ir praneša:

– Atnešiau jums didelę dovaną – naują Dievo įstatymą.

– Kiek jis kainuoja?

– Nieko, nemokamai duosiu!

– Tai duok mums jų dešimtį!

* * *

– Koks yra skirtumas tarp rusiško automobilio "Žiguli" ir sportinio "Žiguli"?

– Sportinio "Žiguli" vairuotojas yra apsirengęs su treningu.

– Kodėl lietuviai suvalgo daug daugiau duonos negu estai?

– Kadangi lietuvių yra daugiau negu estų.

– Man labai slenka plaukai. Ar galima būtų juos kaip nors išsaugoti?

– Žinoma, jeigu juos laikytumėte dėžutėje.

– Mano žmona kviečia mane į roko grupės koncertą, bet aš viena ausimi negirdžiu. Ką aš turėčiau tokiu atveju daryti?

– Antrą savo ausį galite užsikimšti vata.

– Kodėl rusiški automobiliai "Žiguli" yra keturių vietų?

– Viena vieta yra vairuotojui, o kitos trys tiems, kurie turės stumti automobilį.

LIETUVOS ŽYDAI NEDINGO!

Jie buvo žiauriai išžudyti

Paneriuose *(Vilnius)*, **IX forte** *(Kaunas)*, **Kužiuose** *(Šiauliai)*
ir dar daugiau nei šimte kitų vietų

SIMONO VYZENTALIO centras ir
FONDAS "TARGUM ŠLIŠI" siūlo

10,000 JAV DOLERIŲ ATLYGĮ

už informaciją, leidžiančią apkaltinti ir nuteisti nacių karo nusikaltėlius

PADĖKITE PATRAUKTI
teisminėn atsakomybėn žmones, atsakingus už šiuos nusikaltimus

RYŠIAMS:

Simon Wiesenthal Center
8 King St. East Suite 1300
Toronto, Ont. M5C 1B5
Tel: (416) 864-9735
Fax: (416) 864-1083

Simon Wiesenthal Center – Israel
1 Mendele St. Jerusalem 92147
Israel
Fax: (+972) 2 563-1273
El-paštas: swcjerus@netvision.net.il

Generalinė prokuratūra
R. Smetonos g. 4
Vilnius, Lietuva
Tel: (370-5) 266-2350
Fax: (370-5) 266-2317

Dr. Efraim Zuroff,
Simon Wiesenthal Center

Aryeh Rubin,
Targum Shlishi

SPAUSTUVĖ
PRINTING NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West į staigoje ilgiausiai dirbantis agentas
◆ 25 metai namų remonto patyrimas ◆ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ◆ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu į staigos tel.
416 769-1616, namų – **416 769-3577**
Nemokamas namų į vertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D. S.
115 Lakeshore Rd.E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5 *(į vakarus nuo Hurontario)*
Tel. 905 271-7171
Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

ORTODONTAS
(Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

POLMOT
AUTOMOBILIŲ APTARNAVIMAS
Visiems darbams pasiruošęs aptarnavimo centras
Marek Januszewicz
KVALIFIKUOTAS TECHNIKAS
tel. (905) 896-8585
3545 Hawkestone Rd. Unit #1
Mississauga, ON L5C 2V1

TORONTO ONT

Anapilio žinios

– Balandžio 4 yra mėnesio pirmasis penktadienis. Tą dieną Lietuvos kankinių šventovėje Mišios bus vakare 7 valandą, o po Mišių – Šventoji Valanda prie išstatyto Švenčiausiojo.

– Kovo 26, trečiadienį, palaidotas a.a. Juozas Kizas, 84 m. amžiaus.

– Tikinčiajai Lietuvai aukos priimamos ištisą Gavėnios ir Velykų laikotarpį. Toms aukoms vokeliai padėti šalia žiniaraščio.

– Pirmajai Komunijai pasiruošimo pamokos vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambary. Pamokas veda Janina Dzemionienė.

– Anapilio knygyne gauta: Toronto vyrų choro "Aras" naujas dainų įrašas *Vyrai, užtraukim smagią dainą,* J.R.R. Tolkien knygos *Lord of the Rings* lietuviškas vertimas. Taipgi galima įsigyti velykinių atvirukų.

– Parapijoje renkami parašai trim peticijom: Lietuvos prezidentui, Lietuvos seimo pirmininkui ir Lietuvos vyriausybės ministeriui pirmininkui, kad jie pasirūpintų surasti ir Lietuvon pargabenti a.a. Adelės Dirsytės palaikus. Ji yra garsiosios Sibiro maldaknygės *Marija, gelbėki mus* autorė, kurią norima paskelbti šventąja. Ta pačia proga KLKM dr-jos skyrius platina ir naująją *Marija, gelbėki mus* maldaknygės laidą.

– Mišios balandžio 6, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Joną Morkūną (IV metinės) ir Morkūnų mirusius; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už Oną ir Juozą Čelkus; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje balandžio 5, šeštadienį, 3 v.p.p. už Lapienių ir Žukų šeimų mirusius.

Išganytojo parapijos žinios

– Sekmadienį pamaldos su Šv. Komunija 9.30 v.r. Sekmadienio tikybos pamokos vaikučiams. Prieš ir po pamaldų bus renkami solidarumo įnašai KLB Toronto apylinkei.

– Antradienį, balandžio 8, 7.30 v.v. įvyks naujos tarybos posėdis Augusto ir Hertos Povilaičių namuose, Etobicoke.

– Gavėnios Apmąstymo vakaras, kurį rengia ir veda Moterų draugija, įvyks šeštadienį, balandžio 12, 6 v.v. Apmąstymo žodį tars A. Langienė. Giedos parapijos choras.

Maironio mokyklos žinios

– Balandžio 12 d. Velykų senelė žada aplankyti mokyklą su pintine saldainių... o balandžio 19 d. pamokų nebus – Šv. Velykų savaitgalis.

– Gegužės 10 d. visi darželinukai pagerbs mamytes trumpu renginiu. **Živilė**

Muziejaus-archyvo žinios

– Primename gimnazistams, kad padėdami muziejuje ruošti parodas arba pagelbėdami atlikti muziejaus-archyvo raštinės darbus, gali įsigyti naudingos darbo patirties ir tuo pačiu atlikti visuomeninės labdaros darbo reikalavimus ("community service hours") Kanados gimnazijose. Norintys padėti prašome skambinti 905 566-8755 ir palikti įrašą.

– Filomenos Kantautienės ir Juozo bei Janinos Šarūnų aukų dėka, muziejaus biblioteka pagaliau įsigijo naujas lentynas, kuriose tilps daugiau knygų. Biblioteka taps gražiu memorialu bibliografui a.a. Adomui Kantautui, kuris su žmona Filomena paruošė monumentalų veikalą *A Lithuanian Bibliography.*

Šv. Jono lietuvių kapinėms $100 aukojo L. Baumgardas.

Išeivijos lietuvių klierikų studijų fondui $100 aukojo K. G. Balytos.

Kun. A. Lipniūno kultūros centrui aukojo: $300 – Anapilio moterų būrelis; $100 – A. T. Sekoniai; $50 – H. Adomonis.

A. a. Juozui Kizui mirus, užjausdami žmoną Adelę, dukrą su šeima, A. R. Tumpos, I. P. Šturmai *Tėviškės žiburiams* aukojo $50.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Parapijos metinės rekolekcijos, kurias ves vysk. Jonas Kauneckas, prasidės šį ketvirtadienį 7 v.v. Mišiomis ir pamokslu, penktadienį 10 v.r. ir 7 v.v., šeštadienį 10 v.r. ir 4 v.p.p., o sekmadienį įprasta Mišių tvarka. Išpažinčių bus klausoma prieš kiekvienas Mišias. Rinkliava rekolekcijų vedėjui bus daroma penktadienį ir šeštadienį.

– Šis penktadienis ir šeštadienis yra mėnesio pirmieji. Pirmą mėnesio penktadienį ligoniai ir seneliai lankomi namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus.

– Pirmos Komunijos ir Sutvirtinimo sakramentams pasiruošimo pamokos vyksta sekmadieniais. Pirmos Komunijos iškilmės vyks pirmą gegužės sekmadienį, o Sutvirtinimo – per Sekmines, birželio 8 d., 10.30 v.r. Mišių metu. Sutvirtinimo sakramentą suteiks vysk. Paulius Baltakis, OFM.

– Parapijos 50-mečio paminėjimas bus pradėtas balandžio 12-13 d.d., Verbų sekmadienio savaitgalį, Lietuvių tautodailės instituto Toronto skyriaus paroda, kurios atidarymas įvyks parapijos salėje balandžio 12, šeštadienį, 1 v.p.p.

– Parapijos choras gegužės 24 d. švęs savo 50 metų darbo sukaktį. Programoje: 5 v.p.p. choro religinės muzikos koncertas parapijos šventovėje, po to parapijos salėje vakarienė ir programa.

– Šį sekmadienį bus daroma rinkliava Toronto arkivyskupijos *ShareLife* vajui. Kitos dvi rinkliavos šiam vajui bus gegužės 11 ir birželio 1 d.d.

– Kovo 25 d. palaidota a.a. Dana Šerelienė, 72 m. Paliko seserį Eleną Baumgardienę su šeima. Lietuvoje mirė a.a. Elena Jankūnienė ir jos sūnus Antanas, Pr. Čeponkaus sesuo ir sūnėnas. Čikagoje mirė a.a. Vacys Gervinas, diakono dr. Kazimiero Ambrozaičio pusbrolis.

– Mišios sekmadienį, balandžio 6: 8 v.r. už Jasionių šeimos mirusius; 9.15 v.r. už a.a. Auksuolį Valiūną; 10.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius, už a.a. Albiną ir Joną Kazlauskus, už a.a. Leoną Prialgauską, 12 v.d. už a.a. Ritą Izelienę.

Lietuvių Namų žinios

– Kovo 30 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 210 svečių. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino Moterų būrelio pirm. A. Biškevičienė. Svečių knygoje pasirašė – P. O. Babeckai iš Bermudų, I. Pietruwienia iš Lenkijos, A. Muhitel ir T. Kraku iš St. Catharines, A. Nagevičius iš Klyvlando.

– LN ir "Labdaros" valdybos posėdis įvyks balandžio 10, ketvirtadienį, 7 v.v. Lietuvių Namų "Seklyčioje".

– Lietuvos filharmonijos solistės Skaidros Jančaitės koncertas rengiamas Lietuvių Namuose balandžio 24 d.

– LN Kultūros komisija yra paruošusi vaizdajuosčių katalogą. Jame galima rasti 160 filmų, koncertų, spektaklių. Platesnę informaciją teikia S. Pabricienė tel. 416 762-5419 arba el.paštu – vkulnys@aol.com.

– Kovo 26 d. LN Moterų būrelio susirinkime apsvarstytos Velykų stalo renginio detalės, pasiskirstyta ruošos darbais. Bilietai Velykų stalui bus platinami LN raštinėje ir sekmadienio popiečių metu. LN Moterų būrelis tęs būrelio tradiciją, registruodamas LN narius per šių metų Lietuvių Namų ir "Labdaros" metinį susirinkimą, įvyksiantį balandžio 13 d.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namų statybai a.a. J. Paulionio atminimui aukojo: $25 – V. Norvaiša. Slaugos namų komitetas dėkoja už aukas. Slaugos namams aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog adresu:Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

– Dauguma gyventojų jau sugrįžo į savo buvusius kambarius Slaugos namuose.

– Dėl užkrečiamos ligos Slaugos namai praeitą savaitę buvo paskelbę karantiną trečiame aukšte. Administracija praneš, kada vėl bus galima lankytis Slaugos namuose.

– Slaugos namai patenkino Sveikatos ministerijos bei kitų valdžios institucijų reikalavimus prieš vėl atidarant Slaugos namus. Tačiau "Labdaros" valdybai dar yra žinomi kai kurie trūkumai, kuriuos planuojame artimoje ateityje pašalinti.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

- **ATLIEKAME: staliaus, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus**
- **ĮRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves**
- **STATOME: verandas, tvoras**
- **DENGIAME stogus.**

GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ

Skambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

tel. (905) 848-9628

nešiojamas (416) 560-0122

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" SPAUDOS POPIETĖ

2003 m. balandžio 13, sekmadienį, didžiojoje Anapilio salėje

Dalyvaukime visi ir paremkime savo laikraštį!

MENINĘ PROGRAMĄ ATLIKS

muz. Lilija Turūtaitė, "Angeliukai", "Dainos" grupė ir "Vilties" vieneto skaitovai

DALYVAUSITE dviejose loterijose – didžiojoje ir mažojoje (su įėjimo bilietais).

PASIVAIŠINSITE skania J. Gurklienės pagaminta vakariene. Veiks baras.

POPIETĖS PRADŽIA – 4 v.p.p.

Meninės programos pradžia – 4.30 v.p.p.

STALUS (po 8 asmenis) **bei vietas užsisakykite iš anksto šiokiadieniais "TŽ" administracijoje telefonu 905 275-4672 arba Anapilio ir Prisikėlimo parapijose po pamaldų sekmadieniais.**

BILIETO KAINA – $30 asmeniui (koncertas ir vakarienė su vynu).

Visus dalyvauti kviečia –

"Tėviškės žiburių" leidėjai

Vasaros laikas prasideda sekmadienį, balandžio 6. Laikrodžių rodykles galima pasukti viena valanda pirmyn šeštadienio vakare, balandžio 5.

KLB Toronto apylinkėje solidarumo įnašas bus renkamas balandžio 6 ir 27 dienomis Prisikėlimo, Lietuvos kankinių (Anapilio), Išganytojo parapijose bei Lietuvių Namuose. Apylinkės narių patogumui kiekvienoje parapijoje ir Lietuvių Namuose bus padėti metinio įnašo atnaujinimo pasižadėjimų pareiškimai, kuriuos pasirašiusieji duoda sutikimą, kad iš jų sąskaitų bankeliuose galima išimti $10. **V. R.**

***Tėviškės žiburių* spaudos popietė** šiemet rengiama balandžio 13, sekmadienį, 4 v.p.p. Pobūvis daugelį metų vyko Atvelykio šeštadienį, dažniausiai su šokiais. Jau kuris laikas ne tik mažėjo dalyvių skaičius, bet retėjo ir šokančių gretos, ir norinčių važinėti į vėliau vakare vykstančius renginius. Todėl buvusio spaudos vakaro rengėjai nutarė paankstinti renginio valandą ir datą. Spaudos popietėje bus skani J. Gurklienės paruošta vakarienė, Lilijos Turūtaitės įvairi muzikinė programa ir "Vilties" vieneto dailaus žodžio pasirodymas. Visi kviečiami paremti savo savaitraštį, pabendrauti ir maloniai praleisti Verbų sekmadienio popietę.

KLKKD "Žiburiai" valdyba – "Tėviškės žiburių" leidėjai

KLB Toronto apylinkės valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, aktyviai talkinusiems rengiant Vasario 16-osios minėjimą bei poeto B. Brazdžionio ir rašytojo J. Jankaus kūrybos popietę.

Vilniaus radijo užsieniui laidos transliuojamos 6 v.v. 9875 kHz dažniu 31 m. bangos ruože. Laida kartojama 7 v.v. 11690 kHz dažniu 25 m. bangos ruože.

A. a. Broniaus Ulozo šeštųjų mirties metinių atminimui S. Ulozienė *Tėviškės žiburiams* aukojo $100.

A. a. Jono Didžbalio 20 metų mirties prisiminimui žmona Albina Didžbalienė *Tėviškės žiburiams* aukojo $100.

Savo šviesios vaikystės draugės **a.a. Onutės Šmidtaitės-Popikaitienės** prisiminimui, užjausdama artimuosius, Aldona Gylytė-Minelgienė *Tėviškės žiburiams* aukojo $50.

VASAGOJE IŠNUOMOJAMOS 2 kabinos, po 2 kambarius, visai vasarai (Victoria Day – Labour Day). Skambinti: 705 429-4120 arba 705 737-9101.

IŠNUOMOJAMAS didelis 1 miegamojo butas privačiame name arti susisiekimo (prie Eglinton Ave. ir Scarlett Rd.). Skambinti vakarais tel. 416 769-9251.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

"BALTIC TREE SERVICE" – Žiema yra geriausias ir sveikiausias laikas nugenėti medžius ir krūmus. Nelaukit pavasario! Darbas garantuotas. Danius Lelis: 416 753-0790 (pager) arba 905 692-9741.

PIGIAI ir GREITAI

VERČIAME

įvairius dokumentus į anglų, lietuvių, rusų kalbas

RAŠOME

raštus, reziume

tel. (647) 298-7972

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783

KONCERTAS

"Sugrįžimo akordai"

balandžio 6, sekmadienį, 5 v.p.p.

TORONTO PRISIKĖLIMO PARAPIJOS SALĖJE

PROGRAMOJE:

Mendelssohn'o, Poulenc'o, Debussy, Balakausko, Bartulio kūriniai. ATLIEKA: A. Bankas (smuikas) **ir I. Damašiūtė-Beresnevičienė** (fortepijonas)

Bilietai prie įėjimo – $20. **Rengia – "PRO MUSICA"**

Toronto lietuvių pensininkų klubo narių

METINIS SUSIRINKIMAS

šaukiamas 2003 m. balandžio 8, antradienį, 1 v.p.p., "Vilnius Manor" pensininkų namuose, III aukšte,

1700 Bloor St. W., Toronto, Ontario. Registracija nuo 12 val.

DARBOTVARKĖ:

1. Susirinkimo atidarymas
2. Prezidiumo sudarymas:
   a) susirinkimo pirmininko ir sekretoriaus;
   b) mandatų, nominacijų ir balsų skaičiavimo komisijos
3. Praeitų metų susirinkimo protokolo skaitymas ir priėmimas
4. Pranešimai: a) valdybos pirmininko, b) iždininko, c) revizijos komisijos, d) revizoriaus (auditor)
5. Diskusijos dėl pranešimų
6. 2002 metų apyskaitų tvirtinimas
7. Revizoriaus (auditor) tvirtinimas 2003 metams
8. Rinkimai: 5 narių į valdybą, 1 nario į revizijos komisiją
9. Einamieji reikalai
10. Susirinkimo uždarymas

Nesusirinkus kvorumui nustatytu laiku, susirinkimas prasidės po pusės valandos ir bus teisėtas, nepaisant dalyvaujančių narių skaičiaus.

DĖMESIO! *Nominaciniai pareiškimai kandidatuoti į Toronto lietuvių pensininkų klubo valdybą arba revizijos komisiją turi būti pristatyti į raštinę ne vėliau kaip pirmadienį, balandžio 7, 12 val.*

VALDYBA

DĖMESIO! "ROMUVOS" INC.

metinis susirinkimas

įvyks balandžio 9, trečiadienį, 7 v.v.

Toronto Lietuvių Namuose

KVIEČIAME VISUS DALYVAUTI

"ROMUVOS" valdyba

LITHUANIAN FOLK ART INSTITUTE

INSTITUT D'ART POPULAIRE LITHUANIEN

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INSTITUTAS

TORONTO SKYRIAUS DARBŲ

PARODA

2003 m. balandžio 12-13 d.d.

Toronto Prisikėlimo parapijos salėje

Atidarymas balandžio 12, šeštadienį 1 v.p.p.

PROGRAMOJE:

◆ **"Volungės" dainininkės, vad. Dalios Viskontienės** ◆

◆ **Kanklių ir birbynės muzika** ◆

◆ **Kava ir pyragai** ◆

VISI KVIEČIAMI DALYVAUTI

VELYKŲ STALAS

2003 m. balandžio 27, sekmadienį, 1 v.p.p.

Toronto Lietuvių Namų

Karaliaus Mindaugo menėje *(1573 Bloor St. W., Toronto)*

ŠILTAS MAISTAS, VYNAS, TORTAI, KAVA

**** Velykų bobutė su dovanėlėmis ****

Programą atliks vaikų choras "GINTARĖLIAI", vad. muz. D. Grigutienės

Bilietai platinami LN raštinėje tel. (416) 532-3311

Įėjimas: suaugusiems – $25, vaikams 6-12 m. – $10, vaikams iki 5 m. – nemokamai

Toronto Lietuvių Namų moterų būrelis ir Lietuvių Namai

MONTREAL QUE

Aušros Vartų gavėnios susitelkimas, vestas vysk. Jono Kaunecko, praėjo labai sėkmingai. Jau penktadienio vakare, kovo 28, susirinko gausus būrys tikinčiųjų, giedojo choras. Šeštadienį, kovo 29 procesijoje įžengė parapijos komiteto nariai, skaitovai, klebonas kun. Ričardas Birbilas ir vyskupas Jonas Kauneckas chorui giedant *Ecce Socerdus Magnus.* Lituanistinės mokyklos vaikučiai ir mokytojos gražiai papildė tikinčiųjų eiles. Po Mišių salėje vyko vaišės, kuriose dalyvavo daugiau kaip 120 tautiečių. Vyskupas parapijai įteikė Šv. Kazimiero audinį priminti, kad Šventasis yra Lietuvos globėjas ir buvo uolus Mergelės Marijos garbintojas. Susirinkusieji sugiedojo svečiui ir gimtadienį švenčiančiam klebonui *Ilgiausių metų.* Šv. Mišias 5 v.v. vyskupas J. Kauneckas aukojo Šv. Kazimiero parapijoje. Susirinko apie 50 tikinčiųjų. Po Mišių visi buvo pavaišinti klebonijoje ir galėjo pabendrauti su vyskupu.

Sekmadienį, kovo 30 procesijoje buvo nešamos tautinė, KLKM dr-jos ir Šaulių vėliavos, ėjo parapijos komiteto nariai, skaitovai, patarnautojai, kun. Paulius Mališka, klebonas Ričardas Birbilas ir vyskupas Jonas Kauneckas chorui vėl giedant *Ecce Socerdus Magnus.* Mišias koncelebravo vyskupas ir abu kunigai. Visas tris dienas gražiai giedojo choras. Klebonas padėkojo gausiai dalyvavusiems susitelkime, chorui ir ypač vysk. J. Kauneckui. Po Mišių, vyskupas išvyko į Otavą. **S.**

Romo Verbylos rūpesčių, AV parapijos salėje vėl turėsime Baltijos kraštų menininkų parodą (Baltic Artists Association). Bus galima pasivaišinti kava ir pyragaičiais. Numatyta loterija. Įėjimas laisvas. Tvarkaraštis: balandžio 4 d. nuo 5 v.v. iki 8 v.v., balandžio 5-6 d. nuo 10 v.r. iki 5 v.v. Kviečiame visų parodą aplankyti. **S.**

***TŽ* redaktorė Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė, lankydamasi Montrealyje per Vasario 16-tosios šventę, susitiko su vietinės lietuvių bendruomenės vicepirmininku A. J. Mickumi ir prisiminė studijų laikus Ntr. L. Stankevičiaus**

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7

TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 *FAX: 766-1349*

PRANEŠIMAS

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ ir LABDAROS FONDO narių

metinis – visuotinis susirinkimas

yra šaukiamas 2003 m. balandžio 13, sekmadienį, 12.30 v.p.p., Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo menėje,

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario.

Dalyvaujančių registracija prasideda 11.30 val.

SUSIRINKIMO DARBOTVARKĖ:

1. Susirinkimo atidarymas;
2. Prezidiumo sudarymas: a) susirinkimo pirmininko ir sekretorių, b) mandatų, nominacijų ir balsų skaičiavimo komisijų;
3. Darbotvarkės tvirtinimas;
4. 2002 m. susirinkimo protokolo skaitymas ir tvirtinimas;
5. Valdybos pranešimai: a) pirmininko, b) iždininko, c) slaugos namų, d) statybos ir remonto, e) "Lokio" svetainės, f) visuomeninės veiklos, g) švietimo fondo, h) bingo;
6. Revizijos komisijos pranešimas;
7. Revizoriaus (auditor) pranešimas;
8. Diskusijos dėl pranešimų;
9. 2002 m. apyskaitų tvirtinimas;
10. 2003 m. sąmatos tvirtinimas;
11. Revizoriaus (auditor) tvirtinimas;
12. Valdomųjų organų rinkimai: a) valdybos (5 nariai), b) revizijos komisijos (1 narys/ė);
13. Einamieji reikalai ir sumanymai;
14. Susirinkimo uždarymas.

Šiais metais į Lietuvių Namų valdybą bus renkami penki nariai. Valdybos kadenciją baigia: T. Gurevičius, T. Stanulis, J. Slivinskas, R. Sonda, dr. R. Zabieliauskas. Bus renkami 4 nariai į valdybą – 3 metams ir vienas dvejiems metams. Iš revizijos komisijos kadenciją baigia A. Alsbergas. Bus renkamas narys/ė į revizijos komisiją – 3 metams.

Lietuvių Namų valdyba siūlo, kad nariai gautų iš nominuojamo kandidato-ės raštišką sutikimą. Šiam reikalui yra paruoštos specialios anketos, kurias nariai gali gauti LN raštinėje arba susirinkimo metu. Be to, valdyba siūlo, kad kandidatų-čių siūlytojai (nemažiau kaip du nariai), pasirašytų nominacijos anketas ir įteiktų metinio susirinkimo nominacijų komisijai.

Nariai, norintys perleisti balso teisę kitam asmeniui, privalo laikytis korporacijų įstatymo (Corporations Act) reikalavimų ir įgaliojimus (proxy), patvirtinus jų parašus notarui (Notary Public), pristatyti į LN raštinę ne vėliau 2003 m. balandžio 10 d., 10 v.r. Įgaliojimai, nepatvirtinti notaro ir gauti po minėtos datos, nebus pripažinti teisėtais. Įgaliojimų anketas galima gauti LN raštinėje.

Toronto Lietuvių Namų valdyba